Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia R. D. fratris Thome de vio Caietani sacr[a]e Theologi[a]e p[ro]fessoris emine[n]tissimi & Ordinis Predicatorum generalis Magistri de co[m]parata auctoritate Pap[a]e et ecclesi[a]e ...

Cajetan, Thomas

Colonie, 1514

VD16 V 1241

urn:nbn:de:hbz:466:1-34601

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Th. 5974.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ERZBISCHÖFL.
AKADEMISCHE
BIBLIOTHEK
LEOSTR. 21
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Apologia. R.

P. fratris Thome de vio Caietani ſacrę Theologię ꝓfeſſoris eminẽtiſſimi & Ordinis Predicatorum generalis Magiſtri de cõparata auctoritate Papę et eccleſię Reſpondẽtis ad obiectiões Iacobi Almain doctoris Parthiſienſis Col. 1514.

14. Resolutorium de Missa.
Lamentatio Ecclesiae Romanae.
contra Judaeorum Talmud.
Orationes 3. in Carolum V.
Directorium contritionariorum.
Parisienses Theol. c. Lutherum.
Bulla Leonis Romani. Colon 1511.

Soc^tis JESU Paderb.
F VIII
14
F VIII
14
Bibl. Theodor. Paderb.

Apologia fratris Thome de vio Caietani Magiſtri Generalis ordinis predicatoꝝ de cōparata auctoritate Pape ⁊ Concilij. Ad. R. D. D. Nicolaum de Fliſco. S. R. E. Car. B. M.

¶ Prologus in quo ratio. intentio. ordoqꝫ opis eſt.

CHaritas Jeſu chriſti ſueqꝫ ſancte eccľie. Reue. in chriſto pater ꝓtector ⁊ dn̄e. cogit me virū piculoſum. eneruatorē eccleſiaſtice ptātis. falſariū. adulatorē. atqꝫ blaſphemū. ad hec q̄dē exemplū illius ſeq̄ q̄ cū malediceret nō maledicebat. ad obiecta aūt ↄtra doctrinā in opuſculo de cōparatione auctoritatis Pape ⁊ Concilij p̄ne edito. tueqꝫ reuerēdiſſime Do. dicato ↄtentā ꝓ veritate rn̄dere. Et licet plura obiecta ſint. q̄ a viris doctis. ꝓ q̄bꝫ ſolis opus illud ſcripſiſſe me ibi ſum ↄteſtatus. facile ſoluerent. qꝛ tn̄ ſapientibꝫ ⁊ minus ſapientibꝫ debitores ſumꝰ q̄ parati eē debemus omī poſcēti nos. rōem reddere de ea q̄ in nobˀ eſt fide. iō rn̄ſiones iuxta obiectoꝝ amplitudinē extendende ſunt. Uiſus ē aūt ↄueniens ordo. ſi obiectōes iuxta ordinē capitulorū illius libelli afferant atqꝫ ſoluant. Erūt ſi q̄dē hec velut cōmentaria illiꝰ. Rogo igit imp̄mis oēs. vt meminerint ſmonis formalis et ſubiecte materie. meditēturqꝫ diutiꝰ antequā ſniam pferāt. ne multiplicat argumētis ꝓ gloria ingenij. res tāta de q̄ agit. in diſputationē dialecticā aut etiā ſophiſticā deducat. Et qm̄ cōia ſingul. ⁊ radices ramis p̄poni debent. ideo ⁊ latius ⁊ altius ſm vires repetenda ſunt rei huiꝰ fundamēta. ¶ Sciendū itaqꝫ ē q cū iura poſitiua ab eccleſiaſtica ſint ↄdita ptāte. ⁊ in q̄ſtione ↄ̄ſetur ipſius auctoritatis eccleſiaſtice ſubiectū. nō ex iure poſitiuo. ſ; naturali vel diuino aut vtroqꝫ. veritas pendet. vt ex cauſa. a poſitiuo aūt iure vt a teſte. Et ſm luminis mihi ↄceſſi facultatē duo ſola ſunt fundamēta. alterū iuris naturalis. alterꝫ iuris diuini. in q̄bꝫ vniuerſa moles doctrine extollētis cōitatē eccľie ſupra papā in ptāte. ſic q papa ſit illi ſubditꝰ. ſuſtinet. que ſi euulſa fuerint ruent oīa. Primo igitur hec tractanda ſunt ſex capitulis. deinde ſigillatim ſingulis iuxta ꝓpoſitum ordinem reſpondendi.

¶Capitulū p̄mū in q̄ fundamētū iuris nature examinať.

Ex naturali igiť iure ſtabiliť auctoritas cōitatis eccľie ſup̄
papā. In hoc ꝙ de iure nature ē. ꝙ cōitas ꝑfecta ⁊ libera
eſt. ad quā ſpectat ꝓuidere ſibi de p̄ncipe ⁊ tueri ſe cōtra
eū qñ in deſtructōem vtiť ꝑtāte ⁊ cogere punire ac amo/
uere illū qñ demereť. Huic em̄ p̄ncipio ſi adiungať ꝙ eccľia vniuer/
ſaľ ē cōitas ꝑfecta ⁊ libera. ⁊ ꝙ ordo gr̄e inſtitut⁹ a Jeſu chriſto nō
tollit ſꝫ ꝑficit naturā. manifeſte ꝯcludiť ꝙ ad eccľiam vniuerſalem
ſpectat ꝓuidere ſibi de papa. ⁊ tueri ſe ꝯtra eū. ⁊ punire. ac etiā de/
ponere illū. ⁊ vľiter eē ſup̄ illū. Hec rō q̄uis in ca. xxvij. ſoluta ſit
ex eo ꝙ dn̄s Jeſus eccľiam nō reliq̄t in hoc liberā. Alti⁹ tn̄ eandē
tractādo dicim⁹. Qđ natura regiminis cū ſit multiplex. ex ip̄o na/
ture fonte. nā q̄dā naturaľr in vno q̄ ē naturale caput cōicatiōis
illi⁹ reſidet. vt patꝫ in regimine dom⁹ cui⁹ auctoritas naturaľr in
p̄refamilias ē. q̄dā ṽo naturaľr in ip̄a cōitate mľtitudinis manet
vt patꝫ in regimīe ciuitatꝫ. ſecluſo oī ſupaddito dn̄io. Eccleſiaſticū
regimē cū domeſticū ⁊ ciuile ꝯplectať. iuxta illud apľi ad ephe. iiij.
Eſtis ciues ſctōꝝ ⁊ domeſtici dei. ac ꝑ hoc alti⁹ q̄d ſit. nō ex diuine
potētie imēſitate. nec ex diuine ſapiētie iuſtitie aut bonitatis decētia
(qm̄ nec eſt īpoſſibile apud deū oē ṽbū. nec dedecere deū p̄t quicq̄d
vult) q̄lis nature ſit. ſꝫ ex ip̄a natura facti ꝯtēplandū ē. Sicut em̄
domeſticū regimē ⁊ politicū ex ip̄is definim⁹. ita oportꝫ eccľiaſtici
regiminis naturā ex ſeip̄o ſpeculari. Et qm̄ naturaľ ꝓpagatio regi
minis ſicut ⁊ aliaꝝ reꝝ orte rei naturā oſtēdit. libet intueri ꝙ eccľia
nō a ſingularibꝫ. aut cōitate. ſꝫ a capite homogeneo Jeſu chriſto in
itiū ſumpſit originis. ꝑfectōis ⁊ ꝑtātis. ꝓpter qđ eccľie ſue dixit
Jo. xv. Nō vos me elegiſtis. ſꝫ ego elegi vos. Natura igiť eccľiaſti
ci regimīs ab ip̄a ſua natiuitate ē nō vt in cōitate ſit. nec vt a cōitate
ad vnū vel plures deriueť. quēadmodū accidit in regimine ciuili
hūano. ſꝫ vt in vno certo p̄ncipe ſuapte natura ſit. Et cum p̄nceps
iſte vn⁹ atqꝫ idē dn̄s Jeſus. heri. hodie. ⁊ in ſecula viuat ⁊ regnet.
ſcd̄m naturaľ iuris ꝯſequētiā optet vt ad ip̄m p̄ncipē nō ad cōitatē
eccľie. ſpectet in ſua abſentia ordinare de vicario. nō cōitatis eccľie
q̄ (vtpote ſerua nata) p̄ncipādi iure caret. ſꝫ ip̄ius p̄ncipis naturaľ
dn̄i cōitatis eccľie. Et hoc ip̄m ſaluator nr̄ ꝑ ſemetip̄m exeq̄ digna
tus ē. dū Petrū apľm ſolū inſtituit ſuū vicariū poſt reſurrectōem
anteq̄ꝫ celos aſcēderet. vt pꝫ Jo. vltio. Relinquiť igiť ꝙ ſicut p̄n/
ceps eccľie nō a cōitate eccľie naturaľr auctoritatē hꝫ. ita illi⁹ vica/
rius nō ab eccľie cōitate. ſꝫ a ieſu chriſto auctoritatē naturaľr hꝫ.
Patet ergo p̄mo ꝙ eccľie cōitas ſcd̄m ꝓpriā naturā ꝯſiderata nō eſt

talis nature vt ad ipam ſpectet ꝓuidere ſibi de pncipe. ac ꝑ hoc nec
ad ipam ſpectat ſuapte natura. punire. deponere. ⁊ alia hmōi ꝯtra
pncipē ſuū. q2 ſerua (vt dictū ē) nata ē. Patet ſcdo ꝙ eccl'ie cōitas
ſm ꝓpriā naturā ſumpta. nō ē tal' nature vt ad ipaꝫ ſpectet inſtitue
re. aut deſtituere vicariū ſui pncipis. q̇ vocat̄ papa. Et ſi eccl'ie cōi-
tas ptātē aliquā hꝫ in diſponēdo de vicario pncipis q̄cūqꝫ ſit illa.
nō hꝫ illā ex ſua natura. ſꝫ aliūde. Ex his āt facile ptꝫ euulſuꝫ eē fun
damētū iuris natural' ꝓ ptāte eccl'ie ſup̄ papā. Qm̄ falſuꝫ aſſumit
dicēdo eccl'iam eē cōitatē liberā q̇ ad ius pncipādi. licet ſit ſumme li
bera libertate grē. qn poti⁹ ex ipo nature iure. ſuppoſita eccl'ie natu
ra quā deus illi ſtatuit oppoſitū ſeq̄ monſtratū ē. Vn̄ ordo grē nō
tollit in eccl'ia nature ordinē q̇ ibi nat⁹ ē eē. Nō em̄ in eccl'ia natus
ē eē ordo talis. vt ei⁹ ſit ius pncipat⁹. ⁊ a grē ordine tollit̄. ſꝫ in ec-
cleſia ex ſua natura nat⁹ ē ordo tal'. vt ius pncipat⁹ ſit nō in ſe. ſed
in dn̄o ſuo naturali. Et hūc nature ordinē in eccl'ia. ꝯſequens eſt ꝙ
grā nō tollat. ſꝫ ꝑficiat. ⁊ ieſu chriſti ſapiētia diſponēs oīa ſuauiter
cōplectat̄. Facillime q̄qꝫ ptꝫ ex hac radice ꝓuenire ꝙ oīa q̄ inducūt̄
ꝯuenire alicui corpori myſtico ad ius pncipat⁹ ſpectātia. nō ſpectāt
ad cōitatē eccl'ie ex ſua natura. Dico āt ad ius pncipat⁹ ſpectātia
ꝓpter ea q̄ ad ꝑuatas ꝑſonas ſpectāt. vt vim vi repellere licet cum
moderamine inculpate tutele. ⁊ auferre gladiū de manu furioſi. ⁊
ſi q̇d eiuſmodi ē. Nec ſiq̇dē diſcernēdo nō fallemur. Signū āt infal
libile fuitur̄ eccl'ie cōitat̄. q̇ ad ius pncipat⁹ ē. ꝙ nō pt ſibiipi regi
men retinere. nec duob⁹ aut trib⁹ cōmittere. Nec em̄ poſſe cōitatē
liberā manifeſtū ē. Poteſt em̄ ⁊ ſeipam regere. pt ⁊ triūuiratū inſti
tuere. ⁊ alia hmōi etiā ſup̄ regē quē eligūt. q̇d eccl'iam nō poſſe ma
nifeſte liquet. alioq̇n poſſet aut in plurib⁹ ſil' locare ptātē iuriſdicti
onis Pape. aut officiū aliq̇d ſup̄ papā. q̇ ad iuriſdictōeꝫ ⁊ regimē
eccl'ie inſtituere. in vno vl' plurib⁹ ſuppoſit̄. ſic ⁊ a talib⁹ noiandis
q̇d loco ipius cōitat̄ eccl'ie. eccl'iam ⁊ papā regeret Quia igit̄ na-
turale ius fundatū ſupra ipam eccl'ie naturā non inſtituit eccl'iam
ſupra Jeſu chriſti vicariū. ꝑſcrutandū ē. an aliūde ex iure. ſ. diuino
eccl'ie cōmunitas hoc habeat ius.

¶ Capitulū ſcdm in q̄ fundamentū iuris diuini examinat̄.
ꝓ q̄ eccl'ia ſumit̄. cū dr̄ dic eccl'ie.

ET licet hoc a mult̄ affirmet̄. ⁊ in Cōſtātienſi atqꝫ Baſili
enſi ꝯcilijs definitū ſit. ꝙ ab ipo pncipe Jeſu chriſto. eccle
ſie cōitas hꝫ imediate ptātē ſup̄ papā ipius pncipis vi
cariū. nullibi tn̄ in ſacra ſcriptura in q̄ ius diuinū ꝓmul
gat̄ hoc haberi aſſerit̄. niſi Matthei. xviij. vbi dn̄s ait. ſi peccauerit
in te frater tuus ⁊c̄. Et ſubdit. Dic eccl'ie. ⁊ ſi eccl'iam non audierit.

ſit tibi ſicut ethnicus ꝛ publicanus Amen dico vobis quecūqȝ ſol-
ueritis ſup terrā erūt ſoluta ꝛ in celo. ꝛ quecūqȝ ligaueritis ſup ter-
rā erūt ligata ꝛ in celo. In his eñ verbis pȝ ꝙ eccl'ie nō alicui eius
mēbro (Eccl'ia eñ nō aliqđ mēbꝝ. ſȝ collectōem eoꝝ ſcat) datum eſt
vt audiat. excōicet. liget. ꝛ ſoluat omnē fratrē. ꝛ quecūqȝ ſup terraȝ
Plural'r quippe ſubiūctum eſt quecūqȝ ſolueritis. ad oſtendendū
eccl'ie auctoritatē. Ex hoc textū apparet ꝑmo ꝙ eccl'ia hȝ īmediate
auctoritatē a dño Jeſu chriſto. Per ſeipſum quippe hoc dixit eccl'ie
nō minus ꝗ̄ȝ petro. cum dixit paſce oues meas. ꝛ quicq̇d ſolueris
ſup terram ꝛc. Apparet ſecūdo. ꝙ quū vicarius ꝑncipis huius ſit
frater cuiuſqȝ fidelis. iuxta illud Matth. xviij. Omnes vos fratres
eſtis. ꝙ ſi peccauerit in me p̄t denūciari eccl'ie. ꝛ ꝓcedi ſm ſubſequē-
tia. Apparet tertio ꝙ q2 eiuſdē poteſtatis eſt eſſe ordinariū iudicē
vicarij principis. ꝛ aliorū ſinguloꝝ membroꝝ eccleſie. ꝛ ordinare de
illis. ꝙ ex hoc eodem textu eccleſie cōmunitas inſtituta eſt ſimplici-
ter ſuperior. ad ordinādum de vicario domini ꝛ alijs eccleſie mem-
bris. Hec rō ꝗ̄uis in capitulo nono illius libelli multipl'r tractata
ac ſoluta ſit. altius tñ ꝛ latius (ſi fieri a me poteſt) repetēda eſt. q2
hinc oīa pendent. Et qm̄ ꝑncipia cognoſcimus ex terminis. exa-
minemus ꝑmo quō oportȝ hic ſumi eccl'iam quū dr̄. Dic eccleſie. ꝛ
eccl'iaȝ nō audierit ꝛc. Oportȝ nāqȝ ſermonē hūc verificari de eccl'a
aut vl'iter. id ē de oīm eccl'ia. aut ſingulariter de eccl'ia vl'i. ſeu de eccle-
ſia ſimpl'r. aut de aliq̄ determinata eccl'ia. aut de eccl'ia indiſtincte. nō
determinādo hāc vel illā. Cū eñ ſermo ſit de eccl'ia in actu audiendi
et iudicādi. ali⁹ mod⁹ eſſe nō p̄t quo de eccl'ia hoc verificet. Opor-
tet eñ aut oīb⁹ aut alicui eccl'ie. aut toti vniuerſali eccl'ie ꝯpetere
iudiciū hoc a dño traditū. Et q̇dē ꝙ nō ſingl'ariter de ſola vl'i eccl'ia
ſermo ſit. ex hoc ꝯuincit ꝙ ꝑceptū hoc dñi de denūciatōne peccātis
ꝓximi in me. nō me obligat ad currendū ad vl'em eccl'iam. Nō eñ
oportȝ vt peccāte in me fratre meo. ꝛ poſt adhibitos teſtes incorri-
gibil'r ꝑnicioſo dicā ꝯcilio vl'is eccl'ie. vt pȝ. Et tñ ſi ſermo iſte eēt de
ſola vl'i eccl'ia ꝑceptū dñi ad hoc obligaret. q2 obligat ad dicenduȝ
eccl'ie vl'i iuxta hūc ſenſum. Eſtȝ eñ ſenſus. ſi peccauerit in te frater
tu⁹ ꝛc. dic eccl'ie vl'i. Ampli⁹ ſi in hoc textu data eſt ptās eccl'ie vl'i.
cū nō ſit ei data maior inteſiue ptās ꝗ̄ȝ petro (Vtriqȝ eñ eadē po-
teſtas data eſt. dū vtriqȝ dr̄. qđcūqȝ ligaueris vel ſolueris ſup terrā
ꝛc.) quō eccl'ie cōitas maiorē ſibi ꝗ̄ȝ petro ptātē iuriſdictiōis vſur-
pat? Quō rurſus chriſtus eterna ſapiētia duas eq̄les inteſiue pote-
ſtates in eccl'ia abſqȝ tertia ſupra ambas inſtituit? Mutuo eñ ſe im-
pedient. cū par in parē nō habeat imperiuȝ. Quō ꝓpleras reliquit
oues vel liberas. vt aut obediāt cui volūt. aut neutri. aut vtriqȝ ꝑ-

cipienti ↄtraria ſimul. Nō igit̄ eſt ſermo p̄ſentis textus de ſola eccle
ſia vniuerſali. Et p idem pȝ. ꝙ nō eſt ſermo de eccl'ia ſimpl'r vt diſtin
guit̄ ↄtra eccl'iam talē. vtputa Mediolanē ſeȝ Bononiē ſem ꝛc. Hoc
em̄ nihil aliud eſt dicere ꝙ̄ȝ eſt ſermo de eccl'ia vl'i. qđ excluſum eſt Et
q: nō eſt maior rō de vna eccl'ia ꝙ̄ȝ de alia. ideo pȝ ꝙ non eſt ſermo de
aliqua eccl'ia determinate. nec de om̄i collectiue aut diſtributiue. ꝓp
ter p̄dictā rōnem. q: nō teneor denūciare omib᷒ eccleſijs peccantē in
me fratrē. ſed ſermo eſt de eccl'ia indiſtincte ſeu indefinite. ita ꝙ eccle
ſie datum eſt iudiciū fratris peccātis. nō determinādo hāc vel illaȝ
Et quoniā actōnes ſunt ſingulariū. ⁊ actor ſeq̄tur forū rei. determi-
natur in quolibet eccl'ia a frate peccante. ad eccl'iam ſcȝ fratris pec-
cantis. Ita ꝙ ſenſus litteralis illius ipius textus eſt. ſi peccauerit in
te frater tuus. dic eccl'ie illius. ⁊ ſi illam nō audierit ꝛc. Et hoc pro-
culdubio obligat p̄ceptuȝ abſq; vllo incōueniēti. ⁊ ↄmuni animi
ↄceptione ⁊ ↄſuetudine eccl'ie roboratur. Diſponit nanq; ſic intelle
cta doctrina domnini om̄ia ſuauiter. Nec fallaris male intelligēdo
eccl'iam peccantis fratris. quoniā eccleſia illius eſt nō ſola ſua pro-
pria. ſȝ q̄cūq; alia iuriſdictōem hn̄s ſup illā. vt pȝ.

¶ Capitulū tertiū. in quo diſcutitur q̄d ſignificat
eccleſia cū d̄r. Dic eccleſie

De hoc rurſus vocabulo eccl'ie videndū eſt q̄d ſignificet
in hoc textu. quū d̄r. dic eccleſie. Et ne in multitudine ex
poſitionū vagi extimemur. ꝓprie ſumi admittat̄ eccl'iaȝ
p ↄuocatione ſeu collectōne fideliū. Aiūt aūt iſti. ꝙ ec-
cleſia hoc in loco ſ̄cat ↄmunitatē fideliuȝ. nō in ſe ipis. ſed in p̄latis
eoꝝ. ſiue papa interſit ſiue nō. Sed ꝙ hic non ſit ſenſus litteralis. ex
eo pȝ ꝙ in vna ⁊ eadē ſ̄catōe optȝ intelligere in hoc textu eccl'ie no-
men reſpectu cuiuſcūq; peccātis eccl'ia ſit. Quū em̄. vt ex dictis pȝ
indiſtincte dictū ſit. dic eccl'ie peccātis fratris. quā ille tenet̄ audire
et nō magis de vniuerſali ꝙ̄ȝ p̄ticulari. aut ecōtra. optet vniuoce ſig
nificare eccl'iam. cū applicat̄ ad vl'em. ⁊ quū applicat̄ ad p̄ticulare
vt pȝ. Cōſtat aūt ꝙ cū denūciandus eſt frater eccl'ie mediolanē. ſiue
eccl'ie. non p̄cipit̄ a dn̄o ꝙ dicat eccl'ie illius. i. ↄmunitati. ſiue ep̄us
interſit ſiue nō. Ergo cū p̄cipit̄ dicendū eccl'ie indiſtincte. nō intelli
git̄ ↄmunitas ſiue caput velit eſſe ſiue nō. Vn̄ ſciendū eſt. ꝙ licȝ ex
vi vocabuli. dic eccl'ie. ſignificet dic ↄuocatōni ꝓculdubio fideliuȝ
ex ↄtextu tn̄ l'r̄e. q: ſubdit̄. Amē dico vobis. quecūq; ſolueritis ſu-
per terrā ꝛc. ſumit̄ ꝙ nō de quacūq; ↄuocatōe fideliū. ſȝ de auctoritati
ua intelligit̄. Alioquin ↄuocatio fideliū mediolan̄. ſine eius p̄lato
haberet a dn̄o p̄tāte iudicādi ꝛc. Perinde ergo eſt. Dic eccl'ie. ⁊ dic

auctoꝛitatiue ꝯuocatõni. Cõſtat aũt inductiue in ſingulis eccleſijs ꝙ auctoꝛitatiua ꝯuocatio nõ eſt. vbi p̄latus illiꝰ deeſt. igit̃ nec auc/ toꝛitatiua ꝯuocatio omniũ fideliũ eſt. vbi oĩm fideliũ paſtoꝛ ⁊ rec toꝛ q̇ eſt papa. deeſt oĩno. ſcʒ tã p ſe q̃ȝ p aliũ. Et eſt ſermo de auctoꝛi tatiua ꝯuocatõe ſeu eccl'ia ſimpl'r ⁊ abſolute. ⁊ nõ ſm q̇d ſeu reſpec/ tu huius puta pape heretici deponẽdi. vel electõis future ⁊c. Jnq̇ri mus ſi q̇dẽ nũc ſupioꝛitatẽ ſimpl'r ⁊ abſolute. Explanat̃ aũt ampli us qđ dicimus. ſcʒ ꝙ in noĩe eccl'ie in hoc textu claudit̃ illius eccl'ie pꝛelatus. Quia ſi nõ includit̃ pꝛelatus illius. opoꝛʒ alterũ duoꝝ dicere. aut ꝙ ꝯmunitas fideliũ in eccl'ia aliqua particulari. habeat etiam inuito epiſcopo a domino iuriſdictõnis poteſtatem excõmu nicandi ⁊c. aut ꝙ nõ de ꝯmunitate ſit dictuʒ. Dic eccleſie. ⁊ ſimiliter ꝙ non eſt ei dictum. quecũq; ſolueritis ſuper terrã ⁊c. Seq̄la patʒ. quia eccleſie data eſt auctoꝛitas. ⁊ ſi nomine eccleſie intelligit̃ ꝯmu nitas. ipa ꝯmunitas velit nolit epiſcopus auctoꝛitatẽ hʒ. ⁊ ſi nõ hʒ relinquitur ꝙ ipa nõ ſignificat̃ eccleſie nomine hoc in loco. Primũ aũt hoꝝ affirmari nõ pt. ſecũdum igitur eſt verũ. Jn cuius ſignum ſacroꝝ doctoꝛum ei ꝯſonat gloſa. Dic eccleſie. id eſt pꝛelato. vt ca/ piti ꝯuocationis. Juxta hũc etenĩ ſenſum etiã ipſe qui eſt papa diſ cere poteſt crimen alterius eccleſie. id eſt auctoꝛitatiue ꝯuocationi. vt Nicolaus papa. xi. q. iij. c. precipue. Lotario regi ꝯminãdo ſcri bit. Nec obſtat ꝙ ipemet ſit illius caput. quia hoc eſt per accidens. ſcilʒ ꝙ denũcians ⁊ pꝛelatus ꝯuocationis coincidant in vnaʒ ⁊ eã dem perſonam. Et ſi bene ꝯtextus euangelij notetur. vult dominꝰ auctoꝛitatiuam ꝯuocationem adhiberi. in qua ex pluralitate ꝯuo coꝛum ꝯcilij vigoꝛ. ex auctoꝛitate autem pꝛelati auctoꝛitas iudicij inueniretur. propter quod etiam ꝯuertit ſermonem ab eccleſia ad pꝛelatos. Cum enĩ prius de eccleſia dixiſſet. Dic eccleſie. Et ſi illam non audierit ⁊c. non ſubdidit. Amen dico vobis. quicquid ſolue rit eccleſia ſuper terram. ſed ſubdidit. Amen dico vobis quicquid ſolueritis. inſinuans per hec ꝯmuni quidem ꝯuocationis cõcilio coꝛrectionem tractandam. pꝛelatoꝛum autem auctoꝛitate ſoluen/ dum ligandumq;. iuxta ꝯcluſa per eccleſiam eſſe. Pluraliter auteʒ dixit. ſolueritis. vel propter pluralitatẽ ꝯuocatoꝛum ad tractan/ dum ⁊ ꝯcludendum. vel propter pluralitatẽ capitũ in pluribꝫ ec/ cleſijs. de quibꝫ indiſtincte dixerat. Dic eccleſie.

¶ Capl'm quartũ. in quo diſcutit̃ an dñs p illa v̾ba Mat/ thei. xviij. dederit imediate ptãtẽ eccl'ie. ⁊ quãtã ei dederit.

QUãuis aũt ex eccl'ie in hoc textu ſuppõne ⁊ ꝑcatiõne manife ſtũ ſit ꝙ ad eccl'iam vniuerſaleʒ nõ reſtringitur p̄ſens littera. ſʒ

ꝙ indiſtincte de eccl'ia eſt ſermo. adhuc tñ obſcurũ remanet ⁊ ꝓpterea declarãdum an dominus ĩmediate dederit poteſtatẽ iuriſdictionis eccl'ie indiſtincte. ⁊ quãtã auctoritatẽ eidez dederit. Eſt aũt rõ obſcuritatis. in ꝑmo. qꝛ ſi dominus dedit immediate poteſtatẽ iuriſdictiõis eccl'ie fratris peccãtis in me. quũ q̃libet eccl'ia ſit talis. ſequitur ꝙ quelibet eccl'ia ſit talis. ſeq̃tur ꝙ quelibet eccl'ia habeat immediate poteſtatẽ iuriſdictõis a dñõ. qđ nõ bene ſonat. Si autẽ nõ dedit om̃i eccl'ie fratris peccãtis in me. quũ nõ ſit maior rõ de vna q̃ȝ de reliqua. nulli dedit in hoc textu. qđ nõ admittit᷑. Rõ aũt obſcuritatis in ſecũdo eſt. qꝛ equalẽ poteſtatez ꝯtinent verba dicta in hoc textu eccl'ie. ⁊ verba dicta petro. ſcȝ quecũq̧ ligaueritis ſup̱ terram erũt ligata ⁊ in celo. Nõ ꝯſonat aũt equales eſſe in eccl'ia dei poteſtates iuriſdictõis nõ habentes in eadem aliquaz tertiam ſupra ſe. Principatuũ em̃ pluralitas mala. Principium autẽ huius claritatis ſumendum. puto a deſtructione ſenſus opinati. vt vel ſic veritas eluceſcat. Dicendũ eſt ergo primo ꝙ dominũ dare immediate poteſtatem illam. quecũq̧ ſolueritis. ꝯmunitati vniuerſalis eccleſie repugnat ordini inter papam ⁊ eccleſiam. qꝛ vt dictum eſt ponit duas equales intenſiue. poteſtates iuriſdictõnis in eccleſia. nõ habentes tertiã ſupra ſe in eadem eccleſia a domino immediate ordinarias. ſcȝ ꝯmunitatis eccleſie vniuerſalis. ⁊ pape. Patȝ ſequela ex textu Matthei. xvj. et Matthei. xviij. Ubi vt dictũ eſt eadem verba vtriq̧ dicta legũtur. Et licet hoc ſit ſc̄m ſe inconueniens. maius tñ oſtenditur. ſi atendamꝰ quomodo chriſtus eterna ſapientia principatuũ pluralitatem in eccleſia inſtituit. quomodo mutuo ſeſe impedient due poteſtates. quomodo perplexe eſſent oues chriſti vel libere ꝯtraria principientibꝰ. vt aut obedirent alteri ad libituȝ. aut neutri. aut vtriq̧ ad ꝯtraria. quod eſt impoſſibile. Et qđ amplius eſt. ſi hec etiam poneretur data immediate poteſtas vniuerſali eccleſie. vnde ſibi poteſtatem ſupra papam habentem equalem poteſtatem ꝯmunitas eccleſie vendicaret. cum par in parem nõ habeat imperium. Quum em̃ poteſtas intenſiue equa ſit. qua ratione eccleſia ſupra papam (quia membrum eius) iuriſdictionem haberet. qꝛ dictum eſt. Si peccauerit ⁊c̃. Dic eccleſie. eadem̃ ratione quia eccleſia/eſt ouile pape. quia dictum eſt fiet vnum ouile ⁊ vnus paſtor. papa ſupra eccl'e communitatem iuriſdictionem haberet. aut neuter ſuper altero. Dicendum eſt ſecundo. ꝙ ipſum dare immediate poteſtatem illam. Quecũq̧ ſolueritis ſuper terram ⁊c̃. communitati cuiuſcunq̧ eccleſie. repugnat conſuetudini eccleſie. Et eſt ſemper ſermo de communitate eccleſie vt aduerſarij intelligũt. ſcȝ ſiue p̄latꝰ aſſit. ſiue nõ om̃ino. Patȝ hoc ex cõi eccl'ie ꝯſuetudine q̃ talis

cōmunitas inuito ſuo epō. ꝛ papa. nō pt abſoluere ꝛ ligare. q̄ tamē
poſſet. ſi a dn̄o imediate haberet ptātē cōitas cuiuſqꝫ eccl'ie Dīm
eſt tertio. qđ ipm dare imediate illā ptātē. Quecūqꝫ ſolueritis ſup
terrā erit ꝛc. in ſua amplitudine vt ſonat. cuicūqꝫ eccl'ie auctorizate
ꝓprio capite. niſi cui⁹ ꝓpriū caput ē papa. repugnat eccl'iaꝝ ordi/
ni eēntiali. ꝛ eaꝝ ꝓfeſſioni. Ordini q̄dē. qꝛ ſi ex hoc loco ſumma au
ctoritas cuicūqꝫ eccl'ie auctorizāte ꝓprio capite. vt dn̄s loq̄tur. in/
diſtincte data aſſerit̄ a dn̄o imediate. oportet dicere duo. Primo
ꝙ q̄libet eccl'ia imediate hꝫ auctoritatē a dn̄o. Scđo ꝙ q̄libet eccl'ia
hꝫ equalē intēſiue a dn̄o ptātē iuriſdictōis. q̄uis extēſiue vna exce
dat alterā. ꝛ vl'is eccl'ia oēs. Et ꝯuincit̄ ſeq̄la vtriuſqꝫ. qꝛ eccl'ie in/
diſtincte. imediate. ꝛ eq̄liter datū ē. vt ptꝫ in lr̄a ꝛ ex dictꝭ. ꝛ nō ma
gis vni q̄ꝫ alteri. vt ptꝫ ibidē. Et ex hoc ſeq̄tur vlteri⁹ vtraqꝫ ps
ꝯtradictōis. ſcꝫ ꝙ vna eccl'ia ē ſuperior ſimpl'r. ꝛ nō ē ſuperior ſim/
plicit̄ altera. Nā ex eo ꝙ q̄libet eccl'ia hꝫ a dn̄o in ſuos ptātē. ſequit̄
ꝙ eccl'ia vna. puta vl'is. ē ſuperior ſimpl'r q̄libet eccl'ia pticulari. vt
pote ei⁹ mēbro. ac ꝑ hoc pt diſponere ꝛ ordinare de illa. ꝛ ordina/
re aliq̄d de illi⁹ ptāte. irritādo ſi ſecus factū fuerit. Ex eo ſcđo ꝙ q̄li/
bet eccl'ia hꝫ a dn̄o imediate ptātē eq̄lē intenſiue. ſeq̄t̄ ꝙ eccl'ia vl'is
nō pt aliq̄d ſubtrahere ptātis iuriſdictōnis eccl'ie pticularis. Po/
teſtas eni data alicui a ꝑncipe nō pt ab inferiori auferri. ¶ Et ꝯſe/
quēter ſeq̄tur ꝙ eccl'ia vl'is nō ē ſimpl'r ſuperior ſm ptātē iuriſdic/
tionis reſpectu eccl'ie pticularꝭ. Superioris eni ptātis iuriſdictio
nis ſimpl'r. ē poſſe irritare inferioris actū ſi hoc faciat. Reliq̄ incō/
uenientia q̄ ſequūtur ex eq̄litate. intenſiua ptātis iuriſdictōis in q̄
libet eccl'ia (vtputa ꝙ ſubdit⁹ nō tenet̄ magis vl'i q̄ꝫ pticulari obe/
dire. ꝙ par in parē hꝫ iperiū. ꝙ quicq̄d ab vna fit a reliq̄ pt ipediri
et reliq̄) viris mediocriter doctis relinq̄ deducēda. Profeſſioni
aūt eccl'iaꝝ hoc repugnat. qꝛ papa reſeruante vl' ꝓhibēte ꝛc. eccl'ie
relique ptātē iuriſdictōis. in reſeruatꝭ. ꝓhibitꝭ ꝛc. ſe nō habere ꝯfi/
tent̄. qđ nō vere dicerēt. ſi illā ptātē a dn̄o imediate accepiſſent. Et
ē ſermo ſp in hmōi de dare ordinario iure ptātē Ex q̄bꝫ oībꝫ col/
lige. quum hec ptās tā ap̄la ſoli Petri eccl'ie ꝯueniat. ꝛ hec v̄ba nō
ſoli Petri eccl'ie dicta ſint. ꝙ ꝑ hec v̄ba. aut nulla ordinaria ptās
iuriſdictōis data ē. aut nō tā ampla. vt ē illa data Petro. Et v̄e ſic
eſt. Uerba ſi q̄dē dn̄i manifeſte ꝯtinēt ptātē iuriſdictōis in eccl'ia.
nec hoc vertendū ē in dubiū. ſꝫ nō ꝯtinēt ꝙ ꝑ ipa data ſit a dn̄o ta
lis ptās. vt diſcurrēdo ꝑ ſingula. ꝛ rōne manifeſtat̄. Diſcurrēdo
q̄dē ꝑ ſingula. nā ꝑ illō v̄bū Dic eccl'ie. nulla dat̄ ptās. ſꝫ ꝑcipit̄ de/
nūciatio. ꝓinde eni ē dic eccl'ie. ac dic iudici. vbi ptꝫ nō dari iuriſ
dictōem. ſꝫ ꝑcipi denūciatōem. Per illō ſcđo. Si eccl'iam nō audierit

ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ publicanus. quū ꝓinde ſit ac ſi iudicem nō
audierit ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ publicanꝰ. manifeſte pꝫ nullā da-
ri ptātē. ſꝫ in caſu ꝓtinacie. euitatōem illiꝰ a dño indici. Per illō de-
mū. Amē dico vobis q̄cūqꝫ ſolueritꝭ ⁊c. nullā etiā dari tūc ptātē.
ex eo pꝫ ꝙ nec Petro et eiſdē ꝟbis ſcꝫ quicq̄d ſoluerꝭ ⁊c. vlla data
ē tūc ptās. ſꝫ poſt reſurrectōeꝫ dñi. quū dictū eī ē Paſce oues meas
¶ Rōne aūt. nā ptās iuriſdictōis ꝯcta in his dñi ꝟbis. aut ē da-
ta tūc eccl'ie cui dñs loq̄ꝭ. aut nō ē data tūc Inter hec eīm cū ꝯdicto-
rie opponanꝭ. nō daꝭ mediū. Si nō. habeꝭ intentū. Si ē data tūc ec-
cleſie. ḡ cuilibet collectōi ſeu ꝯuocatiōi fideliū. cui eccl'ie nomē vere
ꝯuenit. data ē a dño imediate ptās illa iuriſdictiōis. hoc āt ſpectat
ad hereſim pauperū de Lugduno dicentiū ꝙ vbi ſunt fideles con-
gregati in noie dñi. ibi ē ptās. eo ꝙ ptās ſeq̄ꝭ ſanctitatē ꝑſone Solū
eīm differt ab ea ſm vnū ⁊ multa. Seq̄la āt pꝫ. qꝛ dñs indiſtin-
cte de eccl'ia loquēs. ad quācūqꝫ eccl'iam peccātis fratris. ꝑceptum
ſententiamqꝫ extēdit. Cōſtat āt collectōem ſeu ꝯuocatōem fideliū. ſi-
ne p̄lato aliq̄ inter eos eccl'ie nomē vere habere. Et ꝯfirmaꝭ ꝙ de
taliū collectōe opoꝛteat iſtos ꝯcedere eccl'iaꝫ ibi dici. qꝛ qđ ē nō fit.
et habēti nō daꝭ qđ hꝫ. Si ḡ eccl'ia ꝑ hec fit hñs ptātē. ipa ḡ nō hꝫ
illā. ḡ illa collectio in ſmone ē q̄ nō hꝫ auctoꝛitatē. ſed hinc accipit.
Et cū nō ſit maioꝛ rō de vna q̄ꝫ de alia. ſeq̄ꝭ idē qđ ꝓus. ſ. ꝙ q̄libet fi-
deliū collectio a dño hinc habuerit auctoꝛitatē iuriſdictōis. ¶ Si
dicaꝭ ꝙ eccl'ie noie intelligiꝭ hic collectio fideliū auctoꝛata. tūc cur-
rit rō ꝓus dicta de oꝛdine eſſentiali eccl'iaꝝ. ⁊ obſtat ipm dare. quia
habēti nō daꝭ. ⁊ qđ ē ptāteꝫ hñs. nō fit ptātē hñs. Quia igiꝭ ex ꝑ-
dictis pꝫ. ꝙ auctoꝛitas iuriſdictōis in ꝟbis dñi ꝯtineꝭ ⁊ nō ē ꝑ hec
ꝟba data. Dicendū ē ꝙ ꝑ hec ꝟba dñs vltra ꝑceptū de coꝛrectōe fra-
terna. denūciatōe. illiꝰ oꝛdine. efficaciā eccleſiaſtice ptātis iuriſdicti-
onis ad lrām expſſit ꝑ illa ꝟba. ſi eccl'iam nō audierit ⁊c. et q̄cunqꝫ
ſolueritꝭ ſuꝑ terrā ⁊c. Oſtēdit eīm tāte efficacie. eccl'ie eē ſententiā. vt
indubie a nob ſeruāda. ⁊ in celo rata ſit Et hoc ſolū ꝑ illa ꝟba dñs
fecit. ptātem eīm eccl'ie al's ſupponebat. Et pt admitti ꝙ ꝓmiſit illā
ꝑ illa ꝟba. q̄cūqꝫ ſolueritis. Sꝫ ad vtrūqꝫ hoꝝ. ſ. ꝙ ptās ſuppoſita
ē ⁊ ꝓmiſſa ſat eſt ſi qñqꝫ data ē. Et ſiliter ḡ ad modū. ſi mediate vel
imediate data ē. Petro ſi q̄dē ac ꝑ hoc eiꝰ eccl'ie imediate ptāteꝫ de-
dit poſt reſurrectōeꝫ dicēs. Paſce oues meas. Reliq̄s ꝟo eccleſijs
mediante petro. ſm curſum oꝛdinariū. q̄uis diſpēſatiue medianti-
bus alijs apl'is q̄bꝰ pt ꝯcedi hoc eē ꝓmiſſuꝫ. Et ḡ ſenſus lr̄alis ver-
boꝝ dñi ꝙ tāta eēt future eccl'ie cuiuſqꝫ auctoꝛizate ptās in ſibi ſub-
ditis vt ſic. vt ſnīa eiꝰ ⁊ corā hoibꝰ ⁊ in celo eēt valida. Et hic ſenſus
ē amplectēdus. vtpote cui oīa ꝯſonāt. ⁊ ſeries textus. ⁊ ſenſus ver-

boꝝ. ⁊ auctoritates ſctoꝝ. ⁊ ꝯſuetudo eccl'ie. ⁊ ꝯuitatio oim̄ incõue/
nientiũ. q̄ oia ꝓpt' iã dicta hic ⁊ in libello illo pſequẽda omitto Sat'
em̄ patere puto hec. ⁊ ꝙ ꝓmiſſioni dñi ſufficiat exhibitio. quã me/
diante Petro ordinarie. ⁊ mediantibꝫ aliis ap'lis p̄ viam legatõis
omibus eccleſiis fecit.

¶ Cap'lm q̇ntũ quõ eccl'ia hꝫ ptãtẽ iuriſdictiõis q̄ in ṽbis dñi
ꝯtinet. An ſcꝫ rõne ſue totalitatis. an rõne partis.

Q Uia aũt ꝯſtat eccl'iam de q̄ dñs loq̇t' habere ptãtẽ iuriſ/
dictõnis quãtũcunqꝫ p̄ illa ṽba nõ ſit ei data. ⁊ variis
modis intelligi hoc pt. opportunũ videt' diſcutere mo
dũ q̄ ptãs iuriſdictõis ẽ in eccl'ia. ¶ Sciendũ igit' eſt ꝙ
dupl'r p̄t intelligi. eccl'iam ad l'rãm cui pctm̄ fratris peccãtis dicẽ/
dũ mãdat dñs habere ptãtẽ iuriſdictõis in foro exteriori de q̄ ẽ ſer/
mo. iuxta duos modos q̇bꝫ de eccl'ia (q̄ qđdã totũ ẽcat) aliq̇d veri
ficat'. p̄mo rõne partis. ſcđo rõne ipius totalitatis ſeu toti⁹ Sicut
de hoie q̄ etiã qđdã totũ ẽ. dicim⁹ ꝙ videt. ꝙ audit ⁊c̄. ⁊ verificat'
rõne partis. q2 videt p̄ oculũ. audit p̄ aurẽ ⁊c̄. Et rurſus dicim⁹ de
eodẽ ꝙ pfectiſſimũ ẽ aialiũ. qđ ẽ aial politicũ ⁊ hmõi. ⁊ verificat' ra
tione ipius toti⁹ vt ptꝫ. Et q̇dẽ ꝙ de eccl'ia rõne ptis. puta capitiſ.
verificat' ꝙ hꝫ ptãtẽ iuriſdictõis ſoluẽdi ⁊ ligandi in foro exteriori.
dubiũ nõ ẽ. Et ſic ſolum (vt ꝓbabit' ampli⁹) ad l'rãm verificari pt
ẽmo euãgelii ꝙ eccl'ia habeat ptãtẽ. Qđ ãt de eccl'ia rõne ipius to/
tius hoc verificet' multipl'r imaginari pt. Primo accipiẽdo eccl'iaꝫ
q̇ſi totũ homogeneũ. i. ſil'is nature p̄ totũ. put eccl'ia ẽ collectio fi/
deliũ. oẽs em̄ fideles inq̇ãtũ fideles vni⁹ ſunt nature. Et ſic eẽt ſen/
ſus ꝙ eccl'ia. i. collectio fideliũ hꝫ ptãtẽ iuriſdictõis ⁊c̄. Et ſi in hoc
ſenſu intelligat' Dic eccl'ie. ſeq̇t' ꝙ cũ in fide nõ ſit dr̃ntia ſexus ⁊ ſta
tus. ꝙ eccl'ia laicoꝝ ⁊ feminaꝝ haberet iuriſdictõem in foro exterio/
ri. Et tenet ſeq̇la. tum q2 oẽs fideles ſunt eiuſdẽ nature. tũ q2 ſi con
tingat in aliq̄ eccl'ia mori clericos oẽs. remanet ibi vere eccl'ia in hꝫ
ſenſu. i. collectio fideliũ. ⁊ ꝯſequẽter ẽm iſtã fantaſiã illa haberet po
teſtatẽ excõmunicãdi. imo ſi bñ ꝯſideret'. ſumẽdo eccl'iam vt totuꝫ
homogeneũ. qm̄ fides ſola ẽ ei⁹ natura. accidit illi toti ꝙ aliq̄ eius
pars ſit ſtat⁹ clerical'. q2 in illo toto vt ſic ptãs ponit'. ¶ Scđo q̄ p̄t
intelligi ſumẽdo eccl'iam vt totũ etherogeneũ. i. diſſil'is nature. p/
ut eccl'ia ꝯſtat ex oibꝫ mẽbris officialibꝫ. puta epo. ſacerdote. diaco
no. vel aliis q̄modolibet aſſignãdis mẽbris. Hoc em̄ totũ ẽ q̇ſi cor
pus ꝯſtãs ex ocul'. manibꝫ ⁊c̄. Et ſic eẽt ſenſus. Dic eccl'ie. i. ꝯuoca/
tioni integre mẽbroꝝ eccl'ie. Et ſi in hoc ſenſu intelligat'. ꝙ ipm to
tũ rõne ſue totalitatꝫ hꝫ ptãtẽ iuriſdictõnis. obſtãt tria. Primo ꝙ
eq̇l'is ptãs inteſiue poneret' in q̄libet eccl'ia. qm̄ vna tm̄ ptãs a dño

nominata eſt ꝛ nõ magis de vna q̃ȝ de alia eccl'ia. vt patȝ in l'ra. ꝛ ex antedictis. Sc̃do ꝙ eẽt maioꝛ inteſiue ptãs in eccl'ia q̃ȝ illa. Quodcũqȝ ligaueris ſup terrã ꝛc. Et tenet ſeq̃la. qꝛ ptãs totiꝰ eccl'ie rõne ſue totalitatꝫ ponit' ſuperioꝛ etiã reſpectu papatꝰ. Falſitas aũt ꝯſequẽtis ptȝ etiã ex v̾bis dñi eadẽ v̾ba replicãtis q̃ Petro dixerat. ſ. quecũqȝ ſolueritꝫ ſup terrã. Tertio. ꝙ nõ eẽt data a chriſto imediate. Mat. xviij. Quod tñ ẽ totũ fundamẽtũ iſtoꝝ. Et tenet ſeq̃la. qꝛ tũc nõ erat inſtitutũ ſacramentũ oꝛdinis. qd ꝯſtat eẽ inſtitutũ ſil' cũ euchariſtie ſacramẽto p̄die q̃ȝ dñs pateret'. Nõ igit' dedit dñs tũc eccleſie. i. cõitati ſacerdotũ. diaconoꝝ ꝛ epõꝝ. q̃ integrãt generale Cõciliũ. ptãtẽ iuriſdictõis. qꝛ nõ erãt ſacerdotes. nec diaconi. nec epi. nec clerici. nõ enti aũt nihil dat'. Et ſi dicat' ꝙ dñs tũc nõ dedit: ſȝ pmiſit ſe daturũ in illis v̾bis. Quecũqȝ alligaueritꝫ ꝛc. Habeo intentũ ꝙ nullibi in ſacra ſcriptura habet' ꝙ dñs p ſemetipm imediate eccl'ie cõitati ptãtẽ iuriſdictõis dedit. Et ſi inſtet'. qꝛ qd pmiſit ſeruauit. ptȝ rñſio ꝙ nõ pmiſit p ſemetipm imediate ſe daturꝝ. vt ptȝ in l'ra. ꝛ iõ nõ opoꝛtet ꝙ hoc obſuauerit. ſatis nãqȝ feciſſet pmiſſioni ſue. ſicut in veritate de facto verificauit illa v̾ba ſua. mediãte Petro in vniuerſis eccleſijs. Quia igit' de eccl'ie cõitate q̃modolibet ſumat'. nõ verificant' rõne ſue totalitatꝫ v̾ba dñi. Mat. xviij. in q̃bꝫ totũ fit fundamẽtũ ex auctoꝛitate ſcp̄ture. ꝛ tota aduerſarioꝝ opinio ſtat in h̄. ꝙ cõitas eccl'ie rõne ſue totalitatꝫ hȝ ptãtẽ imediate a dño ꝯſequẽs ẽ vt v̾ba dñi verificent' de eccl'ia rõne ptis. puta capitis. vt p̄dictũ ẽ. Et ppterea cõis animi ꝯceptio fideliũ ẽ. Dic eccl'ie. i. p̄lato eccleſiaſtico. rõne cuiꝰ eccl'ia ipam poteſtatẽ hȝ.

¶ Cap'l'm ſextũ q̃uo pt (ꝯdeſcẽdẽdo mltoꝝ ſenſui) itelligi ꝙ eccleſia rõe ſue totalitatꝫ hr̃e pt ꝛ hȝ q̃nqȝ ptãtẽ aliquã iuriſdictõis

Obſeruãdũ q̃qȝ ẽ ne fallamur. vidẽtes q̃nqȝ auctoꝛitatẽ iuriſdictõis eccl'iaſtice in eccl'ia ratõne ſue totalitatis. ꝛ ppterea falſa iudicemꝰ p̄dicta. Nõ eñi docuimꝰ aut docemus nõ ꝯuenire eccl'ie ptãtẽ q̃nqȝ rõne ſue totalitatꝫ. ſȝ ſic nõ eẽ datã ei a dño Jeſu chriſto imediate p illa v̾ba Mat. xviij. Nõ nego eñi ꝙ epi oꝛiẽtales ꝯuenientes poſſint ſil' q̃ſi vnũ coꝛpꝰ ꝛ vnã auctoꝛitatẽ ex ſuis ꝯficere. ſe etiã ſingulos ſubijciendo illi. ꝛ ſic illa ptãs in toto illo coꝛpe rõne ſue totalitatꝫ exiſtẽs. ſtatuet ſupra illas eccl'ias. actuſqȝ iuriſdictõis exercebit. Sȝ tñ nihil poterit illa ptãs. niſi ꝙ ex poteſtatibꝫ ſingul' ꝛ illaꝝ ſubiectꝫ ꝯſurgere pt. pp̄t ꝙ ſi eẽt aliq̃d reſeruatũ romano pontifici. nõ poſſet ptãs illa abſoluere ab illo. Et ſil'iter oẽs vniuerſi oꝛbis p̄lati. moꝛtuo ſummo pontifice vl' ſine illo. ſi ꝯuenirẽt cõmunicãdo in vnũ coꝛpꝰ ꝛ vnanimes in ꝯſtituendo. ꝯſtituerẽt in tota ſinodo illa ptãtem vnã ſup omes

eccleſias. his tñ̄ exceptis q̄ ſummi pontificis ſunt ꝓpria. Sil'r q̄cꝫ
mō cū papa cū reliq̄s platꝫ orbis ꝯciliū celebrādo ſil' cū eis ꝯſtituit
abſoluit. clamat ꝛc. cōicando cū alijs q̄ſi vn⁹ ex eis facere videtur.
In his em̄ oībꝫ ꝛ ſil'ibꝫ nō ē aliq̄ ptās imediate data a dn̄o Jeſu
chriſto ipo cōitati ꝑmo. nec ē aliq̄ extranea ptās a poteſtatibꝫ ꝑtia
libꝫ. ſꝫ velut ptās total' ꝯſurgēs ex ꝑtialibꝫ. Quēadmodū em̄ i na
turalibꝫ inuenit' differre forma a forma. dupl'r. ſcꝫ vt vna forma ſe
parata ab alia. vt forma ſolis a formis mixtoꝝ. ꝛ vt forma toti⁹ a
forma ꝑtis. vt hūanitas ab aīa hoīs. ita ptās Pape differt ab alijs
ꝑmo mō. ꝛ ptās ſynodi differt ab his ex q̄bꝫ accumulat' ſcd̄o mō.
Et ē iſta ptās in tota ſynodo p viā cōmunionis ſeu accumulatōis
in cōi a ſingul' ꝑtibꝫ liberali⁹ vel min⁹ liberal'r. ꝓut ꝑtibꝫ. ꝛ ꝑcipue
ꝑncipi videt'. q̄ nūq̄ꝫ totā ſuā auctoritatē accumulare in cōi intelli
git'. ſꝫ q̄tū ad illa tractāda expedit. In cui⁹ ſignū nō intelligitur ſe
ſubijcere ſynodi ptāti coactiue. quātūcūq̄ꝫ ſtatutꝫ ſynodi ꝯſentiat
cōibꝫ oībꝫ eccl'ie pſonis. Et ex hoc pꝫ q̄ ſi tota eccl'ia ſecluſo papa
aliquē pficeret cure eccl'ie ille eēt ſubdit⁹ pape. nec poſſet a caſu pa
pali abſoluere. qđ nō eēt. ſi eccl'ia haberet v'lem ꝛ plenā ptātē ime
diate a chriſto. rōne ſue totalitatꝫ ſecluſo papa. Et ſil'r papa pt q̄ꝫ
tū ē ex ptātis auctoritate tollere ſtatuta ꝯcilij general' etiā de ꝯſenſu
et auctoritate ſua facta. qđ nō eēt ſi eccl'ia integra rōne ſue totalitatꝫ
haberet ptātez v'lem ꝛ plenā a dn̄o Jeſu chriſto. Ex oībꝫ aūt dictis
euulſam iā eē radicē ex iure diuino opinatā ptātis eccl'ie ſup papā
liq̄do apparet. Et ſic cū vtriuſq̄ꝫ iuris naturalis ſcꝫ ꝛ diuini fun
damentū ademptū ſit ad ſingula obiecta deſcendendū eſt

¶ Dixi capl'o tertio illi⁹ libelli Dn̄m ordinaſſe ſic eccl'ie regimē vt
Petrū ſummū pontificē inſtituerit. a q̄ via ordinaria i reliquū eccl'ie
ptās deriuarꝫ. ꝛ q̄ ipe dn̄s via ꝓuētōis g̃tuite apl'is alijs ptātē dedit

¶ Obijcit' ꝯtra. in eccl'ia fuit ptās electiua Pape anteq̄ꝫ Petrus
fuerit papa. ḡ cū maiori apparētia dicet' chriſtū cū fecit Petꝝ ſum
mū pontificē ꝓueniſſe eccl'iam. ꝛ id ex gr̄a Petro ꝯtuliſſe. qđ eccle
ſia potuiſſet ordinare ex chriſti inſtitutōe. q̄ꝫ q̄ ꝓuenerit Petꝝ. dā
do apl'is poteſtatē. Antecedens ꝓbatur. qꝛ poteſtas electiua ē in
eccleſia a chriſto. Matthei. xviij. ꝛc.

¶ Reſpondeo q̄ aſſumptū ē falſum. nā cū electio pape ſit vica
rij ꝑncipis electio. ꝛ ordinarie electio vicarij vniuſcuiuſq̄ꝫ ꝑncipis
viui ꝛ pſentis ſpectet ad ipm̄ ꝑncipē. ꝯſequēs ē. vt cū dn̄s vſq̄ꝫ in
diē aſcēſionis vt ꝑnceps pſens fuerit in eccleſia. ad ipm̄ ordinarie
ſpectabat tunc electio ſui vicarij. Nec vnq̄ꝫ inuenitur q̄ Matthei
xviij. nec alibi dn̄s dederit eccl'ie ius eligēdi ſuū vicariū ipo pſente.
vn̄ dn̄s nō ꝓueniendo. ſed inſtituendo ꝛ exequendo qđ ꝓmiſerat.

Mat. xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ ꝛc. Et Jo. x. Fiet vnū ouile ꝛ vnꝰ paſtor. Petꝝ papā. ꝛ papatū ſil' iſtituit. Ruꝛſus vt ꝑ añdicta pꝫ Mat. xviij. Ptās electiā pape nō ē data eccl'ie. Quō āt ꝛ vñ ptās electiā pape ſit ī eccl'ia īferiꝰ ī ca. xiij. dicet. Et adūte h̄ q̄ ꝓuētio quā ego dixi. ſuꝑ ipiꝰ eccl'ie ꝛ ſctōꝝ determiatōe fundat. Qḋ em̄ a petro ordinarie ptās ī reliquū eccl'ie corpꝰ deriuāda ſit. Leo ī ca. Jta dn̄s diſt. xix. manifeſtat. Qḋ etiā dn̄s ipm̄ ordinaria via inſtituit. ex h̄ q̄ nō ipm̄ ſolū. ſꝫ in ipo oēs ſucceſſores ſuos inſtituit habet. h̄ em̄ ſtatuentꝭ nō ꝓuenientꝭ ē. ſicut ꝑ oppoſitū. qꝛ reliqꝫ apl'os in ꝓprijs tm̄ ꝑſonis. ꝛ nō in ſucceſſoribꝫ ſuis legatos vl'es fecit. ad ꝓuētionē gratuitā ſpectat. Nec em̄ eccl'ia fatet Petri ſoliꝰ ſucceſſorez in vl'i ptāte cognoſcēs. Et ꝑ h̄ etiā pꝫ nō fuiſſe in eccl'ia añ inſtitutū Petrū Papā ptātē electiuā pape. Nā tantā ptātē hꝫ nūc quantā tūc. quū Papa nō poſſet illā auferre. ꝛ dn̄s q̄ inſtituēdo dederat. eā ſtatim nō diminuerit ꝓueniēdo ſm̄ illos in inſtitutōe petri. Quēadmodū igit poterat tūc quēlibꝫ aliū epm̄ in Papam eligere. ita mortuo Petro. q̄ ex gr̄a factꝰ fuerat a ꝑncipe. pt aliū epm̄ qꝫ romanū Papā inſtituere. Et ſic Romanꝰ pontifex recognoſcere debet ſe ꝓlatū ceterꝭ ab eccl'ia. h̄ illi ꝯcedēte. nō auferēdo ſaltē. cuiꝰ tm̄ oppoſitū docet Pelagiꝰ in c. qꝫuis. diſt. xxij. Sctā romana eccl'ia catholica ꝛ apl'ica nullis ſynodicis ꝯſtitutꝭ ceterꝭ eccleſijs ꝓlata ē. ſꝫ euāgelica voce dn̄i ꝛ ſaluatoris ꝑmatū obtinuit. Amplꝰ ſi dn̄s imediate dedit hāc ptātē electiuā pape vl'i eccl'ie. q̄ ꝑſumptōe clerꝰ Romanus ꝛ ppl'us eiꝰ ꝛc. vſurpauerūt ſibi hāc ptātē electiuā pape. tāto tp̄e anteqꝫ inſtitutū aut approbatū fuerit ꝑ generale ꝯciliū de electoribꝫ. Qua ꝯſciētia tot ſancti viri electōem toti eccl'ie a chriſto cōmiſſum irreq̄ſitis alijs a pauciſſimis tractauerūt. fecerūt. acceptauerūt. exercuerūt. Sꝫ de his latior erit ſermo. hec aūt dicta ſunt ad oſtēdendū falſitatē aſſumpti in hac obiectōne.

¶ Dixi in capl'o. iiij. eiuſdē. Qḋ ꝓualuiſſet ſnīa Joānis ꝛc. Sꝫ obiectio ꝯtradictōis ꝓprie in capl'o. ix. tractabit.

¶ Dixi in c. vj. eiuſdē Papā eſſe caput eccleſie vl'is. ꝛ nō ſolū ſingulorꝫ membroꝝ. vt inimici veritatis gloſant

¶ Obijcit ꝯtra h̄ dupl'r. Primo. qꝛ falſum ē Papā eē caput eccleſie vl'is collectiē ſumpte. tum qm̄ eccl'ia nō ē Petri. ſꝫ Chriſti. iuxta illud Mat. xvj. Suꝑ hāc petrā edificabo eccl'iam meā. nō tuā. tū qꝛ Papa ē miniſter eccl'ie. nō dn̄s. eccl'ia aūt ē cui miniſtrat. ac ꝑ h̄ maior. iuxta dictū Saluatoris. Maior eſt q̄ recūbit qꝫ q̄ miniſtrat. tum qꝛ oēs auctoritates dicētes Papā eē caput eccl'ie. intelligūtur de eccl'ia ꝓ ſingul' eccleſijs ꝑticularibꝫ. reſpectu quaꝝ ē caput miniſteriale. ꝛ nō ꝓ tota eccl'ia collectiue. Scḋo. qꝛ licet ꝯcedat Petrū

eſſe caput miniſteriale etiā totius eccl'ie vl'is. nō tm̄ oportet oēm ꝓ
prietatē capitis in eo ſaluari. ⁊ ſpecial'r ſupioritatē in auctoritate re
ſpectu totiꝰ reſidui. Et h̄ ꝓcipue. qꝛ tota eccl'ia nō dꝛ corpꝰ Petri.
ſꝫ corpꝰ chriſti. vt ptꝫ ad Ro. xij. Et ꝯfirmat h̄. qꝛ rex dꝛ caput reg
ni. nō tm̄ ꝓpterea ē regno ꝯgregato ſuperioꝛ. ſꝫ qlibet eiꝰ pte

¶ Reſpondeo. ⁊ ad p̄me qdē. ꝓbatōem p̄mā ꝙ eccl'iam nō eſſe
petri. ſꝫ chriſti. nō arguit Petrū nō eē caput eiꝰ. ſꝫ petrū nō eſſe ca
put illiꝰ ex ſe. ſꝫ loco chriſti. vt ptꝫ. Ad ſcd̄am vo ꝓbatōem. quod
petrū eē miniſtrū eccl'ie vt cui miniſtrat. nō ē eē inferiorē ptāte. ſꝫ ex
ercitio. vt ip̄e dn̄s de ſeipo dt ꝙ venit miniſtrare. ⁊ papa vocat ſe ſer
uum ſeruoꝝ dei. ⁊ ſic ē in veritate. Eccleſiā āt eē maiorē papa. vt fi
nis ē maioꝛ eo qd̄ ē ad finē. verificat ꝙ ē eē meliꝰ. In his em̄ q̄ non
mole magna ſunt. idē eſt maius qd̄ meliꝰ ſm Aug. Papatꝰ ſiqdē ē
ꝓpter eccleſiā. ⁊ nō ecōuerſo. Un̄ ex h̄ ꝙ papa nō ē dn̄s. ſꝫ miniſter
et eccl'ia maioꝛ bonitate ⁊ nobilitate. nihil habet ꝯtra ptātē capitis
ꝯtra quā tendit Ad gloſaꝫ demū cōem dꝛ ꝙ licet multe auctori
tates poſſent ſic gloſari. nō oēs tm̄ ſunt illiꝰ capaces. vt in libro oſtē
ſum ē Ad ſcd̄m āt dꝛ. ꝙ eccl'ia nō eē corpꝰ petri. ſꝫ chriſti. veꝝ eſt.
qꝛ chriſtꝰ nō ſolū caput myſticū eiꝰ. ſꝫ myſticū ſuppoſitū ip̄ius eſt
vt ptꝫ ad Ephe. p̄. Ubi de chriſto duo dicunt. ſ. ꝙ ē caput eccl'ie. et
ꝙ eccl'ia ē corpꝰ eiꝰ. Et p̄me ad Chorin. xij. exp̄ſſe dꝛ. Sicut em̄ vnū
corpꝰ ē. ⁊ multa mēbra hꝫ. oīa āt mēbra corpis. cū ſint multa. vnū
tm̄ corpꝰ ſunt. ita ⁊ chriſtꝰ. Ex h̄ āt ꝙ eccl'ia ē corpꝰ chriſti. ⁊ nō Pe
tri. nō ſeq̇t ꝙ petrus nō ſit caput loco chriſti. ſꝫ ꝙ Petrus nō ſit ille
q̇ opat ꝑ mēbra huiꝰ corpis. ſꝫ chriſtꝰ. q̇ ꝑ petrū ⁊ ceteros opat. Et
ſil'iter nō ſeq̇t. ꝙ illud caput loco chriſti. nō ſit ſuperiꝰ auctoritate re
ſiduo corpis chriſti. vt manifeſte liquet Ad ꝯfirmatōeꝫ dꝛ dupl'r
Primo ꝙ nullꝰ dt. ꝙ ex eē q̄litercūqꝫ caput alicuiꝰ multitudinis. ſe
quat ptās iuriſdictōis ſuꝑ illa m̄l'titudīe. cū multipl'r aliq̇d poſſit
dici caput alteriꝰ metaphorice. Papa āt ē ſic caput ꝙ ē paſtoꝛ ep̄s
et rectoꝛ totiꝰ eccl'ie. ⁊ nō ſolū ſingulaꝝ. vt auctoritatibꝫ ⁊ rōne ibi
ꝓbatū ē. Dicit ſcd̄o. ꝙ ſicut rex ē caput regni. ita ſuperioꝛ eo. Et
ꝓpterea rex q̇ depēdet a regno collectiue. nō ē caput illiꝰ. ⁊ iō nō eſt
ſupioꝛ eo. ſꝫ ſingul' ꝑtibꝫ. Rex āt q̇ etiā a regno collectiue nō depen
det (vt ē rex regū) ē caput etiā totiꝰ ꝯgregati ⁊ ſuperioꝛ eo. Un̄ ar
guere ab eē caput in rege depēdente a regno. ad eē caput in papa.
nō eſt rectū. eo ꝙ Papa nō dependet a regno eccl'ie. nec vices eccl'ie
gerit. ſicut rex tal' vices regni. ſꝫ ſoliꝰ Jeſu chriſti vicariꝰ eſt

¶ Dixi in eodē capl'o. vj. Qd̄ ptās electiua ip̄ius pape. in pape
ptāte ē. Sꝫ qꝛ in capl'o. xiij. latiꝰ tractat ibidē obiecta ſoluent.

¶ Dixi in eodem capitulo. vj. ꝙ nō ē maioris auctoritatis Cō

cilium auctoratum a Papa. ꝙ̃ ipe Papa.

¶ Obijcit̃ ꝯ. Prio ex gloſa in c. legimꝰ. xciij. diſt. Statuta Cōcilij
generat̃ ꝓiudicāt ſtatutꝭ pape. ſi ꝯdicāt Scd̕o. qꝛ ꝯſtitutio Cal
cedonēſis Cōcilij ꝓualuit reclamatōi Leonis de Cōſtātinopolita
na ſede. vt patꝫ in. c. antiqua de ꝓuilegijs. et. xxij. d. renouantes.
Tertio. qꝛ ꝯſuetudo generat̃ eccl̕ie pontificale ſtatutū abrogat.

¶ Reſpōdeo. Et de gloſa. Primo dico. ꝙ ipamet nō aſſertiue d̕t
illā ſentētiā. ſꝫ argumētū ad illā d̕t. vt ptꝫ etiā ex ſeipa in caplo ne
mo. q. ix. ad quā ſe remittit Scd̕o d̕r ꝙ verificat̃ de ſtatuto Cōci/
lij ſuꝑuenientis ſtatuto pape. Qm̃ queadmodū ipemet papa ius
ꝯdendo poſt ꝯriū illud tollit. vt ptꝫ in caplo licet. in ſexto Ita etiā
ꝯcilij auctorati a papa ꝯſtitutio. pape ꝯſtitutōem poſt ꝯriā tollit
De vigore āt Cōcilij circa ſedē Cōſtantinopolitanā. d̕r ꝙ nō ꝯclu/
dit ſuꝑioritatē Cōcilij ſuꝑ papā. ſꝫ tolerantiā pape Videmꝰ em̄ ꝯti
nue ꝑlatos cedere multitudini magnatū. q̃uis ſi ꝑtāte vti vellent
cōpeſcere poſſent. q̃uis de reclamatōe Leonis nihil in capl̕is illis
habeat̃. imo ibi humil̕ē loquutio dicentiū petimꝰ ꝛc. De vi āt ꝯſue
tudinis vl̕is d̕r. ꝙ ſi h̕ ꝯcluderet eccl̕iam ſuꝑ papā. ꝯcluderet etiā
eccl̕iam ſuꝑ ſeipam eccl̕iam. qm̄ etiā ſtatutū vl̕is eccl̕ie. generat̃ cō
ſuetudo abrogat. vn̄ abrogatio iſtiuſmodi nō fit ꝑtātiue. ſꝫ exequu
tiue ex ꝑte eccl̕ie. ꝛ negatiue ex ꝑte ꝑncipis. qꝛ ſcꝫ nō cogit

¶ Dixi in eodē ſexto caplo. Qd̕ ſi eccl̕ia. h̕ ē cōitas eccl̕ie. ſecluſo
papa haberet ꝑtātē ſuꝑ papam. ꝙ eccl̕ie regimē eēt ariſtocratiū ſeu
populare in q̃ tota auctoritas apud nullū reſidet. ſꝫ in tota cōitate

¶ Obijcit̃ ꝯ ſeq̃lā. qꝛ nō d̕r regimē regale. in q̃ ſit vnicus toto re
ſiduo ſuꝑior. qꝛ tūc nō eēt in ciuilibꝫ aliqd̕ regimē regale. ſꝫ qꝛ ē vni
cus q̃ totius ppl̕i vices gerit. q̃libet ꝑticulari ſuꝑior.

¶ Rn̄deo. ꝙ ſeq̃la ē optima formal̕r intellectꝭ terminis. qꝛ ſi in
tota cōitate ſola ē auctoritas. ḡ vt ſic ꝯſtituit regimē populare. q̃/
uis in ꝯ̃trū aliquē vnū ꝑficit. ꝯſtituat aliā ſpēm regiminis Rur/
ſus ſeq̃la ē optima. de ſupmo regimine eccl̕ie de q̃ ē q̃ſtio. qm̄ ſi in to
ta cōitate ꝛ ſola ē vl̕is eccl̕ie ptās. ſummū regimē. ſummūqꝫ tribu
nal eiuſdē ad qd̕ oīa reſoluēda ſunt eēt populare. vt ptꝫ. quicq̃d eēt
de regimīe medio ꝑ vnū. Vn̄ ſi in regno aliq̃ ppl̕us ē ſuꝑ regē. ma
nifeſte ſeq̃t̃. ꝛ ꝙ cōitas ppl̕i vt ſic regimē eſt populare. ꝛ ꝙ ſummū
tribunal ē populare. q̃uis exerceat ꝑ aliā regiminis ſpēm. puta ꝑ
regale. ſuꝑ alios iuriſdictōnem ſuā cōiter. Nihil igit̃ obſtāt obiecta
dictis. qm̄ cū regimine regali medio. ſtat ſupmū populare. de quo
eſt queſtio ꝛ formalis ſermo.

¶ Dixi in caplo ſeptimo. ꝓbando ꝙ Papa eſſet ſuꝑ cōmunitatē
totius reliq̄ue eccleſie. ex illa auctoritate. paſce oues meas ꝛc. ꝙ pa/

pa eſt paſtoꝛ vniuerſalis eccleſie. ꝛ nõ ſolũ ſingulaꝝ ouium.
¶ Obijcit̃ rñdendo dupl'r. Pꝛio p interemptõem negãdo .ſ.h̃.
Scdo p limitatõem ꝙ Papa ẽ paſtoꝛ toti⁹ eccl'ie. q̃tũ ad adminiſtra
tionẽ pabuli ſpũalis v̄bi dei ꝛ ſacramentoꝝ. Hec eñi nõ exercentur
per cõmunitatem ſicut actus iuridici.
¶ Rñdeo. Et negatio q̇dez irrõnabil' inferi⁹ in h̃ eodẽ capl'o in
tertie rõnis diſcuſſione rõne monſtrabit̃. nunc auctoꝛitate inducta
oſtẽdit̃. quũ dñs d̃t. paſce oues meas. illimitate. admittit̃. g̃ nõ ẽ li
mitandũ ad ſingulas ꝛ nõ oẽs. vt negatio iſta limitat. Nã ſingule
et oẽs ſue oues ſunt. Scd̃a ãt rñſio aut nihil d̃t. aut ſeipaꝫ interimit
Nã dupl'r p̄t intelligi ꝯceſſum. ꝙ Papa ẽ paſtoꝛ toti⁹ eccl'ie. q̃tũ
ad miniſtrandũ v̄bũ dei ꝛ ſacramẽta. p̄mo auctoꝛitatiue. ſcd̃o mini
ſterial'r. reſpectu toti⁹ eccl'ie. Si auctoꝛitatiue. g̃ ipe vere ſuperioꝛ to
ta eccl'ie cõitate ẽ. Nã auctoꝛitatiue paſcere v̄bo dei ꝛ ſacramẽtis ẽ
act⁹ ſupioꝛis abſolute reſpectu illius q̇ ſic paſcit̃. vt patꝫ inductiue
Et ſic rñſio interimit ſeipam. Si aũt miniſterial'r. g̃ nõ hꝫ Papa ex ſe
in paſcẽdo pluſq̃ꝫ in actib⁹ iuridicis. Poteſt ſiq̇dẽ ꝛ act⁹ iuridicos
oẽs vt miniſter eccl'ie cõitatꝫ apd̃ iſtos. ꝛ ſic rñſio nihil d̃t. Eſt g̃ pa
pa v̄e paſtoꝛ auctoꝛitatiẽ vl'is eccl'ie ꝛ ſingulaꝝ pſonaꝝ ei⁹ ĩ iudicio
ꝛ iuſticia ꝛ v̄bo dei ꝛc. vice illi⁹ q̇ paſcit oẽs in innocẽtia cordis ſui
¶ Dixi in eodẽ ſeptimo capl'o. Ex illa auctoꝛitate fiet vnũ ouile
et vn⁹ paſtoꝛ. ꝙ Papa ẽ paſtoꝛ illius ouilis. ꝛ nõ ecõuerſo
¶ Obijcit̃ ꝙ chriſt⁹ dixit Petro. paſce oues meas. nõ tuas. et ꝙ
chriſtus dedit poteſtatẽ ouili ſupra paſtoꝛem.
¶ Rñdeo ꝙ Petꝫ eẽ paſtoꝛẽ ouiũ nõ ſuaꝝ ſꝫ chriſti. ꝯcludit ip/
ſum eẽ paſtoꝛẽ nõ ex ſe. neqꝫ loco eccl'ie cõitatis. vt obijciẽtes dicũt
(qm̃ oues nec ſunt petri. nec ſunt cõitatis eccl'ie) ſꝫ loco ieſu chriſti
cui⁹ ſoli⁹ ſunt oues ꝓpꝛie. Vñ ex h̃ nihil aliud habet̃ niſi ꝙ petrus
p̄eſt ouili nõ ſuo ſꝫ chriſti. nõ ex ſe. ſꝫ loco chriſti Qd̃ ãt addit̃ chri/
ſtum dediſſe auctoꝛitatẽ ouili ſup̄ paſtoꝛẽ. volũtarie d̃r. ꝛ ip̄is v̄bis
dñi diſſonat ꝛ repugnat Diſſonat q̇dẽ. qꝛ ouile illi⁹ paſtoꝛis eccle
ſiã ꝯſtituit. Regulare ẽ aũt vt paſtoꝛ preſit ouili. ꝛ nõ ecõtra Re/
pugnat ãt. vt ibidẽ deductũ ẽ. qꝛ nõ fieret vn⁹ paſtoꝛ iuxta v̄bum
dñi. ſꝫ duo. ſ. petrus ꝛ ip̄m ouile. Et qꝛ de Petro voce dñi ꝯſtat di
centis. paſce oues meas. ꝛ ꝙ vn⁹ tm̃ ſit eiuſdẽ auctoꝛitate dñi ptꝫ.
ꝯſequens eſt vt alter paſtoꝛ fictus ſit ꝯtra dñi ſententiã
¶ Dixi in eodẽ ſeptĩo capl'o. ꝙ nõ min⁹ papa ẽ ep̄us eccl'ie ca
tholice q̃ꝫ q̇libet ep̄us ſue eccl'ie. ex hac ꝓpõne inferẽdo ſupioꝛitateꝫ
eius ſup̱ eccleſiã catholicã. ꝛ nõ ſolũ ſup̱ ſingula mẽbꝛa. ſicut eſt in
alijs ep̄is reſpectu ſuaꝝ eccleſiaꝝ
¶ Obijcit̃ ꝯtra ſilitudinẽ Tũ qꝛ ep̄us ꝑticularꝭ gerit vices vl'is

eccleſie q̄ eſt ſup̄ ſuā cōitatē. Tum q̄r eccl'ia ꝑticularis cui p̄ficit̄ ep̄s. hꝫ ſuperiorē in terris q̄ p̄ficit illū ep̄m.

¶ R̄ndeo. Et p̄mo ꝙ rō nō fundat̄ ſup ſilitudine. ſꝫ ſup ꝓprietate hui⁹ ſn̄ie Papa ē ep̄s eccl'ie catholice. ꝗuis declaret̄ ex ſili īmo eadē rōne in alijs ep̄is. Ambroſi⁹ ē ep̄us eccl'ie Mediolanēſis ꝛc. Uñ cū ex iſta ꝓpōne formal'r intellecta. papa ē ep̄us eccl'ie catholice. ſeq̄t̄ ip̄m eē ep̄m cōitatis eccl'ie ꝗtatis habet̄ intentū. Obiecta āt afferūt diſſilitudinē in nō cā vt cā. Nā in eo ꝙ ē eſſe ep̄m catholice vel tal' eccl'ie. p̄t ꝯſiderari q̄d īportat eē ep̄m. ꝛ p̄t ꝯſiderari a q̄ fiat ep̄us. ꝛ obiecta q̄dā ꝓcedūt ꝯſiderādo a q̄ fiat vel fieri dꝫ ep̄us. rō aūt ꝓcedit ꝯſiderando q̄d ē eē ep̄m. Cōſtat āt ꝙ ad iudicandū de naturis rerū. cā formal'. ꝛ ꝙ q̄ ē ꝯcludit efficaciter. vndecunqꝫ fiant effectiue. Siue em̄ hō fiat a deo. vt Adā. ſiue ab alio hoīe. vt nos. vni⁹ nature ſum⁹. Et ſiliter ſiue ep̄us ſit a papa. ſiue ab v'li eccl'ia. ſiue habeat ſuperiorē ſiue nō. vni⁹ nature ē inq̄ꝫtū ep̄us. ꝗuis alterius nature ſit inq̄ꝫtū ſubdit⁹. Uñ vt vnico v̄bo dicat̄. rō de ep̄o vt ſic loq̄t̄. obiectōes āt de ep̄o inq̄ꝫtū ſubdit⁹ alteri ꝛ alteri⁹ ꝛ ab altero. ꝓpter ꝙ cū ſit vere ep̄us eccl'ie catholice. ſeq̄t̄ vt ibidē dixi. ꝙ eſt p̄mo ep̄s ipius eccl'ie catholice. ꝛ ſc̄dario ſingulariū. tum q̄r nō minus ē ip̄e catholice eccl'ie ep̄us. q̄ꝫ Ambroſi⁹ ep̄us eccl'ie Mediolanenſis. eſſet em̄ lōge minus ſi nō eēt ep̄us toti⁹. ſꝫ ſinguloꝝ mēbrorū tm̄. tū q̄a act⁹ ꝓprius ep̄i. q̄ ē ſupintēdere p̄mo fert̄ ſup bono ipſius catholice eccl'ie. ꝛ ſc̄dario ſup bono ſinguloꝝ. vt ptꝫ ex h̄ ꝙ papa ad h̄ tenet̄ ſub peccato mortali ex h̄ ꝙ ē papa. Cōſtat āt p̄tātes ꝑ actus ꝓprios cognoſci. Nec ad h̄ video r̄nſionē. niſi diceretur ꝙ papa hꝫ hūc actū inq̄ꝫtū gerit vices v'lis eccl'ie. cui p̄mo ꝯuenit iſte actus. ꝛ ex ei⁹ cōmiſſione ꝯuenit Pape Sꝫ hec r̄nſio p̄t dupl'r intelligi. Primo ꝙ papa habeat hūc actū depēdenter ab eccl'ia. ſicut rex creatus a regno. ꝛ in hoc ſenſu falſa ē. q̄r ſic Papa eēt vicari⁹ eccleſie. ꝛ nō imediate ipius ieſu chriſti. ꝙ monſtratū ē eē falſuꝫ. ꝛ amplius monſtrabit̄ Sc̄do p̄t intelligi ꝙ Papa hꝫ actū ex ſuo officio ſupplendo id q̄d eccleſie ꝯueniret ſi nō eſſet ſubdita. ꝛ in h̄ ſenſu eſt vera r̄nſio. ſed nihil obſtat ratōni. vt patet.

¶ Dixi in eodē ſeptimo. c. ꝙ Papa hꝫ ſup̄mā p̄tātē in eccl'ia dei. et ex hoc deduxi ip̄m eſſe ſupra v'lem eccleſiam

¶ Obijcit̄ gloſando. p̄mo ꝙ p̄tās Pape dr̄ ſup̄ma reſpectu poteſtatū ꝑticulariū. nō āt reſpectu p̄tātis cōitatis totius eccleſie. Dicendo ſc̄do ꝙ ex h̄ ꝙ ponit̄ ſup̄ma p̄tās in Papa ꝛ ſup̄ma p̄tās in eccl'ia. nō ſeq̄t̄ ꝙ ſint due ſup̄me p̄tātes in eccl'ia dei. q̄r p̄tās pape eſt ꝓpter eccl'iam. iuxta illud. poſuit vos deus regere eccleſiā. Ubi āt vnū ꝓpter alteꝝ. ibi vnū tm̄. vt patꝫ in thopicis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ Reſpõdeo. ⁊ gloſa q̇dē allata repellit̄ ex magna dr̄ña inter ſm q̇d ⁊ ſimpl'r. De papa aſſerit̄ ſimpl'r ꝙ hꝫ ſupmã ptātē in eccl'ia dei. vt ptꝫ in textu allegato ibi. Gloſa ãt ponit Papã habere ptātē ſupmã ſm q̇d. qꝛ in reſpectu ad aliq̄s ⁊ nõ ad oēs ptātes in eccl'ia dei.

Repellit̄ q̄ꝙ ex lr̄ali expõne illi⁹ ſuplatiui. ſupmã. Poteſt em̄ exponi negatiue ⁊ poſitiue i. nõ hn̄s ſuperiorē. ⁊ oī alia ſupior. ⁊ vtroqꝫ mõ repugnat gloſe illi. Qd̓ aũt obijcit̄ ſeq̄le nihil ē. qm̄ ſi cõitas eccl'ie ē tāte ptātis ꝙ Papa ſubeſt ei. optet ꝙ obiectū ꝓpriū ptātis eccl'ie ⁊ obiectū ꝓpriū ptātis Pape ſe habeāt ſm ſup. ⁊ ſub ꝓportionabil'r. ſicut ipe ptātes. Et h̄ etiā ē manifeſtū ex eo ꝙ cõe bonū eccleſie toti⁹ ē ꝓpriū obiectū ptātis eccl'ie cõitatis. bonū ãt ſinguloꝝ ē ꝓpriū obiectū ptātis Pape ꝯſequēter loquēdo. qꝛ ptās ſua propria ſm illos ē pmo reſpectu ſinguloꝝ. ⁊ reſpectu boni cõis totius Papa nõ intromittit ſe niſi vt vtens ptāte eccl'ie vt inſtrumentuꝫ illi⁹. Eſſent ḡ veriſſime due ptātes ſupme. ⁊ ſubordinate ſil' qd̓ ē ridiculū. Ad id v̄o qd̓ dr̄ ptās pape ē ꝓpter eccl'iam. dr̄ ꝙ ſm veritatē ē verꝫ ⁊ nihil iuuat. ſꝫ ſm hypotheſim eoꝝ nõ ēēt ꝓpter eccleſiā eodē mõ formal'r ſumptā ꝓpter quā eſſet ptās illa eccl'ie. qꝛ iſta ꝓpter eccl'iam collectiue. illa v̄o ꝓpter eccl'iam diſtributiue. Vn̄ cū regula ex vnitate obiecti nõ obſtet. ⁊ poteſtas nõ ſit ꝓpter ptātem ſed ſub ptāte. nõ video quõ obſtet regula topica.

¶ Dixi in eodē. vij. ca. qd̓ Papa ē primus ⁊ īmediat⁹ vicarius chriſti ḡ nullā hꝫ in terris ptātē porē ſe. ⁊ inde intuli eccl'iam nõ habere īmediate ordinariā auctoritatē a chriſto. ⁊ Papã nõ mediante eccleſia habere auctoritatē ⁊c.

¶ Obijcit̄ gloſando. ꝙ Papa dr̄ īmediat⁹ vicarius chriſti. q̇a ptās vicariat⁹ ſui ē īmediate īſtituta a chriſto. ⁊ eccl'ie collata. ⁊ nõ ꝓpterea ꝙ habeat a chriſto nõ mediāte eccl'ia. ita ꝙ Papa ē īmediatus vicari⁹ chriſti. ſicut apud apl'm Reges ſunt miniſtri dei in vindictā malefactoꝝ. q̇ tn̄ mediante populo fiunt

¶ Rn̄deo. ⁊ gloſa q̇dē repellit̄ ex dr̄ña inter mediū in inſtituendo ꝑncipatū. ⁊ mediū in ꝑncipādo. Differūt em̄ hec ſicut celū ⁊ terra. Et eē īmediatū vel mediatū vicariū nõ attendit̄ ſm inſtitutõeꝫ ſolā. ſꝫ ſm ipm ꝑncipari. Declaro ſingula breuitatꝫ cā in exemplis. Chriſt⁹ inſtituit abſqꝫ medio ptātē epiſcopalē ⁊ ſacerdotalē. inſtituit mediāte eccl'ia ptātē ordinū minoꝝ ⁊ ſubdiaconat⁹ ſm aliq̄s. In iſtis ē mediū in inſtituendo. in illis nõ. Papa inſtituit legatuꝫ qui cõmittit vices ſuas alteri. legatus ꝑncipat̄ ſub papa abſqꝫ medio. Vicari⁹ ãt legati cū medio in ꝑncipādo. depēdet em̄ ꝑncipari hui⁹ a ꝑncipatu legati. ⁊ nõ ſola electio ipius. Ex his ãt liquet q̄le mediū negat̄. quū abſolute dr̄ aliq̄s īmediatus vicari⁹ alicui⁹ ꝑn/

cipis. ꝙ ſcʒ negaꝫ mediū in ꝑncipando. vt patʒ inductiue. Vñ cū
Papa abſolute ⁊ abſqʒ limitatōe aliq̄ aſſeraꝫ primus ⁊ imediatus
chriſti vicari⁹. negaꝫ medius ꝑncipat⁹ inter chriſtū ⁊ papā inferi/
oꝛ chriſto ⁊ ſuperioꝛ papa. cui⁹ vices gerat papa. Si em̄ medi⁹ ꝑn
cipat⁹ tal' ē vt iſti ꝯcedūt. ponētes eccl'ie toti⁹ cōitatē eſſe talē ꝑnci/
patū. licet Papa poſſet dici vicari⁹ chriſti. nō tñ p̄t vere dici ſimpl'r
et abſolute imediatus vicari⁹ chriſti. ſʒ imediate vicarius eccl'ie. ⁊
mediate ipſius chriſti. Jmmediatio āt inſtitutōnis ptātis pape a
chriſto. nō facit ipm papā chriſti vicariū imediatū. niſi ſm q̇d. ſcʒ
ſm ptātis ſue inſtitutōem. Sic em̄ q̇libet ep̄us p̄t dici imediat⁹ vi
carius chriſti. qꝛ cuiuſlibet ptās imediate ē inſtituta a chriſto. Cō
ſtat āt ꝙ aliud intēdit determiātio eccl'ie ⁊ ſancti patres. quū aſſe/
ritur papā imediatū eſſe vicariū chriſti. Vñ rō ſtat in ſuo roboꝛe.

Ad id ſ'o q̄d addiꝫ de ſil'i in regib⁹. dꝛ ꝙ nō dicunꝫ primi ⁊ ime
diati miniſtri dei. ſʒ vices multitudinis gerēdo. dei miniſtri ꝓculdu
bio ſunt. Lōge āt aliter ē de papa q̇ nō gerit vices multitudinis. ſʒ
ieſu chriſti. Et ſcito ꝙ inter Regē creatū a ppl'o. vt Saul. vt ſtando
in naturali iure fit. ⁊ Regē datū a deo. vt Dauid. ⁊ papā factum a
chriſto. vt Petrus. ⁊ papā electū ab eccl'ia vt reliq̇. tāta ē in rep̄ſen
tando ppl'm drn̄tia. ꝙ rex tā creat⁹ a ppl'o q̄ʒ datus a deo. ppl'm ⁊
ei⁹ ptātē rep̄ſentat. licet nāqʒ in fieri differāt inter ſe. qꝛ alter a ppl'o
alter a deo ꝑficiꝫ. in natura tñ officiȷ̄ ⁊ ptātis nō diſtinguunꝫ. Nā
quēadmodū oꝛganū naturale puta manus. ſi ſit a deo miraculoſe.
ꝑinde ē ac ſi eſſet a natura. ita oꝛganū politicū. puta rex. cū ē a deo.
ꝑinde ē ac ſi eſſet a ppl'o. ⁊ ꝓpterea ei⁹ ptātē vtroqʒ mō factus rep̄/
ſentat ⁊ exercet. illiuſqʒ vices gerere dꝛ. ⁊ nō dei imediate. Papa āt
ſiue a chriſto imediate. ſiue miniſterio eccl'ie mediāte factus. eiuſdē
etiā ē nature ⁊ ptātis. ⁊ nō rep̄ſentat ptātē ppl'i eccl'iaſtici nec ipm.
ſʒ dn̄m ieſum chriſtū imediate. ⁊ illius ſolius vices gerit imediate
Et rō diuerſitatꝫ in rege ⁊ papa ē. qꝛ ptās regia naturali iure eſt in
ppl'o ꝑmo. ⁊ ex ppl'o deriuaꝫ ad regē. ptās āt papal' ſup̄ naturā ē. ⁊
diuino iure in ꝑſona vnica. nō in cōitate ꝑmo eſt. ſtatuente chriſto
Jo. x. foꝛmā ſup̄mi eccl'iaſtici regiminis in vnica ꝑſona. quū dixit.
Alias oues habeo. ⁊ illas opoꝛtet me adducere. ⁊ fiet vnū ouile et
vn⁹ paſtoꝛ. ⁊ determināte eodē talē foꝛmā ad ꝑſonā Petri in ſua ꝑ/
petua ſucceſſione Jo. vltīo. cū dixit illi. Paſce oues meas. Vñ papa
ſoli⁹ chriſti vicari⁹ ē ⁊ nō eccl'ie. Et ꝓpterea definitū ē ꝑ eccl'iam. ꝙ
papa i btō petro officiū ſuū vl'e ſuſcepit. vt pʒ ex allegatꝫ i libello ⁊c̄.

¶ Dixi in eodē. vij. ca. ꝯcluſionē hanc Pape ptās ē ſup̄ eccl'iam
vl'em ⁊ ꝯciliū generale. vt diſtinguiꝫ ꝯtra papā.

¶ Obijciꝫ ꝑmo. auctoꝛitate Aug. in ep'la ad Gloꝛiū Eleutium

Felicẽ grãmaticũ ꝛc̃. q̃ inter ep̃l'as eſt. c. lxij. Ubi loquẽs de depoſi/
tione Ceciliani Cartagiñ. ep̃i dr̃. ecce putem⁹ illos epos qui Rome
iudicarũt. nõ bonos iudices fuiſſe. reſtabat adhuc plenariũ eccl'ie
vl'e ꝯciliũ. vbi etiã cũ ipis iudicib⁹ cã poſſet agitari. vt ſi male iudi
caſſe ꝯuicti eẽnt. eoꝝ ſn̄ie ſoluerent ꝛc̃. Et inter epos Rome iudicã
tes cõpꝛehẽdit Mechiadẽ papã. vt patz ex ep̃l'a illa. Ex q̃b⁹ v̄bis
manifeſte ſeq̃r. q̄ a Papa ꝛ Cõcilio ſil' p̄ticulari p̄t appellari ad cõ
ciliũ vl'e. ꝛ ſn̄ia eiuſdẽ ſolui. Sc̃do auctoꝛitate octaue ſynodi ca
none. xxi. cui⁹ ps habet̃. xxij. di. in c. definim⁹. Ubi dr̃ vl'is ſynod⁹
cũ ꝯuenienti reuerẽtia quãlibet q̃ſtionẽ de Romanoꝝ ſede exoꝛtaꝫ
audire tenet̃ ꝛ in ea p̄ficere. nõ tñ audacter ſententiã in Romanuꝫ
pontificẽ dicere. Ex q̃ ptꝫ q̄ licet oẽm q̃ſtionẽ de romana ſede defi/
nire habeat ſynod⁹. id tñ cũ reuerẽtia p̄pter illi⁹ eminẽtiã facere dꝫ
Tertio auctoꝛitate Damaſi Pape q̃ ponit̃ inter ep̃l'as Ambꝛoſij
ep̃l'a. lxxij. vbi Damaſus dr̃ rñdẽdo. quũ h̃mõi fuerit ꝯcilij Capuẽ
ſis iudiciũ. vt finitimi Bonoſo atqꝫ ei⁹ accuſatoꝛib⁹ iudices tribue
rentur. aduertim⁹ q̄ nob iudicãdi foꝛma cõpetere nõ poſſet. Nã ſi
integra eẽt hodie ſynod⁹. recte de his q̃ veſtroꝝ ſcriptoꝝ ꝯp̄hendit
ſeries decernerem⁹. Ueſtꝝ ẽ igit̃ q̃ h̃ recepiſtꝪ iudiciũ ſentẽtiã ferre.
vicẽ eñ ſynodi recepiſtis. q̃s ad examinãdũ ſynod⁹ elegit. ꝛ infra.
vos eñ vt ſcripſim⁹ toti⁹ ſinodi vice dei decernitis. nos q̃ſi ex ſyno
di auctoꝛitate iudicare nõ ꝯuenit. Ex q̃b⁹ manifeſte ptꝫ Pꝛimo.
q̄ Papa dr̃ ſe nõ poſſe de illa cã cognoſcere. de q̃ poſſet ſi ſinod⁹ ad/
huc eẽt integra. i. nihil cõmiſiſſet. Sc̃do q̄ papa ꝯfitet̃ nõ ſolũ Cõci/
liũ eẽ eo in iudicãdo ſuperi⁹. ſꝫ etiã deputatos p̄ Cõciliũ in ea cã in
q̃ deputati ſunt. Quarto auctoꝛitate canonis i capl'o ſi duo. lxxix
vbi dr̃. q̄ ſi duo ꝯtendũt de papatu Cõciliũ ẽ iudex. ḡ hꝫ ſupioꝛita/
tem in vtrũqꝫ. Null⁹ eñ ẽ alteri⁹ iudex oꝛdinari⁹ q̃n ſit iuriſdicti/
one ſuperioꝛ. Quinto. rõne Papa ꝛ reliq̃ p̄lati quicq̃d iudicant
ꝛc̃. faciũt vt miniſtri eccl'ie. nõ ſolũ final'r. i. p̄pter eccl'iam. ſꝫ effecti
ue auctoꝛitate eccl'ie. ḡ in eccl'ia ẽ p̄mo auctoꝛitas. Añcedẽs p̄bat̃.
q2 agere dicunt̃ ſm intentõem eccl'ie. Seq̃la aũt ẽ manifeſta. Et ꝯfir/
mat̃. q2 ſuffragia q̃b⁹ p̄uat̃ excõicatus. ꝛ indulgẽtiaꝝ nõ ſunt p̄lato
rũ ſꝫ eccl'ie. Et ꝯfirmat̃ iterũ. q2 ſicut de⁹ ꝯdens hũanũ gen⁹. dedit
ptãtẽ regiminis ciuilis ad finẽ naturalẽ nõ vni. ſꝫ cõitati ꝛc̃. ita re/
generãs idẽ ad finẽ ſupnaturalẽ dedit ptãtẽ ſpũalis regiminis ad
illũ finẽ cõitati eccl'ie ꝛc̃. Et ſicut q̃nqꝫ p̄uenit ppl'm dando p̄ncipẽ
vt Moiſen. ita p̄uenit eccl'iam dãdo Petrũ. Et ꝯfirmat̃ tertio. q2
aliter politia eccleſiaſtica nõ eẽt ita bñ oꝛdinata ſicut ciuilis. nã iſta
p̄t p̄uidere ſibi. p̄ncipe ptãte abutente in deſtructõem. eccl'ia aũt nõ
poſſet. ſi nõ eſſet ſupioꝛ papa. Et ꝯfirmat̃ q̃rto. q2 ipe Papa eſſet

miſerabilior ceteris ſi a malo cōpeſci nō poſſet. Et ꝯfirmat̃ q̄nto:
q̄ꝛ papa ē eccl'ie fili⁹. ac ꝑ h̄ ſubdit⁹. Añcedēs ptz ex Ambroſio i li.
de ſymbolo. Nō habebit ibi deū patrē. q̄ noluit habere eccl'iam matrē
Seq̄la ptz ꝓuerbioꝝ. x. Stult⁹ deſpicit matrē ſuā. Sexto etiam
rōne. Si papa hꝫ ptātē ſup totū reſiduū eccl'ie collectiue. g̃ p̄t aliquē
actū iuriſdictōis in illud totū etiā inuitū exercere. ſꝫ h̄ ē falſum. q̄a
nō p̄t illud totū excōicare aut interdicere nec ad aliq̄d ipo renitēte
obligare. vt ptz ꝑ illō Auguſtini. leges inſtituunt̃ q̄ū ꝓmulgāt̃.
firmant̃ cū morib⁹ vtentiū ꝯprobant̃. d. iiij. c. in iſtis. Septimo
q̄ꝛ ptās eccl'iaſtica ꝑus tpe ē in eccl'ia. q̄3 in aliq̄ ſummo pontifice.
q̄ꝛ illa fuit inſtituta ⁊ eccl'ie collata. Mat. xviij. iſta aūt. Joā. vltimo
petro data ē. Et iō ſi chriſt⁹ petrū papā nō inſtituiſſet. potuiſſet h̄
eccl'ia facere. cōmittēdo ei ſuā ptātē nec potuiſſet illā ab eo auferre.
niſi ex cā rōnabili. ſicut ppl'us p̄t reſpectu regis.

¶ Rn̄deo. Ex auctoritate illa Auguſtini nō ſeq̄t̃ ꝯciliū eē ſupra
papā. ſꝫ dupl'r argumētū ex illa deficit. Primo. q̄ꝛ eq̄uocat de ꝯci/
lio. nā q̄ſtio nr̄a ē de ꝯcilio diſtincto ꝯtra papā. ſeu ſecluſo papa. qd̄
ē ꝯciliū acephalū. Auguſtin⁹ āt loq̄t̃ de vl'i ꝯcilio cū papa. vt patz
ex h̄ ꝙ ponit p̄ſentiā iudicū. i. epoꝝ q̄ iudicauerāt. Cōſtat āt ꝙ nō
licet arguere a ꝯcilio ad ꝯciliū acephalū. Scd̄o deficit. q̄ꝛ ex h̄ ꝙ
reſtabat refugiū ꝯcilij vl'is infert̃ ſupioritas. ē eñ hic ſophiſma ꝯſe
q̄ntis. Poteſt eñ recurſus iſte haberi ꝓpter multas cauſas. ſ. exclu
ſionē ſuſpitōnis. pleniorē diſcuſſionē. maiorē ſapientiā. pſonalem
tractatū. ⁊ quicq̄d eiuſmodi ē. vt ptz ex ꝯtinua ꝯſuetudine appel/
lantiū ad eundē iudicē. puta papam plen⁹ informandū. ⁊ cām ꝑ
alios tractaturū iudices ⁊c̄. Et hec ꝯſonat l'rali ſenſui Auguſtini.
vbi ꝓpter p̄ſentiā oīm p̄latoꝝ potuiſſet cā ita diſcuti. vt etiā iudi/
ces q̄ p̄mo in ꝑtib⁹. ⁊ q̄ ſcd̄o rome iuſticarūt. pſonal'r p̄ſentes. rōes
iudicij ꝯferre potuiſſent ⁊ vl'i oīm iudicio decerni ⁊ etiā diſſolui ꝑ/
us male iudicatū. Ad nihil eñ hoꝝ exigit̃ maior auctoritas intenſi
ue q̄3 pape. ſed ſua ſufficit cū maiori diſcuſſione ſapientia ⁊c̄. vt q̄ti/
die videm⁹. Eſt etiā cū his oīb⁹ in Cōcilio vl'i maior auctoritas ex
teſiue. ⁊ maior ſolēnitas iudicij. q̄ oīa ſn̄iam ei⁹. oī exceptōe maiorē
reddere vident̃. Ad ſcd̄m ex auctoritate octaue ſynodi dr̄ ꝙ ma/
le exponunt̃ v̄ba ſynodi dicēdo ꝙ ſynodus negat modū iudicādi
papā. ſ. audacter. ⁊ nō iudiciū ipm. Et ꝙ hec expō ſit mala ꝓbat̃.
q̄ꝛ ly audacter. aut īportat vitiū audacie. aut īportat auctoritatem.
Si p̄mū. q̄ū illud ſit vitandū reſpectu cuiuſcūq;. ⁊ nō ſolū reſpectu
pape. ridicula eēt deciſio ſynodi ꝙ ipa nō dꝫ vitioſe vel ex paſſione
iudicare papā ⁊c̄. Si ſcd̄m. haberet̃ ꝯriū expōnis illate. Vñ l'ralis
ſenſus ē. ꝙ dicere ſentētiā in romanū pontificē. ē audacie vitiū. illa

ſiqͥdē negatio ꝑpoſita nō modū ſolū. ſ; totū negat. Dicēdo igitur nō tñ audacter dicere ſñiam in romanū pontificē ꝓfcat ꝙ nō niſi au dacter dicere ꝑt ſñiam in romanū ponti. Sicut quū dicim⁹ ꝙ de ma niſeſtis licet nob̄ iudicare. de cordis āt occultis nō licet nob̄ temere definire. nō intēdim⁹ negare modū definiendi tm̄. puta temere. ſed intēdim⁹ determīare ꝙ ipa definitio de occultis cordis eſt temeraria Determīat ḡ ly audacter naturā iudicij in papā. ſicut ly temere in exēplo dato naturā iudicij in cor. Et ꝓpterea ex hac auctoritate habet̄ oppoſitū ei⁹ qđ arguētes intendūt. in cui⁹ ſignū ſynodus dt ei ꝯpetere audientiā ⁊ ꝓgreſſuʒ in q̄ſtione de papa cū reuerētia. et de ſñia ſubdidit illā negatiuā. quā nō ſubiunxiſſet. ſi etiā ſñia cū re uerētia ſibi cōpeteret. Ipa q̇ppe diſtictio. expōnis ꝯſutate defectū oſtēdit. Quū āt legerꝭ hec. memēto ꝙ ſmones morales de his ſunt q̄ regulariter accidūt. In caſu quippe hereſis ꝑtinacis in papa. ſy nodi iudiciū depoſitiuū pape abſq; audacia eēt. Ad tertium ex auctoritate Damaſi dr. ꝙ neutꝛ deductoꝝ ex illa auctoritate ſeq̇tur Nā in illis ꝟbis nō negat potētiā. ſ; formā ſibi iudicādi cōpetere nō poſſe. ⁊ hui⁹ negatōis cām reddit. nō in potētiā aut ſubiectōeʒ ſuā. ſ; indecētiā. vt pꝫ in illis ꝟbis. h̄ āt familiare ē ꝑncipib⁹ Quin etiā ſi dixiſſet ſe nō poſſe iudicare. veꝝ dixiſſet. ⁊ a ꝯſuetudine ꝑnci pū nō receſſiſſet. q̇ ea ſe negant poſſe facere. q̄ indecēter facerēt ſi ex audirēt. Cōſtat āt ꝙ indecēs ē. determīatōes ꝯcilij etiā ꝓuincialꝭ ſol uere. quāto magꝭ ꝯcilij generalꝭ. q̄ꝝ decreta etiā papā in foro ꝯſcien tie ligāt. nō min⁹ q̄ꝫ ꝓpria. Vñ ⁊ ſm ſacros canones ad Romanū pontificē ꝑcipue ſpectat ſuare ſtatuta patrū. Et ſi notauerꝭ eandē auctoritatē. ꝯtra arguētes facit. ꝑ quāto inſinuat excellentiā ſuam tantā ꝙ eū q̄ſi ex ſynodi auctoritate iudicare nō ꝯuenit Ad q̄r tū ex auctoritate canonis. dr ꝙ gratis ꝯceſſum ē. ꝙ Papa incertus ſubdit̄ ꝯcilio. Duob⁹ em̄ ꝯtēdētib⁹ incertis iudicat eccl'ia. ſ; ſi alter eēt cert⁹ ⁊ indubitat⁹. eccl'ia nō iudicaret. ſ; adiuuaret certū obediē do. ꝯdēnando antipapā ⁊c. Ad q̇ntū ex rōne. q2 ꝑlati ſunt mi niſtri eccl'ie. dr ꝙ ꝑlati dicunt̄ miniſtri chriſti ⁊ eccl'ie. Chriſti q̇deʒ. et effectiue. q2 ab illo hn̄t ſuā ꝑtātē effectiue. ⁊ ſuppoſitalr. myſtice tñ. q2 oēs ꝑlati ſunt velut mēbra chriſti iuxta illđ Auguſtini ſuper Joannē. ſi ꝑpoſiti eccl'ie paſtores ſunt. quō vn⁹ paſtor ē. niſi quia ſunt illi oēs vni⁹ mēbra paſtoris. Eccl'ie āt integre i. cū capite ſuo qđ chriſt⁹ ē. miniſtri etiā duplr dici pn̄t. ſcʒ effectiue. rōne ꝑtis. ſcʒ capitis a q̄ hn̄t ꝑlati auctoritatē. ⁊ integralr. q2 ſunt mēbra eccl'ie re liq̄ a capite. nō vt ſuppoſiti. ſ; vt corpis myſtici ꝑtes integrales. Et hec dicim⁹ loquēdo de ꝑlatis eccl'ie abſolute. nō de iſto ordinato et inſtituto ab illo. ſic em̄ eēt q̄ſtio de illo alio. ⁊ ſic de alijs Ex q̇b⁹

patʒ. ꝙ ꝑlati eccľie ꝓprie loquẽdo. nõ ſunt miniſtri eccľie effectiue niſi rõne capitis. ſ. chriſti. ⁊ ꝯſequẽter nõ ſunt miniſtri eccľie vt dñe niſi rõne capitis. ꝓpter qḋ Paulꝰ dixit. Si q̇d ego donaui in pſona chriſti. Et rurſus. Sic nos exiſtimet hõ. vt miniſtros chriſti Ex h̄ aũt ꝙ miniſtri eccľie dicunꝛ agere ſm intentõem eccľie. nõ plus habet q̃ȝ dictũ ẽ. qꝛ ſcʒ agũt ſm intentõnem eccľie in capite. ⁊ in corpe ab ipo capite diffuſam. q̃uis h̄ poſſit etiã intelligi ſm intentõnem eccľie. i. ſm intentõem eccleſiaſtico officio debitã. hac em̃ intentõe cõfici ⁊ ꝯferri dicunꝛ ſacramẽta ⁊c. Ad p̄mã ꝯfirmatõem. qꝛ ſuffragia ſunt nõ ꝑlatoꝝ. ſʒ eccľie. dꝛ ꝙ falſum ẽ. ſuffragia nõ ẽẽ ꝑlatoꝝ vt diſpẽſatoꝝ. q̃uis ſint eccľie integre vt ꝓprietarie. ſʒ h̄ nihil aliḋ cõcludit. niſi ꝑlatos ab eccľia integra rõne capitis ptãteʒ hr̃e. vñ oĩa deficiũt ob equocatõem ad ꝓpoſitũ ab eccľia integra. ad eccľiaʒ vt diſtinctã ꝯtra caput. Ad ſcðam ꝯfirmatõem de ſilitudine ꝯditionis ⁊ regeneratõis generꝭ hũani. dꝛ ꝙ aptiſſime ꝯſtat falſuʒ aſſumi. ⁊ diſſiľiter deũ inſtituiſſe. Nã in ordine ad finẽ naturalẽ. ptãtẽ cõitati indidit. ⁊ nõ vni. in ordine ãt ad finẽ ſupnaturalẽ. ptãtẽ dedit vni. ⁊ nõ cõitati. ꝑfecit em̃ Jeſum chriſtũ ſm ꝙ hõ ẽ. in p̄ncipeʒ et caput oĩs eccľie. vt ptʒ. ⁊ hoc nõ ꝑueniendo ſicut in ciuilibꝫ. ſed inſtituẽdo. vt ptʒ. Et ſcito ꝙ argumẽtũ deficit ex eo ꝙ nõ attendit ordinẽ p̄mariũ regeneratõis hũane. ſicut attẽdit p̄mariũ ordinem ꝯditõnis hũane. ſʒ declinauit ad ordinẽ ſcðariũ eccľie. q̄ ẽ in tpe abſentie p̄ncipis. q̄ abñt in regionẽ lõginquã accipe ſibi regnũ ⁊ reuerti. q̄ declinatio manifeſte defectiua ẽ. qꝛ p̄mario in vno. p̄mariũ in altero reddendũ ꝓportionalr ẽ. Hic aũt ſcðarius ordo in eccľia. naturã ſi ſeqꝛ p̄ncipaľ. abſq; oĩ ꝯdictiõe optimꝰ videꝛ. Sic ãt ptãs in vno p̄ncipis vicario. nõ in cõitate locãda ẽ. ⁊ locata ab ipo p̄ncipe in petro. Vñ ptʒ ꝙ nõ ꝑuenit p̄nceps eccľiam. ſʒ ſuapte natura ordinẽ regiminis ſpũalis ꝓſecutus. in petro ⁊ eiꝰ ſucceſſoribꝫ vicariatũ ſuũ locauit. Ad ꝯfirmatõem tertiã iã ptʒ. ꝙ optime ꝓuiſum ẽ politie ſpũali. in ſuo naturali p̄ncipe q̄ peccare nõ pt. in ordinatione ãt vicarij illiꝰ. optime q̄q; ꝓuiſum ẽ. dũ ſuauis diſpõ ſeruata ẽ Supnaturale nãq; regimẽ. q̄le ẽ papatꝰ. ſuapte natura ſupnaturalr defenſionẽ ⁊ remediũ ſibi vẽdicat. q̄le dñs Jeſus chriſtꝰ ſibi auctoritatiue reſeruãdo electõem. ⁊ eccľie reliq̃ miniſterio orationũ inſtituit. Hoc em̃ ſuaue ⁊ efficax ẽ remediũ. vt in loco ſuo inferꝰ ãplꝰ monſtrabiꝛ. Vñ falſum ẽ dñm Jeſum chriſtũ minus bñ ordinaſſe politiã eccľie. etiã ſub ſuo vicario. q̃ȝ politiã ciuilẽ in humanis. q̃m vtrobiq; nõ idẽ. ſʒ ꝓportionale remediũ ꝯtra malũ p̄ncipẽ datũ ẽ. ita ꝙ eccľia pt ſe ⁊ ꝯtra illũ tueri. ⁊ deponere. votis ⁊ operibꝫ eccľie portionatis. ſcʒ orationibꝫ. ieiunijs. elemoſynis. hec em̃ efficatiora

ſunt ceteris cauſis ſecũdis. qꝛ ſupiores ſunt reliqͣs. ꝛ ꝑprie vl'i ſalu
ti eccl'ie. ſ3 nõ oẽs capiũt ꝟbũ iſtud. Ad q̃rtã ꝯfirmatõem dꝛ. qꝺ
ĩmediate ſuſcept⁹ ſub cura chriſti viuẽtis. ꝛ ſpecial'r de ipo curã ha
bentis. nõ eſt miſerabilioꝛ cũctis. niſi rõne ſeruitutis vl'is. ꝛ ꝑiculi
maximi. ꝛ hmõi. talis aũt eſt Papa. q̃ nõ p̃t coactiua pena puniri.
ſ3 tenet ex amoꝛe libere opari Felicitatis em̃ quedã inchoatio eſt. nõ
miſerie eſſe in ſtatu in q̃ nõ ſicut ſeruus ſub lege ſed ſicut liber in grã
ꝯſtitutus hõ adhuc moꝛtalis eſt poſit⁹. vt in papatu contingit
¶ Ad q̇ntã dꝛ. ꝙ papa inq̃ʒtũ ſingularis ꝑſona eſt fili⁹ eccl'ie. qꝛ re
generat⁹ nutrit⁹. ꝛ inſtruct⁹ ab eccl'ia ſicut ceteri. inq̃ʒtũ ãt papa. eſt
fili⁹ eccl'ie ĩtegre h̃ eſt cũ ſuo capite. ꝛ pater nõ fili⁹ reliq̃ eccl'ie. S3 in
his ꝛ ſilibꝫ aduerte tu cui hec ꝛ ſil'ia obijciunt. ne eq̃uocatio de ec
cleſie vocabulo te fallat. vt ea q̃ dicunt de eccl'ia ĩtegra ſiue cũ capi
te ſiue cũ viceſcapitis h̃nte. ad eccl'ie cõitatẽ ſecluſo capite applica
ta ſuſcipias. hec em̃ te decipiẽt Ad ſextũ argumẽtũ p̃ncipale dꝛ cũ
apl'o Qꝺ oĩa mihi licent ſ3 nõ oĩa expediũt. ꝛ rurſus Oĩa poſſu3 ſ3
nõ oĩa edificãt. Cõcedit igit ꝙ papa p̃t q̃ʒtũ ex ꝑtãtis ſiue auctori
tate eſt. actũ iuriſdictõis etiã in ĩuitã eccl'iam reliquã exercere. ſ3 nõ
expediret. nõ edificaret. Nec valet argumẽtũ. nõ p̃t illã excõicare. g̃
nõ p̃t aliquẽ actũ iuriſdictõis in ĩuitã exercere. vt p3 Ad ꝓbatõe3
aũt ex auctoꝛitate Aug. dꝛ ꝙ poti⁹ ꝓbat oppoſitũ. Si leges ĩſtituũt
cũ ꝓmulgãt. papa ꝓmulgãdo legẽ ĩ totã eccl'ia3 ĩſtituit abſq3 eccl'e
ꝯſenſu. p̃t igit ipe ſol⁹ inſtituere legẽ in illã. Firmitas aũt ex ꝯſenſu
vtentiũ. nõ ex ꝑte auctoꝛitatis ſ3 exequutõis ſe tenet. qꝺ ꝯuincit ex
eo ꝙ ſtatutũ vl'is ꝯcilij ĩtegri etiã ꝯſenſu vtentiũ firmat. ita ꝙ nõ li
gat qñ eſt a diſſenſu vtentiũ ĩfirmatũ. ꝛ tñ null⁹ dubitat vl'e ꝯciliũ
ĩtegrũ firmitatẽ auctoꝛitatꝭ legibꝫ ſuis date. Prouenit ãt hec legu3
ĩnfirmitas ex diſſenſu vtẽtiũ. etiã ab ipis legiſlatoꝛibꝫ negatiue. ꝓ
q̃ʒto tolerãdo diſſimulãt ꝛ iplicite reuocãt. qꝺ fecerũt Et merito. qꝛ
lex (vt dꝛ diſt. iiij. ca. erit) d3 eẽ patrie. loco. tꝑiq3 ꝯueniẽs Ad ſep
timũ dꝛ. qꝺ falſu3 aſſumit. nã ꝑtãs eccl'iſtica p̃mo fuit in p̃mo ſum
mo põtifice dño ieſu chriſto q̃ põtifex aſſiſtẽs futuroꝝ bonoꝝ eter
nã redẽptionẽ ĩuenit. Falſum q̃q3 mõſtratũ eſt eẽ. ꝙ dñs ꝑ illa ꝟba
q̃ h̃ntur Matthei. xviij. ꝑtãtẽ eccl'iaſticã dederit eccl'ie. q̃ʒuis ꝓmiſe
rit ei ſupra ſuos ſubditos. vt ſupi⁹ diffuſe diſcuſſu3 eſt Eq̃uocatio
demũ ĩcidit iã dicta. ab eccl'ia ad eccl'ia3 ſecluſo capite declinãdo Re
liq̃ ãt q̃ arguẽdo aſſerũt. ſ. ꝙ eccl'ia potuiſſ3 ĩſtituere petrũ papã. q̃3
falſa ſint ex ſup̃dictꝭ p3 Quia ſi potuit eccl'a vnq̃3 ĩſtituere papatũ ĩ
vno ꝛ ei⁹ ſucceſſoꝛe. vt chriſt⁹ fecit. poſſet q̃q3 illũ ĩſtituere ĩ triũuira
tu. vl' aliq̃ hmõi. qꝛ eiuſdẽ ẽ ĩſtituere. ꝛ ĩſtituta mutare ꝓ loco ꝛ tꝑe
¶ Dixi in octauo capl'o. ꝙ ꝯciliũ Cõſtãtieñ. ꝓ illo tꝑe p̃mo quo

fecit illa decreta de poteſtate ſynodi nō erat verꝫ cōciliū vl'is eccleſie
Et ꝙ baſilieñ. errauit illud ſequendo

¶Obijcit dupliciter. Primo qḋ blaſphemaui. Secūdo qꝛ cō/
ciliū Conſtantieñ. ſub obedientia Joannis. xxiij. erat verū ɔcilium
vl'e. quia ſuccedebat concilio Piſano in quo fuerat vnio eccleſie. de/
poſito vtroqꝫ papa. ſcꝫ Gregorio. xij. ⁊ Benedicto. xiij. ⁊ elect⁹ Alex
ander quintus. cui ſucceſſit Joannes. xxiij. qui congregauit illud
Conſtantieñ. concilium

¶Reſpondeo. Et p̄mo quo ad Conſtantieñ. cōcilium. Si ego
blaſphemo. quare Gregorius. xij. q̇ expreſſe recuſauit in actu vnio/
nis eccleſie recognoſcere ɔciliū illud ꝓ tunc. vt cōcilium illud. non
blaſphemus ſed vir pacis ⁊ eccleſie amator habitus eſt. vt pꝫ in ge
ſtis eiuſdē ɔcilij ſeſſione quartadecima: Quare obediētia Benedi
cti. xiij. inter federa vnionis ⁊ in actu vnionis eccl'ie recuſatōem ta/
lis ꝓ tūc ɔcilij nolens ⁊ faciens. nō blaſphema ſed catholice vnita/
tis ſtudioſa eſt habita. vt pꝫ in ſeſſione. xx. et. xxij: Quare Sigiſmū
dus īperator. q̇ p̄ſedit illi ɔcilio. vt ſatiſfieret recuſatōi illius ɔcilij.
nō blaſphem⁹ ſed defenſor eccl'ie habet: Quare demū ip̄mmet tunc
Conſtantieñ. ɔciliū quū negauit facto ſeip̄m eē ɔciliū. nō ſemel ſed
bis. p̄mo in acceptando p̄ſidentiā īperatoris ⁊ autorizari ſe in ɔci/
liū a Gregorio. xij. ſcd̄o in acceptādo ſe ɔuocari ab obediētia Bene/
dicti. xiij. et ɔuocare illā. nō blaſphemauit: Et ſi poti⁹ ſcandalū ꝑ/
mitti debet a q̄libet ſingulari ꝑſona q̄ꝫ veritas deſerat. quō ɔciliū vl'e
a ſpūſctō rectū poti⁹ v̄itatē deſeruit ſeip̄m facto negans. q̄ꝫ ſcandalū
ꝑmittere noluit iā natū. Ex his aūt recte ɔſideratis pꝫ. ꝙ ɔciliū illḋ
nō reputauit ſeip̄m certū ⁊ indubitatū ɔcilium illo tp̄e. ⁊ ꝓpterea
hmōi negatōes admittebat dans operā vt vnū certū ⁊ indubita/
tū ɔciliū fieret. cū indubitato capite. vt tandē fuit In quo igit̄ ego
erro. ſi dubia ⁊ incerta. pro dubijs incertiſqꝫ habui: Nihil em̄ dixi
aliud in ſnīa. Nā dubia ⁊ incerta ꝓ v̄a auctoritate refutari ɔſtat.
veritatiſqꝫ auctoritatē eis tribuere. nephas eſt. Ad ſcd̄am obie/
ctionē de ſucceſſione ad ɔciliū piſanū dr̄. ꝙ nec illḋ ɔciliū ɔſtat fuiſ/
ſe certū ⁊ īdubitatū. vt ceteris omiſſis pꝫ ex duobꝫ. Primo. qꝛ aſſer
tio iſta renouaret antiquū ſciſma. Quid em̄ aliḋ eſt dicere ɔciliū il/
lud piſanū cū Alexādro q̄nto. certū ⁊ īdubitatū. q̄ꝫ certe ⁊ indubie
dānare Gregoriū. xij. ⁊ Benedictū. xiij. cū ſuis obediētijs: Hoc āt
eſt redire ad illḋ ſciſma Scd̄o. qꝛ ip̄m Cōſtātieñ. ɔciliū ſub obediē
tia Joānis. xxiij. lꝫ crediderit ſe eē vl'e ɔciliū ſuccedēs piſano. nō tñ
ſe ꝓ certo ⁊ īdubitato tenere ſe ɔteſtatū eſt facto ſuo. vt pꝫ ex dictis
Accedit ad hec. ꝙ ſine papa diffiniuit. ⁊ ꝓpterea ſi fuiſſet etiā tota
reliqua eccl'ia repſentatiue potuiſſet errare. nec fuiſſet ɔciliū gene/

rale ꝑfectū ſimpl'r. vt pʒ in libello. Quo ad ꝯciliū ꝟo Baſilieñ. vl'is eccl'ie reſponſionē replico. ꝙ Eugeniū adorauit. ꝯciliū florētie vl'e ex orietali etiā eccl'ia celebrauit. in materia fidei ⁊c. Si ego blaſphe/mani. q̇s excuſat eccl'iam a blaſphemia

¶ Dixi in capl'o nono gloſando ꝟba Auguſtini Petrus qñ claues accepit. eccl'iam ſignificauit ⁊ ſil'ia. ꝙ in hoc ſenſu dicta ſunt. qꝛ officio capitis ꝑpetuo in Petro ⁊ ſucceſſoribꝫ data hec ſunt. ⁊ ꝓpte/rea in ꝑſona eccl'ie dicit̃ Petrus ſuſcepiſſe hec.

¶ Obijcitur. ꝙ nō ſit iſte ſenſus intentus ab Auguſtino. quia ſequeret̃ claues datas eſſe eccleſie finaliter ⁊ nō formaliter. cuiꝰ op/poſitum vult ibi Auguſtinus

¶ Rñdeo ꝙ ſequela nō tenet. imo ſequit̃ ex illo ſenſu claues eſſe datas eccl'ie formal'r. tū qꝛ qḋ dat̃ capiti formal'r. vere etiā dat̃ cor/pori cuius eſt illud caput formal'r. tū qꝛ datū capiti ⁊ corꝑi formaliter. q̄uis corꝑi mediāte capite. ꝯſtat datū eē toti formal'r. ſic aūt eſt in ꝓpoſito. vt pʒ Sʒ argumētū ꝑter h̄ fallit̃ in eq̄uoco de eccl'ia ab īntegra eccl'ia in terris capite ſcʒ ⁊ corꝑe de q̄ loq̄t̃ Auguſti. ad ec/cleſiā ꝓ corꝑe tm̄. vt qḋdā vnū integrū. cuius papa ſit vicariꝰ Qḋ eſt ficticiū. Firmat̃ aūt ſenſus a me aſſignatꝰ ex eo. ꝙ expoſui Augu ſtinū ex ipomet Auguſtino. Inq̄t eñ in libro de agone chriſtiano. Nō ſine cauſa īter apl'os. eccl'ie catholice ꝑſonā ſuſtinet Petrꝰ. huic eñ eccl'ie claues date ſunt quū Petro date ſunt. ⁊ cū ei dr̃ ad oēs dicit̃. Amas me paſce oues meas. Hec ille. Cōſtat eñ ꝙ Petro vt diſtincto ab alijs ⁊ ꝓ ſe ⁊ ſucceſſoribꝫ datus eſt papatꝰ ꝑ illa verba paſce oues meas. Joānis vltio. ⁊ Aug. idē iudicat de h̄ actu ⁊ de ac/ceptōne clauiū. rōne igit̃ officij capitalis ⁊ ꝑpetui in eccl'ia difuſi Auguſt. dicebat ꝙ ꝑſonā eccl'ie gerebat.

¶ Dixi in eodē capl'o nono. ꝙ papa nō p̄t errare errore iudiciali in fide. q̄uis poſſit errare ꝑſonal'r. qꝛ ad ipm ſpectat finalis deter/minatio de fide.. vt decre. ꝑmo. ⁊ ſctūs Tho. poſt dicit. ⁊ ꝓbat rōne et auctoritate cirilli ⁊ Maximi.

¶ Obijcit̃ ꝑmo. Quia duo ſummi pōtifices determinauerūt cō traria in his q̄ fidē tangūt. ſḡ alter eoꝝ errauit errore iudiciali in fi/de Aſſumptū pʒ de Joanne. xxij. et Nicolao. iiij. quoꝝ vnus deter minauit iudicialiter chriſtū ⁊ apoſtolos nihil habuiſſe in cōi nec in particulari. alter oppoſitū. vt eſt videre in eoꝝ extrauagantibus. Secūdo. quia Innocentiꝰ tertius. ⁊ celeſtinus determinauerūt cō traria ſuper illa ꝓpoſitione. vno ꝯiugum ad hereſim trāſeunte al/ter qui remanet in fide p̄t ad ſcḋa nota tranſire. vt pʒ in ca. quāto. de Diuortijs ⁊ gloſa ibidē. Tertio. quia aliqui ſtatuerūt ꝯtra euā/geliū. vt Pelagius. q̄ cōſtituit vt ſubdiaconi Sicilie a ſuis vxoribꝫ

abſtinerēt. quas in minoribus duxerant. aut ab officio ceſſarent.
quā cōſtitutiōem. quia erat impia ꝛ contra Euāgelium retractauit
beatus Gregorius ꝑmus eius ſucceſſor. vt pꝫ in diſt. xxxi. ca. ante
trienniū in textu ꝛ gloſa. Si eñ potuit iudicialiter ſtatuere cōtra
euangeliū. ita ꝛ diffinire. Quarto. quia ſequeret ꝙ ſummus pon/
tifex nō poſſet fieri hereticꝰ circa propoſitōes nondū determinatas
vt erat articulꝰ de ꝓceſſiōe ſpūſcti a filio Et tenet ꝯña. qꝛ nō poſſꝫ eē
ꝑtinax ꝯ ſui ipiꝰ determinatōez. Seqret etiā ꝙ determinatio etiā ſo/
liꝰ ſummi pōtificꝭ ligaret ſuū ſucceſſorē. Seqret etiā ꝙ papa ꝟe he/
reticꝰ male iudicari poſſet. qꝛ decideret obiecta ꝯ eū eē ītelligēda in
aliq̄ ſenſu ſue aſſertōi ꝯſono Quinto arguit ad hoiez. qꝛ ego ꝯdi/
co mihimet in h̄ eodē libello. Nā in fine q̄rti capli dictū eſt qḋ ſnīa
Joānis euāgeliſte ꝑualuiſſet ſnīe Clemētis pape in doctrina fidei.
et nūc dr̄ ꝙ papa nō pt̄ errare in iudicio fidei. hec eñ ꝯdicūt. qꝛ nō
ꝑualuiſſet ſnīa Joānis. ſꝫ tm̄ fuiſſet ſtandū ſnīe Clemētꝭ pape q̄tū
ſnīe Joānis. imo ꝛ plus. qꝛ apḋ Clemētē fuiſſet vltima deciſio fi/
dei iuxta h̄ dicta. ſicut apḋ petꝝ ſi adhuc ſuꝑuixiſſet Sexto. qꝛ fru
ſtra fuiſſent ꝯgregata q̄tuor ꝯcilia gn̄alia ꝑncipalia ꝯ q̄tuor hereſi/
archas. puta Nicenū Cōſtātinopolitanū Epheſinū. ꝛ Calcedonen̄.
Et tenet ꝯña. qꝛ ſuffeciſſꝫ ſoliꝰ pape deciſio. imo apḋ aduerſariū tātē
ē ꝑtātꝭ ſolꝰ papa ī diffiniēdo. ſicut aggregatū ex ipo ꝛ reſiduo. Septīo
ex ockā. qꝛ Innocētiꝰ tertiꝰ vt hr̄ extra q̄ filij ſtꝭ legittimi ī ca. ꝑ vene
rabilē dt̄ Quū deuteronomiū ſcḋa lex īterptet. ex vi vocabuli ꝯpro
bat. vt qḋ ibi decernit ī nouo teſtamēto debeat obſuari. q̄ ꝟba ſi vl'r
ſm̄ lr̄alē ſenſuz ītelligāt hereſiz ſapiūt. qꝛ cerimonialia ibidē ī ca. xiij
et. xiiij nō ſtꝭ ſuāda. ſi ꝟo miſtice ītelligāt. nihil ſpeciale de Deutero/
nomio dicūt. qꝛ oīa myſtice ſuāda ſtꝭ. vt legit diſt. vi. ca. his itaqꝫ.
Octauo ex eodē. qꝛ nōnulli ſummi pontifices inueniunt diffini/
uiſſe ſe in temporalibꝫ habere ſupremā pōteſtatē. ceteri vero oppo/
ſitū. Nono. qꝛ nō eſt veriſimile. ꝙ hoī potēti in his q̄ ſunt fidei er/
rare. ꝯmiſerit deus vltimā fidei deciſionē

Reſpondeo. Et ad ꝑmū quidē dicitur. ꝙ falſum aſſumit. ſcꝫ ꝙ
vnus papa. ſcꝫ Nicolaus determinauit iudicialiter chriſtū ꝛ apo/
ſtolos nihil habuiſſe in cōi. Nā manifeſte Nicolaus vt pꝫ in ſexto
de verboꝝ ſcatione. Exijt qui ſeminat. dicit. Egit nāqꝫ chriſtꝰ ꝛ do/
cuit ꝑfectionis opera. egit etiam ꝛ infirma. ſicut interdum in fuga
patet ꝛ loculis. ſed vtrūqꝫ perfecte ꝑfectus exiſtens. vt ꝑfectis et
imꝑfectis ſe viam ſalutis oſtenderet. Hec ille. vbi manifeſte pꝫ. ꝙ
Nicolaus aſſerit chriſtū habuiſſe aliquid. Valet eñ ſequela. Ni/
colaus aſſerit chriſtū habuiſſe aliq̇d. vt imꝑfectis ſe viam ſalutis
oſtenderet. g̊ aſſerit chriſtū habuiſſe aliq̇d. Joānes ergo. xxij. q̇ de/

determinauit hereticū eē. tenere ꝙ chriſtꝰ ⁊ aplī nihil habuerūt in cōī
(qꝫ ꝯtradicit ſacre ſcripture) veritatē fidei determiauit. cuiꝰ ꝯtrium
nō determiauerat Nicolaus. Ad ſcōm dr̄. ꝙ neuter illoꝝ pontifi
cū definitiue determiauit. Nā de Celeſtino in. c. quāto. de diuortijs.
Innocētius dr̄. Licet q̇dā ꝑdeceſſor noſter ſenſiſſe aliter videat̄. et
de ſeipo ſubiūgit. rn̄dendo oppoſitū. nō credimus ꝙ in h̄ caſu. is q̇
relinq̇t̄. viuēte altero. poſſit ad ſcđas nuptias ꝯuolare. Ubi ꝟba
ipa videlicꝫ videt̄ aliter ſenſiſſe. ⁊ nō credimꝰ. oſtēdit̄ ꝙ nō definiē/
do in materia fidei loquuti ſunt. Ad tertiū dr̄. ꝙ Pelagiꝰ ſi ſta/
tuit illud. nihil ꝯtra ſꝫ ſup̄ euāgeliū ſtatuit. qđ manifeſte patꝫ ex h̄.
ꝙ ſtatutū illud ſuos obſeruatores aut in bonū ſuperogatōis loca/
bat. ſi ꝯtinerēt. aut in nullo malo. ſi nō ꝯtinētes. ſe ſuſpēdebāt ab
officio. vt q̇dā ſubdiaconꝰ fecit. Eſt āt hic aduertēdū. q̄tū creſcat
infamia. ꝑ diuerſa oꝛa paulatim. Nā ſctūs Gregoriꝰ de h̄ ſtatuto lo
quens dr̄. ⁊ ꝙ diaconꝰ auctoritate tn̄ Pape hāc ꝓhibitōnem fecit.
vt ptꝫ. xxvij. q. ij. multoꝝ. ⁊ ꝙ ſibi durū ac incōpetens videt̄. vt pꝫ
in. c. ante trienniū. diſt. xxxj. Gloſa ꝟo ibidē auget dicēs. ꝙ pelagiꝰ
hoc fecit. ⁊ ꝙ illa ꝯſtitutio fuit iniq̄. arguēs āt āplius auget dicēs.
ꝙ romanus pontifex ſtatuit ꝯtra euāgeliū Ad q̄rtū dr̄. negādo
ꝑmā ſeq̄lā. ſ. ꝙ papa nō poſſit eē in nō deciſis hereticꝰ. Nā ſi ille q̇ ē
papa. tenuiſſet ꝑtinaciter ſpiritūſanctū nō ꝓcedere a filio. etiā ſi ab
eccl̄ia ſic determiaret̄. fuiſſet hereticꝰ. Per accidēs āt ē. ꝙ ab ipo vel
alio determiatio eccl̄ie fieret. Standū ē em̄ in formalibꝰ ⁊ ꝑ ſe. ⁊ nō
declinandū ad ea q̄ ſunt ꝑ accidēs. in q̄cūqꝫ ſcīa. Et ex h̄ pꝫ rn̄ſio
ad ſcđam ſeq̄lā. Nā determiatio vniꝰ pape in materia fidei. ligat ꝑ
ſe oēs ꝑſonas eccl̄e. q̄ꝝ ſunt actus credendi. ⁊ ſic ꝑſona ꝓpria ⁊ ſuc/
ceſſoris ligat̄ ad tenendā determinatōem ſemel factā de fide Ad
tertiā āt ſeq̄lā dr̄. ꝙ quū id qđ iputaret̄ pape ꝓ hereſi. nō eēt deciſuꝫ
adhuc ꝑ eccl̄iam. ⁊ ipe nō teneret h̄ ꝑtinaciter. ſꝫ defenderet eē ꝯſo/
nū ſacre ſcripture ⁊ fidei eccl̄ie. nō eēt hereticꝰ formal̄r. etiā ſi mate/
rial̄r erraret in his q̄ ſunt fidei. ⁊ ꝓpterea nō ſeq̄tur. ꝙ Papa male
poſſet iudicari de hereſi. in caſu q̇ iudicādus ē. ſ. de hereſi formal̄r. in
his em̄ nō hꝫ locū interꝑtatio ad iſtū vel illū ſenſum Ad q̇ntum
dr̄. ꝙ nulla ē ꝯtradictio in dictꝭ meis allatꝭ. Nā bn̄ ſil̄ ſtat. tā Joā/
nem q̄ꝫ Clementē nō poſſe errare. ⁊ tn̄ alterū eſſe ſup̄ alterū. pn̄t em̄
eē duo oīno recta ſubordinata. vt ptꝫ. apud oēs. de eccl̄ia vl̄ ꝑn̄ti.
et de ſacra ſcriptura. Dicēdo aūt ſnīa Joānis ꝑualuiſſet ſnīe Clemē
tis pape. nihil aliud dixi. niſi ꝙ Clemētꝭ ſnīa ſubordinata erat ſnīe
Joānis. Ad id ꝟo qđ adiungit̄ ꝙ ſeq̄ret̄ oppoſitū huiꝰ. negat̄ ſe
q̄la. Nā cū dr̄. ꝙ ad Papā ſpectat final̄ determiatio de fide. itelligit̄
in ordine ⁊ gradu ſuo. ſ. ſub ſacra ſcriptura. cuiꝰ auctor ē ſpūſſctūs

Et q̄ꝛ Joãnes euãgeliſta in doctrina fidei locũ ſacre ſcripture tene
bat. ſicut euãgeliũ ſuũ hodie tenet. iõ nõ ſeq̄r ꝙ magꝭ Clemẽtis q̄ȝ
Joãnis eſſet ſtandũ ſnie. ſ3 ecõuerſo. Et ex h̄ ptȝ rñſio ad ſil'e al/
latũ. arguẽdo de Clemẽte ꝛ Petro. ꝙ ſcȝ nõ ẽ eadẽ de vtroq3 rõ. q̄ꝛ
Petrus nõ rõne papat⁹. ſ3 apl'at⁹ locũ etiã ſacre ſcripture tenebat.
ſicut nũc tenẽt epl'e ei⁹. ꝛ hũc ſenſuȝ expſſe apperui in libelli illi⁹ lo/
co allegato dicẽs. Preualuiſſet ſnia Joãnis. ſnie Clemẽtis Pape
in doctrina fidei. ſicut mõ p̄ualet euãgeliũ Joãnis. ſnie cuiuſcunq3
pape. ꝛ toti⁹ eccl'ie Ad ſextũ. negat̄ ſeq̄la. ꝙ ſcȝ fruſtra fuiſſent cõ
cilia illa p̄ncipalia in materia fidei ꝯgregata. Cõcilia eñ nõ ꝓpter
ptãtẽ intẽſiuã ſ3 extẽſiuã. ꝛ ꝓpter diſcuſſionẽ ꝛ collatõem cũ multi
tudine v'li ſapientũ in fide. ꝛ ꝓpter indubitabiles ꝛ acceptatos ab
oib⁹ iudices oĩ exceptõe maiores. ꝯgregant̄ in materia fidei. pba/
tio ãt ſeq̄le ꝓcedit. ac ſi ꝓpter habẽdã ſolã auctoritatẽ intẽſiuã ꝯci/
liũ ꝯgregãdũ eẽt. qđ falſuȝ ẽ. Nã licet papa ſol⁹ tãte intẽſiue ſit au
ctoritatꝭ. quãte ipe cũ reſiduo. nõ tñ tãte extẽſiue. nõ tñ tãte ſapien
tie. nõ tñ tãte acceptatõis indubitate ab oib⁹. vt ptȝ de ipis oppoſi
tũ ſentientib⁹. nõ tñ tãte ſolẽnitatꝭ. q̄ aĩos hũanos cõiter m'ltũ affi/
cit. nõ demũ tãte bonitatꝭ ꝛ gr̄e corã deo. q̄ apđ multitudinẽ hoĩm
multũ valet ad pſuadendũ. ꝙ a ſpũſctõ regit̄ ꝛ errare nõ pt. Opoꝛ
tet eñ ea q̄ totã eccl'iam tãgũt. in ſingul' ſic fieri. vt acceptabilia fa
cillime oib⁹ ſint. ꝛ ad h̄ multũ valẽt v'lia ꝯcilia a pbis p̄cipue p̄latꝭ
celebrata. Ad ſeptimũ dr̄. ꝙ q̄ꝛ due ſunt leges diuie. ſ. vet⁹ ꝛ no/
ua. ꝛ noua ẽ ſcđa ordine gñatõis. iõ vocabulũ illud. ſ. ſcđa lex. no/
ue legi ꝯuenire ex vi vocabuli dr̄. ꝛ argumẽtũ ex ꝯuenientia voca/
buli ſumpſit Innocẽti⁹. ꝛ h̄ expſſit. ne intelligeret̄ ꝙ abſolute ꝯclu
deret. ſ3 q̄tũ ẽ ex vi vocabuli. ꝛ h̄ diminuit argumẽtũ nõ auget. vt ꝯ
ptȝ. q̄ñ in voce vna latẽt m'lta. Vñ ex hac ꝯueniẽtia quãdã pſua/
ſionẽ intẽdebat q̄ mãdata in Deuteronomio nõ ad l'rãm. ſ3 ꝓpor/
tional'r ſm ꝯueniẽtiã ad tp̄s gr̄e ſeruãda erãt qñ. vbi. ꝛc. expediret.
Vñ ipe mãdatũ vnũ iudiciale ex deuteronomio aſſumẽs ꝛ tractãs.
nõ ad l'rãm. ſ3 iuxta ꝯueniẽtiã ad ſacerdotiũ Petri expoſuit. Nec
obſtat ꝙ oĩa veterꝭ teſtamẽti h̄ mõ ſuari pñt. ꝯcedit̄ eñ ꝙ nihil ſpe
ciale de deuteronomio intẽdebat. niſi pſuaſionẽ ex ꝯueniẽtia noĩs.
Ad octauũ dr̄. ꝙ q̄ꝛ ptãs pape directe ẽ reſpectu ſpũaliũ. ad ſu/
p̄mũ ſimpl'r finẽ hũani generꝭ. ideo ſue ptãti duo ꝯueniũt. p̄mo ꝙ
nõ ẽ directe reſpectu tpaliũ. ſcđo ꝙ ẽ reſpectu tpaliũ i ordine ad ſpi
ritualia. Hoc eñ h3 ex eo ꝙ ad ſupmũ finẽ oĩa ordinari debẽt. etiã
tpalia. ab eo ꝓculdubio cui⁹ intereſt ad illũ finẽ oẽs dirigere. vt eſt
chriſti vicari⁹. p̄mũ ãt ex natura ſue ptãtis ꝯſeq̄r. ¶ Ex his ãt ſeq̄r.
qđ vtrũq3 vere pt determiari de papa. ꝛ ꝙ h3 ſupmã ptãtẽ in tpali/

bus.qm̄ vtrūq; verū ē ad ſanū intellectū. Affirmatio nāq; ē vera in
ordine ad ſpūalia.negatio vero eſt vera directe ſeu ſm ſeipa tpalia. vñ
nihil ex vtraq; deciſione erroris accidit. Aduerte tñ q̄ q̄a aliud eſt
determiare de fide formal'r.ꝛ aliud de eo qđ ē fidei material'r. nā p̄/
mū iportat determiare q̄d credēdū vl' nō credēdū ē.ſcđm āt determi
nare de q̄ſtionib⁹ q̄ in reb⁹ credit̄ accidūt.ꝛ ꝯſtat q̄ quū determiat
q̄ſtio aliq̄ ſcđo mō nō determiari đr de fide.ſ; de tali vl' tali materia.
Vñ cū đr q̄ papa nō p̄t errare in iudicio fidei.nō accipio dictū eē ni
ſi de iudicio fidei formal'r.qñ ſcz determiat̄ q̄d credēdū vl' nō credē/
dū.ꝯtra qđ nulla harū obiectionū ꝓcedebat. niſi p̄ma apparenter.
ne tñ fugere videar.ſigillatim ſolute ſunt oēs Ad nonū đr q̄ nō
veriſil'e.ſ; verū ꝛ hūane diuineq; rōni.ꝛ auctoritati ꝯſentaneū ē. vt
hoi potēti errare ſm ſeipm.nō āt vt directo a ſpūſctō.de⁹ vltimā fi/
dei deciſionē ſub ſacra ſcriptura ꝯmiſerit. Quū em̄ nō ſit dñā apđ
deū in vno ꝛ in mult̄ ſaluare.ꝛ oēs in ꝯcilio p̄ſentes ſm ſe ꝛ ꝓprias
vires ꝯſiderati poſſint errare.male determinādo de fide.ob ignorā
tiā vl' aliquē aliū defectū.ac p̄ h̄ ad aſſiſtētiā ſpūſcti recurrat̄.mag̃
atteſtat̄ aſſiſtētie ſpūſcti ꝛ ei⁹ vtuti.ſal⁹ fidei p̄ vnū q̄; p̄ totū ꝯciliū.
h̄ em̄ hūane ſapientie op⁹ eē videt̄.ꝓpter oīm patrū ꝯcurſū.illud
āt ſoli⁹ dei op⁹ ē.ꝛ apparet. Unitas q̄q; fidei.vnitatē q̄q; iudic̄ q̄
p̄eſt toti eccl'ie expoſcit. vt in 2ª 2ᵉ.q.p̄ª.ar. vlti.diu⁹ Tho. affert.

¶ Dixi in eodē nono capl'o.rōem q̄re papa nō p̄t errare in iudi
cio fidei.q: h̄ error eēt error vl'is eccl'ie.q: tenet̄ ſeq̄ definitōeſ pape
in fide.afferēs ad hec auctoritatē ſcti Thome.ꝛ poſt decretal' in ca.
Maiores.ꝛ ieſu chriſti. Ego rogaui p̄ te petre.

¶ Obijcit̄ negādo q̄ eccl'ia de neceſſitate tenet̄ credere ſñie defi/
nitiue pape in materia fidei. Et dicēdo.q̄ ſicut pape p̄cipienti ꝯtra
euāgeliū.nō ē obediendū.ita nec ſñie erronee in fide. De auctorita
te ſcti Thome nō ē cura. Ad capl'm Maiores đr dupl'r. Primo q̄
nō p̄ vltima ꝛ neceſſario credēda determiatōe habēda.ſ; regularit̄
ad papā ē reuertēdū.q: regl'arit̄ nō ē eccl'ia ꝯgregata. Scđo q̄ in
ſdē redit.q̄ referēde ſunt ſummo pōtifici cauſe fidei. vt ꝯuocet ꝯci/
liū.q: ad ipm ſpectat ꝯgregare illđ. Ad vbū dñi ego rogaui p̄ te
petre.đr.q̄ nō p̄ ſola p̄ſona petri aut ſucceſſorib⁹ orauit chriſt⁹ ne
deficeret fides ei⁹.ſ; p̄ vl'i eccl'ia p̄ Petrū repñſentata

¶ Rñdeo. Negatōnem illā.ꝯſuetudo eccl'ie autoritateſq; ſctōꝝ
ꝯfutant.ꝛ ignis experientia cōprobaret.ſi q̄s non teneret q̄ a ſola
Romana eccl'ia determinaret̄ hereticū eē.vt p̄z extra de hereticis ad
abolēda in textu ꝛ gloſa. Et hec rñſio manifeſtat.ad q̄d fateant̄ ipi
met ſe declinare oportere.defendēdo ſubiectōem Pape.reliq̄ corpo
ri eccl'ie vel ꝯcilij. Qđ āt addit̄.q̄ ſñie erronee. ſicut nec precepto

diabolico adherēdū eēt. veriſſimū ē. ſ; nihil obſtat. qm̄ ex his nihil
aliud q̄ȝ ꝯditionał veritas habeť. ſ. ſi determiaret erronee. ſi p̄ciperet
ꝯtra euāgeliū. nō audireť. Hoc em̄ nō ſolū de papa. ſ; de angeł ſanc
tis veriſſimū ē. iuxta illud. ſi angelꝰ de celo euāgelizet aliud ⁊c̄. ana
thema ſit. Ex his em̄ nō ſeq̇ť ꝙ añcedēs aut ꝯſequēs poſſit eē veꝝ.
vt pꝫ. Qđ auctoritas ſcti Thome paruifiat. nō nihil ē. qm̄ eccł'ia
nō paruifacit. ¶ Sed eſto ꝙ ſctūs Thomas paruifiat. Cyrillus ⁊
Maximꝰ ibidē allegati etiā paruifient: Hieronymꝰ q̄ȝ dicēs ad
Damaſum vt habeť. xxiiij. q. p̄ma. ca. hec ē fides. Si hec nr̄a ꝯfeſſio
apłatus tui iudicio cōprobať. q̇cūq; inculpare voluerit. ſe īperitū
vel maliuolū vel etiā nō catholicū nō me hereticū cōprobabit. ma
nifeſteq; in his ꝟbis ꝯteſtans. ꝙ ex approbata fidei ꝯfeſſione a pa
pa. aliq̇s obſtās nō catholicꝰ ſit. paruipēdendus erit. Ad expoſi
tionē ꝟo dictā de ca. Maiores dr̄. ꝙ l'r̄e ꝯtradicit. Nā textꝰ cām q̄re
ad Petri ſedē ſit recurrēdū. aſſignat veritatē petri in ꝯfitēdo fidē.
et indefectibilitatē eiꝰ in eadē ꝓpter orōnem christi. Ex hac em̄ cā
manifeſte ſeq̇ť. ꝙ iō ad papā referēdas eē maiores cauſas dr̄. qꝛ ipe
ꝯſtitutꝰ ē indefectibił iudex in fide. Et q̇a eū q̇ certꝰ ē amplꝰ certi-
ficari nō oportet. ſeq̇ť ꝙ ſnīa pape in fide. ē finał determinatio ⁊ ne-
ceſſario credēda ſm̄ illā decretalē. ⁊ ſic vtraq; expō ruit. Qđ āt de
orōne christi ꝓ petro dr̄. p̄t bn̄ ⁊ male ītelligi. Male q̇dē. ſi intelligať
ꝙ christꝰ ꝓ eccł'ia ſiue cū papa. ſiue ſine Papa oraſſe ſe dixerit. qm̄
expſſe christꝰ dixit hec ꝟba Petro vt diſtincto ab aliis. vt pꝫ ex cō
textu. Inq̇t em̄ Luce. xxij. Simon ecce Sathan expetiuit vos. vt cri
braret ſicut triticū. ego āt rogaui ꝓ te. vt nō deficiat fides tua. ⁊ tu
aliq̇n ꝯuerſus ꝯfirma fratres tuos. vbi manifeſte pꝫ ꝙ diſtinguit
tētatōis actū. ab orōne. q̇ ad h̄. ꝙ cōiter expetiti erant. ⁊ tñ ipe ſin-
gulariť ꝓ Petro rogauerat dicēs. expetiuit vos. ego āt ꝓ te roga-
ui. Apparet q̄ȝ idē ex eo ꝙ petro cōmiſit vt ꝯfirmaret alios. tāq;
diceret. Ego tui. tu āt alioꝝ curā habeas. Bene āt ſi ītelligať dn̄m
oraſſe ꝓ Petro ⁊ aliis diuerſimode tamē. ꝓ Petro q̇dem imme-
diate. Pro aliis aūt mediante Petro. Pro petro in ſeipſo Petro.
Pro aliis āt in petro ipoꝝ capite. ⁊ in h̄ ſenſu mag̃ ꝯfirmať inten
tū noſtꝝ. vt pꝫ. Et vt vnico ꝟbo dicat niſi hec auctoritas de petro
et ſucceſſoribꝫ verificať vt dictū ca. Maiores affert. ſatis habeť intē-
tū. ꝙ petri ſedes nō p̄t errare in fide ꝓpter christi orōnem. ⁊ cū h̄ nō
ſit veꝝ de errore ꝑſonali. ſeq̇ť ꝙ verificeť de errore iudiciali
¶ Dixi in eodē nono capł'o. exponēdo illđ Hieronymi. ſi aucto
ritas q̄riť. orbis maior eſt vrbe. ꝙ veꝝ eſt q̇ ad multa. puta merita.
ꝟtutē. ſcientiā. ⁊ in ꝓpoſito vigorē ꝯſuetudinis ⁊c̄.
¶ Obiicit. Tu gloſas de maioritate meritoꝝ. ⁊ Hieronymꝰ nō

dicit ſi merita querantur. ſed ſi auctoritas q̄ritur. ⁊ ſic de maioritate poteſtatis. non meritorum loquitur

¶ Rn̄deo ſatis diminute gloſa mea adducit̄. nā vt pꝫ in libello ego dixi ꝙ dictū Hieronymi verꝫ erat q̄ ad m̄lta puta meritū ſciaꝫ ⁊c. ⁊ ꝙ in ꝓpoſito ⁊ ad lr̄am Hieronym⁹ loq̄t̄ de vigore ↄſuetudīs et obiectio in ſol̄ merit̄ſ ſe ponit. ꝑpt̄ qd̄ etiā addo ꝙ merita ad auctoritatē ↄſuetudīs. plurimū valēt. qm̄ ↄſuetudo nō viroꝝ maloꝝ ſꝫ viroꝝ ſctōꝝ. maxie ē in eccl̄ia dei auctoritat̄ſ. ⁊ ꝓponit̄ imitāda. ⁊ ꝓpterea ſtādo etiā ī merit̄ſ. Hieronymi text⁹ optime ītelligit̄. vt q̄a orbis maior ē vrbe ī auctoritate ↄſuetudīs. ꝑpt̄ maiora merita orbis q̄ꝫ vrbis. id̄ ↄſuetudo orbis q̄ diaconi ſubeſſe nō p̄eſſe ↄſueuert imitāda ē. Et ſic dicēdo ſi auctoritas q̄reret̄. rōne materie de q̄ erat ſ̄mo. ſ. de loco diaconoꝝ maioritatē meritoꝝ. nō ptātis. in cām auctoritat̄ſ afferebat. Facile tn̄ ↄtēdētib⁹ ī vrbis dici p̄t. qd̄ orbis auctoritas maior ē extēſiue nō intēſiue. auctoritate vrbis. ⁊ ſil̄r ptās.

¶ Dixi in eodē capl̄o. ix. multas auctoritates ex libro decretoꝝ ꝙ papa non habet ſuperiorem in terris.

¶ Obijcit̄ duab⁹ gloſis. Prima ē. qd̄ ītelligit̄ h̄ ī criminib⁹ nō ſcādaloſis eccl̄ie. ſcd̄a ē. qd̄ ītelligit̄ h̄ regularit̄. qꝛ regulariter ad ſuperiorē ſummi pontificis. ↄciliū. ſ. recurſus haberi nō p̄t

¶ Rn̄deo. ꝙ p̄ma gloſa ē volūtaria ⁊ falſa. Volūtaria q̄dē. qꝛ eccleſie canonū aut ſctōꝝ auctoritate nō roborat̄. falſa āt. qꝛ fit exceptio de ſolo crimine fidei. Cōſtat em̄ ꝙ ab vl̄i cū vna exceptōe facta. nō niſi falſo alia exceptio fit. Quū g̊ ſolū īfidelitat̄ſ crimē exceptuꝫ ab vl̄i ſit. reſtat vt alia crimina oīa incluſa ſint Scd̄a āt gloſa manifeſte falſa ↄuicit̄. ex eo ꝙ etiā de crimīe heret̄ papa diceret̄ nō hr̄e ſuperiorē. qm̄ regl̄arit̄ ↄciliū nō ē ↄgregatū Tertia āt gloſa. ꝙ auctoritates iſte ſunt ſummoꝝ pōtificū. q̄ vt ī pl̄ib⁹ fimbrias ſuas nimis extēdētes. ſibimet tribuerūt qd̄ eccl̄ie ē ꝓpriū. qꝛ nō ꝓcedit de theologie aut ſacroꝝ canonū ⁊c. auctoritate. q̄ꝫ bn̄ ſonet. aduertat q̊ notat in q̄nta veneratōe decretales ſummoꝝ pōtificū ī eccl̄ia ſunt. ⁊ tāto plus q̄nto m̄ltoꝝ ſctōꝝ pōtificū auctoritates refutāde ſic eēnt. vt pꝫ de Bonifacio Anterio Euſebio. ⁊ alioꝝ ſctōꝝ in libello allatoꝝ. Taceo de tot doctorib⁹ ī theologia ⁊ ī iure. illuſtrib⁹ ibi allat̄ſ

¶ Dixi ī c. xj. qd̄ eccl̄ie dei. ſecluſo papa nō ē data ptās papal̄. aut ſup̄ior papali. ī euāge. Mat. xviij. ⁊ ꝙ ī eccl̄ia hmōi nō ē tal̄ ptās.

¶ Obijcit̄. Qd̄ dn̄s ibidē dixit. Si eccl̄iam nō audierit ⁊c. p h̄ em̄ eccl̄ie iuriſdictōeꝫ oñdit ī effectu. ſ. in pena excōicatōis. ⁊ ſubdidit ī pl̄ali nūero. Quecūqꝫ ſolueritiſ ⁊c. Per h̄ em̄ oñdit ꝙ pl̄ib⁹ in eccl̄ie noīe ↄtēt̄ſ. dabat illā ptātē. Affert̄ etiā ad h̄ vſus p̄mitiue eccleſie. qn̄ Actuū. xv. definitū ē ab eccl̄ia. Viſū ē ſpūſctō ⁊ nob̄. nihil ampli⁹ oner̄ſ vob̄ īponere ⁊c. Affert̄ 3° auctoritas Gregorij. q̄ po-

nif in c. ſicut ſci. Ubi Grego. fatef ſe q̄tuor ↄcilia illa. ſ. Nicenū Cō
ſtātinopolitanū Epheſinū ⁊ Calcedoneū. tenere ſic euāgeliū. ⁊ ſub
dit cām. qꝛ dū vl'i ſunt ↄſtituta ↄſenſu. ſe ⁊ nō illa deſtruit. q̄ſq̄s p̄/
ſumit abſoluere q̄s ligāt. aut ligare q̄s abſoluūt. Ecce ꝙ nō dr̄ ꝙ ſū
mi pōtificꝫ. ſꝫ vl'i ↄſenſu. nec q̄s pōtifex ligat. ſꝫ q̄s illa ligāt Quar
to. ad h̄ ē capl'm Decreuit. lxxx. diſt. vbi dr̄. Decreuit ſctā ſynod⁹. ⁊
nō dr̄. Decreuit ſumm⁹ pōtifex Quīto capl'm. nimis. de iureiurā/
do. auctoritate ſacri ↄcilij. nō ꝓpria. ſumm⁹ pōtifex p̄cipit Sexto
eccl'ia p̄t elargiri īdulgētias. q̄ hꝫ claues iuriſdictōis. Probaf añs.
qꝛ danf īdulgētie de theſauro eccl'ie. ⁊ nō pape. g̃ a fortiori eccl'ia p̄t
diſpēſare Septio. eccl'ia p̄t ↄdere canones late ſn̄ie. depoſitōnis. ex/
cōicatōis. g̃. Añs pꝫ. de ↄcilio Carthagineñ. in ca. placuit. viij. q. ꝑ.
et habef extra de clericis nō reſidentibꝫ. in c. ex geſtis.

¶ Rn̄deo. Et vt his ⁊ ſilibꝫ rn̄dēdi via def. q̄tuor pūcta pre ocul'
ſp h̄n̄da ī hac materia. ⁊ ī hmōi auctoritatibꝫ. aſſigno. Primū eſt.
Aliō ē eccl'iam ſeu ſynodū h̄re ptātē plenariā. rōne ptis: puta capi
tis. ſicut hō videt audit ⁊c. ⁊ aliō ē eccl'iam ſeu ſynodū h̄re eandē
rōne ſue totalitatꝫ. ⁊ ꝓpterea cauēdū ē. ne a pmo ī ſcōm orō declinet
Scōm ē. Aliō ē eccl'iam ſeu ſynodū h̄re ptātē plenariā. ⁊ aliō ē eā
h̄re īmediate a dn̄o ieſu chriſto. ⁊ ꝓpterea cauēdū ē. ne a p̄° in ſcōm
orō declinet Tertiū ē. Aliō ē eccl'iaꝫ ſeu ſynodū h̄re plenariā ptātē
Et aliō ē eādē h̄re ptātē talē. ſ. coactiuā. reſpectu tal'. ſ. vicariū pnci/
pis ſui. potētia eñ actiua cū dicaf nō abſolute. ſꝫ reſpectu paſſiue.
vt pꝫ. v. ⁊. ix. metaphy. plenaria ptās pleniſſime ē. qn̄ reſpectu ſub/
iectoꝝ oīa p̄t. cauēdū ē ꝓpterea ne a p̄° in ſcōm orō declinet Quar
tū ē. Aliō ē eccl'iam ſeu ſynodū h̄re ptātē plenariā. ⁊ aliō ē eccl'iam
ſeu ſynodū acephalā ſeu trūcā h̄re eādē. ⁊ ꝓpterea cauēdū ē ne a p̄°
in ſcōm orō declinet. ¶ Ex his ſiq̄dē q̄tuor ſapiēter diſpēſatꝫ. vniuer
ſa q̄ſtionis iſti⁹ argumēta facile eluceſcēt. ſic vt nullū forte obſcuriꝫ
relinq̄f. Ad ſingl'a tn̄ deſcēdēdo rn̄def Et ad ꝟba dn̄i Mat. xviij. dr̄
vt iā ꝓbatū ē. ꝙ dn̄s nō dat ibi eccl'ie auctoritatē. ſꝫ ꝑcat eā habitu
rā ptātē. nō explicādo ibi, quō habitura ſit. ⁊ an ſcōm ſe totā pmo.
an rōne ptis. h̄ eñ nō negam⁹. ſꝫ docem⁹. Uerba q̄qꝫ illa in nūero
pl'ali. nō cogūt ad auctoritatē eccl'ie rōne ſue totalitatis. īmo abſqꝫ
determiatōe ad hūc vl' illū modū ptātꝫ eccl'ie. ſ. rōne toti⁹ vel ptis.
oportere ītelligi. ex h̄ ↄuincif. ꝙ vtroqꝫ mō verificari pn̄t. vt pꝫ ex
dictꝫ. Cōſtat eñ euidēter. ꝙ cōe duobꝫ abſtrahit ab vtroqꝫ. Poteſt
igif ille nūer⁹ pl'alis referri ad pl'alitatē eccl'iaꝝ futurā. ⁊ ad pl'alita
teꝫ ↄueniētiū ī eccl'ia. ad ↄferēdū. diſcutiendū. ꝓbādū ⁊c. ⁊ ad pl'a
litatē accumulātiū ſuas auctoritates ī cōi. ꝓpf qō ex illa l'ra nihil
habef obſtās dictꝫ. Ad ſcōm ex pmitia eccl'ia dr̄. ꝙ gtis ↄcedif ec
cleſiā ſtatuiſſe. ſꝫ an ptāte ptiū. puta triū apl'oꝝ. an cōitatis ꝑ accu/

mulatõez in cõi. an aliq̃ alio mõ. puta a chriſto ĩmediate. vt iſti fal-
ſo putãt. nihil ibi exp̃mit. ⁊ ꝑpterea ex iſta auctoritate. ⁊ ceteris ſub-
iũctis ⁊ ſilibꝯ. nec habet̃ iſta affirmatiã. ſ. eccl'ia ſeu ſynodꝰ hꝫ ĩmedia
te a chriſto ptãtẽ. nec habet̃ iſta negatiã. ſynodꝰ nõ hꝫ ptãtẽ a dño
mediãte papa Et de affirmatiua q̃dẽ ex eo ꝯſtat. qꝛ quũ multipl'r
poſſit verificari ſynodũ hr̃e ptãtẽ. vt pꝫ ex dictis. ⁊ ex his nihil aliꝺ
habeat̃. niſi ꝙ ſynodꝰ hꝫ ptãtẽ. oportꝫ h̃ ſic cõiter ĩtelligi. vt a ſingul'
hmõi ſenſibꝯ determiate abſtrahat De negatiã aũt ex eadẽ radice cõ
ſtat. qꝛ ſcꝫ ſynodũ hr̃e ptãtẽ. nõ optꝫ ꝙ ĩtelligat̃ determiate ad illuꝫ
modũ. q̃ excludat̃ hr̃e ptãtẽ a dño mediãte papa. vt ꝯtingit qñ ꝑ
accumulatõez eccl'ia hꝫ ptãtẽ. qꝛ oẽs ꝑtiales ptãtes ſunt a petro. et
cõicatio ptãtis ſue cũ alijs ab eodẽ ẽ. q̃ ſolꝰ a dño vtpote eiꝰ vicariꝰ
ĩmediate ptãtẽ hꝫ. ⁊ rõne eiꝰ ſoliꝰ ſynodꝰ ĩtegra pt̃ ħe dici ꝙ hꝫ ĩme
diate ptãtẽ a chriſto dño. ¶ Ad auctoritatẽ Gregorij d̃r. ꝙ cã reddi
ta a Gregorio manifeſte fauet ĩtẽto nr̃o. qm̃ nõ reddit ꝑ cã aucto
ritatẽ ĩmediate datã a chriſto. ſꝫ vl'em ꝯſenſuꝫ. ac ꝑ h̃ etiã ipiꝰ ſum-
mi põtificis q̃ caput ẽ. ⁊ ꝑpterea ſeipm̃ negaret Papa illa negãs. vt
ibi d̃r. Ex hac q̃qꝫ Gregorij rõne habet̃ qđ diximꝰ. ꝙ auctoritas ſy
nodi ĩcludit caput. alioqn̄ nõ faceret vl'i ꝯſenſu q̃ facit. ⁊ innuit̃ ꝙ
ptãtẽ hꝫ a ſuis ꝑtibꝯ. ad q̃ꝝ negatõez deducit̃ negãs illã. Et rurſus
ex hac auctoritate nihil aliꝺ habet̃. niſi ꝙ ſynodꝰ hꝫ ptãtẽ difiniẽdi
⁊c. Et ꝑ h̃ pꝫ rñſio ad q̃rtũ. Ad q̃ntũ ħo d̃r. ꝙ quũ ſynodꝰ ĩte
gra habeat ptãtẽ vl'em q̃cũqꝫ id mõ ꝯtingat. ⁊ auctoritas q̃ ẽ ipſius
pape abſolute. ⁊ vt ꝑpria ſit ipiꝰ ſynodi ꝑ tũc. ⁊ vt cõicata. quẽad
moduꝫ q̃libet aliꝰ poſſet ħe dicere auctoritate ſacri ꝯcilij ſtatuo ⁊c.
ita ipe papa. quũ nõ ſit deterioris ꝯditõis alijs. Neqꝫ em̃ ꝑ h̃ ꝙ af-
firmat ſe ſynodi auctoritate facere. negat ſua ſe auctoritate facere.
ĩmo potiꝰ affirmat h̃. qꝛ auctoritas ſynodi de neceſſitate claudit ĩ ſe au
ctoritatẽ capitis. Neqꝫ rurſus ꝑ h̃ ꝙ affirmat ſynodi auctoritate ſe
facere. affirmat ſe aliena auctoritate facere. Licet em̃ ſynodꝰ ſit aliꝺ
a papa. ſicut eccl'ia alicuiꝰ epi differt ab epo. nõ tñ optꝫ ꝙ ptãs ec-
cleſie ſit aliꝺ a ptãte epi. ſꝫ vna ⁊ eadẽ pt̃ ẽẽ vtriuſqꝫ diuerſimode. epi
vt ꝑpria. eccl'ie vt cõicata Et ꝑ h̃ etiã ptꝫ. ꝙ ꝑ h̃ ꝙ affirmat ſe ſacri
ꝯcilij auctoritate facere. nõ ꝑpterea affirmat ſe minorẽ in auctorita
te. Et q̃uis hec ſatis faciãt. verũtamẽ ꝯdeſcẽdẽdo ml'toꝝ ſenſui. ſcito
ꝙ dupl'r papa pt̃ dici minor ſynodo. ſm ptãtẽ ſcꝫ extẽſiue ⁊ q̃ſi ĩtẽſi
ue ſm q̃d. Extẽſiue q̃dẽ. qꝛ ſynodꝰ ĩtegrat̃ ex tot ptãtibꝯ tãte ml'titu
dinis. Intẽſiue ħo ſm q̃d. h̃ ẽ ſm illã ꝑtẽ ptãtis quã cõicat papa cõ
cilio. q̃ſi ꝑ portiõe ſua. Papa em̃ p̃ſens ſynodo. nõ ĩtelligit̃ vt p̃di-
ctũ ẽ totã ſuã ptãtẽ total'r ſynodo cõicare. ſꝫ tm̃ ſue ptãtis. q̃ꝝtũ ad
decernendũ ⁊c. optet. ⁊ ſic ex eo ptãtis pape. ⁊ reliq̃s ptãtũ alioꝝ. fit
vna ptãs q̃ſi ĩtẽſiue maior. quã id ptãtis papal' ſolũ ẽẽt. ⁊ hec ma

ioꝛ ptās intelligiꝛ eē in tota ſynodo tāq̄ȝ in ſubiecto Dixi āt q̄ſi in
tēſiue. qꝛ ptās illa papal'eo ꝙ cōicaꝛ vt limitata. ſic vt cū aliis po/
teſtatibꝫ poſſit. velut q̄dā ſinglarꝫ ptās accumulari ītelligiꝛ. ⁊ ſupe
rari a tota. ꝑ q̄nto tota p̄t vl'e ſtatutū ꝯdere ꝺefinire ⁊c̄. qꝺ illa vt ſic
nō p̄t ꝑ ſeipaȝ ſolā. Sȝ qm̄ tota ptās ſynodi. nō plus p̄t q̄ȝ ex ſingul'
hmōi ptātibꝫ habeat. iō nō ſimpl'r. ſȝ q̄ſi intēſiue maioꝛē appellaui.
¶ Et ne putes me hāc portionē papalē fingere. ꝯtēplare ptātē le/
gatoꝝ pape ī ſynodo. q̄n ꝑ legatū papa ſynodū celebrat. ⁊ videbis
clare ꝙ qꝛ papa tūc nō erigit legatū illū in papā. ſȝ ptātē cōmittit.
quātā opꝫ ꝑ ſynodo hr̄i. ex ſola p̄ſentia pape ī ſynodo. nō habeꝛ ꝙ
plus ſue ptātꝫ ſynodo īpartiaꝛ q̄ȝ opteat. q̄ȝuis maioꝛ dignitas. ⁊
infallibil' aſſiſtētia ſpūſſcti in ſynodo q̄ ad ea q̄ ſunt fidei p̄tinēa pa/
pe ꝑ ſeipm̄ ꝯſequanꝛ. Vn̄ q̄ȝuis nō cogamur. poſſum⁹ tn̄ dicere. ꝙ
papa tāq̄ȝ minoꝛ extēſiue. ⁊ ſm̄ q̄d intēſiue ſynodo. auctoꝛitate ſa/
cri ꝯcilij ꝺꝛ facere. qꝺ tn̄ ꝺe plenitudīe ſue ptātꝫ poſſȝ. ⁊ facere. ⁊ to/
lere. Et qm̄ ꝟba p̄dicta. ſ. facere auctoꝛitate ſynodi vl' ꝯcilij. ī papa
hn̄t ſpēm minoꝛatōis. iō a ſacris canonibꝫ nō ſunt extēſa. ſȝ moꝛe ſi/
miliū loquutionū ſunt pie īterp̄tatōi relicta. ⁊ q̄ſi correcta ꝺū papa
in ꝯcilio ꝺr̄. ſtatuim⁹ ſacro approbāte ꝯcilio. approbare em̄ cōe eſt
ptāti. ſapiētie ꝯſenſui. nec ſupioꝛitatē nec eq̄litatē ptātꝫ ī approbā/
tibꝫ exigit. vt pȝ Ad ſextū ꝺꝛ. ꝙ lȝ eccl'ia ītegra poſſit dare īdul/
gētias ⁊c̄. ⁊ ei⁹ ſit theſaur⁹ meritoꝝ vn̄ fiūt īdulgētie. vt ꝓpꝛ cui⁹
vtilitatē ē. nō tn̄ ei⁹ ſunt vt ꝺn̄e. qm̄ ipa ē ſua ꝺn̄i ieſu. ⁊ quicq̄d ac
q̄rit ſuus. acq̄rit ꝺn̄o ſuo. ⁊ ipi dictū ē. quū feceritꝫ q̄cūq̄ȝ mādaue/
ro vob. dicite qꝺ ꝺebuim⁹ fecim⁹. ſui īutiles ſum⁹. vn̄ nō magꝫ ad
eccl'iam. ſȝ ad vicariū ꝺn̄i ſpectat diſpēſatio theſauri in vtilitatē ec
cleſie ꝑ q̄ ē Ad vltimū iā pȝ. ꝙ gratꝫ ꝯcedim⁹ ſynodū q̄ ꝟe ſyno
dus ē. ſ. ītegrā. ptātē hr̄e ꝺeponēdi. excōicādi ⁊c̄. De h̄ em̄ nō ē q̄ſtio
ſȝ ꝺe mō habēdi. vt pȝ ex dictꝫ. ⁊ hec ſufficiāt ad ſil'ia.

¶ Dixi in eodē. ix. cap. Qꝺ ex h̄ ꝙ apl'i miſerūt Petrū ⁊ Joānē
ad Samaritanos. nō p̄t inferri eos ſubditos eē apl'os. qꝛ ex miſſuȝ
eē nō ſeq̄ꝛ ſubditū eē. vt pȝ de ſpūſctō

¶ Obijciꝛ. iſta ꝯn̄a ē optima. ſpūſſctūs mittiꝛ a filio. ḡ ē ab eo. vl'
eo īferioꝛ. ⁊ ſic opꝫ fateri ꝙ Petr⁹ ē ab eccl'ia. ex q̄ nō ē inferioꝛ

¶ Rn̄deo. qꝺ ꝯn̄a illa q̄ vocaꝛ optima. nō ē ꝟe optima. quū nō
ſit bona niſi gr̄a materie. qm̄ ſpūſſctūs mittiꝛ a ſeipo. vt pȝ ī p° ſnīa
rū. diſt. xvj. ⁊ tn̄ nō ē a ſeipo. nec īferioꝛ ſeipo. Et ſil'iter fili⁹ mittiꝛ a
ſeipo. īmo etiā fili⁹ mittiꝛ a ſpūſctō. q̄ ē a filio. vt patȝ in eodē libro
diſt. xv. ⁊ qꝛ ꝯſequētia nō eſt bona de forma. ideo nō infert. ergo pe
trus eſt inferioꝛ eccl'ia vel ab eccleſia.

¶ Dixi ī eodē ca. xj. qꝺ ex. xxxvj. q. ij. ca. placuit. iūcto ca. tria. ha
beꝛ qꝺ Hieronymi auctoꝛitas innixa ſacre ſcripture p̄ualuit ꝯcilio

¶ Obijcit' qd Hieronym⁹ ⁊ dictū ꝯcilij intelligunt' ꝑ diuerſis
tēporib⁹. ⁊ ꝙ ꝟba Gratiani ibidē inter paleas cōputāda ſunt

¶ Rn̄deo. ꝙ lꝫ certū ſit. ꝙ Hieronym⁹ abſolute. ⁊ nō ſm̄ h̄ vl' il
lud ꝯciliū futuꝝ loq̄t'. ⁊ ꝙ ꝯciliū gn̄ale poſſet ꝓhibere. qd nō ē abſo
lute ꝓhibitū. ꝟba tn̄ ꝯcilij nō tāꝗ̄ ꝯſtituētia. ſꝫ declarātia ius ſup
ta. Hieronymi auctoritati nō ꝑiudicāt. Et h̄ intēdit Gratian⁹. ⁊ nō
ꝙ nō poſſet ſtatuere. Uex tn̄ quicq̄d de h̄ ſit. ſatꝭ habeo itentū meuꝫ
ibidē. dū ex illo loco habet' ſiue auctoritate Gratiani. ſiue q̄cūqꝫ alia
ꝙ Hieronymi auctoritas ꝑualuit ꝯcilio. ⁊ ita hodie iuxta Hiero-
nymi. nō iuxta ꝯcilij auctoritatē ſuat eccl'ia. Qd aūt cōputentur
ꝟba Gratiani inter paleas ab arguentib⁹ nihil obſtat. qꝛ oportꝫ ꝙ
ab alijs. ⁊ nō ab ipis ſolis inter paleas cōputentur

¶ Dixi in eodē cap. xj. ex auctoritate decretal' de electōne. in ca.
ſignificaſti. ꝙ ꝯcilia a papa auctoritatē habent

¶ Obijcit'. Dicēdo. ꝙ illd ē itelligēdū de ꝯcilio q̄tū ad ſuū ꝯgre
gari. qꝛ regl'arit' auctoritate Romani pōtific ꝯgregāt'. ſꝫ ex q̄ ꝯgre-
gatū ē. ſiue auctoritate romani pōti. ſiue al's. hꝫ imediate auctorita

¶ Rn̄deo. qd expō iſta repugnat textui. Nā ibi (tē a chriſto.
duo dicūt' hr̄e ꝯcilia a Romane eccl'ie auctoritate ꝙ facta ſunt. ⁊ ꝙ
robur acceperūt. Et ꝑmū vt pꝫ refert' ad ipm ꝯgregari. ſcd̄m āt niſi
ſupfluat ad auctoritatē ꝯgregati. Et ꝯuincit' hāc eē ab oī ābiguita
te intentōeꝫ lr̄e illi⁹. qꝛ reddit rōem q̄re ꝯciliorꝝ legib⁹ ap'lica ſedes
nō ſubeſt. Si em̄ depēderēt ꝯcilia. tm̄ i ꝯgregari a papa. ex q̄ leges fa
ciūt poſtq̄ ꝯgregata ſunt. nihil valeret rō aſſignata ad itentū iferē
dū. Pꝫ nāqꝫ manifeſte ꝙ ex h̄. ꝯcilia regl'arit' nō ꝯgregant' niſi per
papā. nō ſeq̄t' q̄ nō ꝑfigūt legē pape. qꝛ ſtat ꝙ ꝯgregata ꝑfixert legē
ſi ꝯgregata nō pēdēt ab ipo

¶ Dixi in eodē. xj. cap. qd ꝯciliū vl'e legitime ꝯgregatū errare pt
definiendo. papa abſente aut nō ꝯſentiente. ⁊ quaſi dixi ꝙ pt erra-
re eodē modo. in his q̄ ſunt fidei.

¶ Obijcit'. qꝛ ad ꝯciliū gn̄ale ſpectat determīatio eorꝝ q̄ ſunt fidei
et ipi ꝓmittit'. ꝙ docebit nos ſpūſſctūs oēm veritatē. i cui⁹ ſignū Ac
tuū. xv. ponit' ſpūſſctūs ꝑſidēs ꝯcilio ap'lorꝝ. quū dr̄. viſuꝫ ē ſpūiſcō
et nob. ⁊ nō dixert. viſuꝫ ē petro ⁊ nob. Hoc ſatꝭ inuere videt' Aug.
euāgelio nō credere. niſi me auctoritas eccl'ie admoneret. Et i t̄tia
ſynodo. vt patꝫ diſt. xvj. ca. placuit dr̄. placuit huic ſc̄tē ſynodo. vt
āmodo ꝯfirmata ⁊ rata ſint canonū ap'lorꝝ. lxxxiij. cap'la. Hoc q̄-
qꝫ deduci pt ex illo. Ecce ego vobiſcū ſuꝫ oib⁹ dieb⁹ vſqꝫ ad ꝯſūma-
tionē ſeculi. h̄ em̄ ſucceſſorib⁹ ap'lorꝝ dr̄. Cōciliū em̄ gn̄ale repn̄tat
ꝯciliū ap'lorꝝ. Hoc idē pꝫ ex eo. ꝙ q̄libet fatet' ſe credere i vnā ſc̄tām
eccl'iam catholicā. ex h̄ em̄ ſeq̄t' ꝙ ad eā vltīa deciſio eorꝝ q̄ ſunt fidei
ſpectat. Quū em̄ papa fatet' ſe credere i vnā ſc̄tām eccl'iam. nō dt ſe

credere in ſemetipſm. ¶ Preterea eccl'ia vl'is non ꝑt errare in fide. ⁊ ꝯciliū gaudet eodē ꝓuilegio q̄ eccl'ia repſentata. ſic eadē ꝑtāte. imo quū eccl'a vt diſpſa. nullū actū iuriſdictōis exercere poſſit. nec aliq̄d ſnial'r definiret. īfallibilitas ī definiendo ei cōpetere dꝫ vt ꝯgregate in ꝯcilio. ¶ Et ſi dicat̄ ꝙ papa repn̄tat eccl'iaꝫ ſicut ꝯciliū. diceret̄ ꝙ papa repn̄tat eccl'iam remote. ꝯciliū āt ꝓpinq̄ſſime. qꝛ ī eo ē aliq̄s de q̄libet eccl'a. ſaltē ſufficiēter vocat⁹. ⁊ ꝓuilegiū eccl'ie trāſit ī ꝯciliū īmediate eā repſentās. nō aūt in ſummū pontificē.

¶ R̄ndeo. Hec obiecta dupl'r deficiūt. Et ꝓm⁹ defect⁹ cōis ē oīb⁹. ſc̄dus āt q̄buſdā obiectōnib⁹. Cōis defect⁹ oīm obiectionū ē. qꝛ a ꝯcilio declināt ad ꝯciliū. ſecluſo papa. ⁊ ei⁹ ꝓprio ꝓuilegio. Cōciliū q̇ppe gn̄ale ſi pape ꝯſenſu nō definit. ꝯſtat ꝙ nō vl'i ꝯſenſu definitio illa data ē. quū papa ſupmū ī eccl'ia dei teneat locū. officiū. ⁊ regimē etiā vl'e. Qđ āt vl'i ꝯſenſu definitū nō ē. ꝓculdubio a ꝯcilio vt eccleſiam vl'em repſentat. definitū nō eſt. Dico igit̄ ꝙ ꝓpō dicens ꝙ ꝯciliū gn̄ale nō ꝑt errare ī iudicio fidei. ē ꝟa ſimpl'r ⁊ abſolute. de ꝯcilio iudicāte ī fide cū papa. ⁊ nō ē ꝟa de ꝯcilio acephalo. Et hec r̄nſio ſufficit ad oīa obiecta. q̄ꝫtū ad ītentā ꝯcl'onē. Sꝫ q̄ꝫtū ad vim ip̄aꝝ obiectionū ī ſpeciali dꝛ. ⁊ ad ꝓmā q̄dē ꝙ ad ꝯciliū gn̄ale ſpectet vltīa deciſio fidei. dꝛ ꝙ h̄ verificat̄ de ꝯcilio rōne capitꝭ. ſicut de hoīe. ꝙ videt rōne oculi. Et ꝙ h̄ ſit veꝝ. pꝫ de ꝯcilio Ariminēſi ⁊ Epheſino ſc̄do. q̄ꝝ ꝓmū errauit ī fide cū Arrio. ſc̄dm āt etiā errauit ī fide cū Euticete. Et ꝙ āpl'i⁹ ē notādū. iſtud ſc̄dm fuit etiā auctoritate apl'ica ꝯgregatū. ⁊ ī neutro ꝯſenſit erronee definitōi Roman⁹ pōtifex. Et de Epheſino q̄dē ſc̄do. clare pꝫ ex ml'tꝭ epl'is Leonis. ⁊ geſtꝭ Calcedoneñ. ſynodi. De Arimineñ. ꝟo pꝫ ex Rufino ī eccl'iaſtica hiſtoria. ⁊ in hiſtoria tripartita libro q̇nto. ca. xxviij. Ex effectu igit̄ manifeſtū eſt ꝙ ꝟbū dn̄i. ſpūſſctūs docebit vos oēm veritatē. nō dictū ē ꝯcilio diſſentiēti a papa. q̄ꝫuis legitime ꝯgregato. Hec recte examinēt oēs q̄ hac de re decernūt. vt caueāt. ⁊ ſenſatꝭ nō recedat iudiciū. Ad ſc̄dm dꝛ. q̄d etiā ſi ꝯciliū illđ apl'oꝝ ⁊c̄. fuiſſet ꝯciliū gn̄ale. nihil aliud haberet̄. niſi ꝙ ꝯcilio ītegro cū petro p̄ſente et ꝓmo. ſpūſſctūs p̄ſideret. qđ gratꝭ ꝯcedit̄. Sꝫ q̄re ibi ī cōi definituꝫ ſit. ꝙ nō fuerit gn̄ale ꝯciliū illđ. in libello illo dixim⁹. Ad tertiū pꝫ etiā qđ Aug⁹. dixit. niſi auctoritas me admoneret eccl'ie. ⁊ nō dixit eccl'ie acephale. Ad q̄rtū fateor me nō videre q̄d ꝓbet niſi ꝯtra afferētes. qꝛ canones apl'oꝝ. q̄ꝫuis a ſynodo ꝯfirmata. euanuerūt. Hoc eñ nō facit ad celſitudinē ꝑtātꝭ ſynodi. quā illi ītendūt

Ad q̇ntū dꝛ. ꝙ ad l'rām loq̇t̄ de eccl'ia vl'i. q̄ nūq̄ꝫ deficiet. hec eñ ē q̄ ſuccedit apl'is ⁊ alijs q̄b⁹ dn̄s loq̄bat̄. Ab eccl'ia āt. vl' etiā ꝯcilio eā repſentāte. ac ꝯciliū acephalū. nō valet argumētū Ad ſextū dꝛ. ꝙ an̄s aſſumptū ex articulo fidei de vna facta eccl'ia. ꝑt dupl'r

legi.ſ.cū ꝑpōne in.dicēdo credo in vnā ſctām eccl'iam catholicā. ꝛ
ſine illa ꝑpōne.qḋ meli⁹ iudicat diuus Tho. dicēdo. Credo vnā
ſctām eccl'iam catholicā.Et ſi q̄dē dicat̄ credo i vnā ꝛc. ſumit̄ eccl'ia
ꝓ eccl'ia itegra corpe.ſ.ꝛ capite.qḋ ē chriſt⁹ dn̄s.rōe cui⁹ i eccl'ia di
cimur credere. Et tūc optime valet ꝯn̄a.q̄ ad hm̄oi eccl'iam ptinet
vltīa deciſio fidei.ꝛ ꝙ papa nō dr̄ credere i ſemetipm̄ Sumi q̄qꝫ pt
ꝓ eccl'ia i terr̄ꝭ.vt iūgit̄ ſpūiſctō.rōne cui⁹ dicimur credere i. eccl'iā
vt diuo Thome placet.ꝛ ſic etiā pꝫ ꝙ optime valet ꝯn̄a. q̄ ad ec-
cleſiā catholicā iūctā ſpūiſctō vt ſic.ſpectat vltīa deciſio fidei.ꝛ ꝙ pa
pa nō dr̄ ꝓpterea credere i ſeipm̄.ſꝫ i ſpm̄ſctm̄. vt ē eccl'ie rector. ſed
nō valet vlterior ꝯn̄a.q̄ eccl'ie acephale. Si āt legat̄ ſine ꝑpōne. tūc
dr̄ vt ſup̄.qḋ credit̄ vna ſctā catholica eccl'ia.ſꝫ nō valet q̄ eccl'ia ace
phala.ꝛ ꝯcedit̄.ꝙ ad vnā ſctām eccl'iam catholicā ſpectat vltīa de-
ciſio fidei.ſicut ꝛ ptās iuriſdictōis.q̄ ꝯuenit ei rōne ptis. Nec pa-
pa credēdo eccl'iam dr̄ credere ſeipm̄.ſꝫ dr̄ credere officiū ſuū ꝛ alio
rū.in cui⁹ ſignū a fide deuiaret ſi nō crederet officiū ſuū Ad ſep-
timū dr̄.p⁹ ꝙ ꝯciliū etiā itegrū.nō admitto gaudere de necitate ꝑui
legio pſonali eccl'ie.q̄le ē eē ſp in eccl'ia fidē formatā. qm̄ de eccl'ia h̄
ꝯſtat.de ꝯcilio āt nullibi īueniſſe me fateor auctētica auctoritate fir
matū.q̄uis rōnabile ſit de facto ita eē.ꝙ ſꝫ in aliq̄ pſona ꝯcilij ſit fi
des formata Dicit̄ ſcḋo.ꝙ nō poſſe errare in fide iudicial'r.ē ꝑui-
legiū eccl'ie rōne capitꝭ.ad qḋ ſpectat iudiciū.ꝛ iō nō ē ꝑuilegiū ec
cleſie acephale.nec eccl'ie.i.collectōis fideliū.ad quā nō ſpectat ptās
iuriſdictōis.quā tn̄ eccl'iam ꝓ collectōe fideliū oim̄ tn̄ ꝯciliū repſen
tat.ꝛ cui ꝓmiſit dn̄s ꝙ ſecū eēt. Et ex h̄ pꝫ q̄trū deficit argumentū
illḋ.nā ꝓcedit ac ſi eccl'ie rōne cōitatꝭ ꝯueniat ꝑuilegiū illḋ.nō poſſe
errare iudicial'r.quū ꝯſtet.ꝙ ſicut iuriſdictio ꝯuenit eccl'ie rōne ca-
pitū.ita act⁹ iuriſdictōis.ꝛ q2 act⁹ iſte.ſ.iudicial'r definire de fide.cō
cernit vl'em eccl'iam.iō ꝯuenit eccl'ie rōne capitꝭ.cui cōmiſſa ē cura
vl'is eccl'ie.ſicut alij act⁹ rōne alioꝝ capitū ꝓportional'r Dicit̄ q̄ 3⁰
formal'r.ꝙ ꝯciliū itegrū gaudet eodē ꝑuilegio officij non pſone.q̄
gaudet eccl'ia.ꝛ eodē mō.ſ.rōne ptis.puta capitis.ꝛ ſil'iter gaudet
eadē ptāte.ꝛ eodē mō.ſꝫ ex h̄ magꝭ habet̄ intentū. Et ꝯcedo gratꝭ.
ꝙ īfallibilitas in definiēdo de fide ꝯuenit ꝯcilio itegro rōne capitꝭ.
et nō ab eccl'ia.cui etiā h̄ nō ꝯuenit niſi rōne capitꝭ.ſꝫ a dn̄o ieſu.cu
ius caput vices gerit. Qḋ āt dr̄ de repſentatōe imediata ꝛ remota.
duo iportat.ſ.repſentatōez eccl'ie ꝑ papā ꝛ ꝯciliū.ꝛ modū repſentā
di. Et q̄ ad repſentatōez dr̄.ꝙ inter papā ꝛ ꝯciliū tāta ē i h̄ dr̄a.ꝙ
ꝯciliū repſentat vl'em eccl'iam itegrā.h̄ ē corp⁹ cū capite. ꝓportio-
nal'r. ſic ꝙ caput ꝯcilij repn̄tat chriſtū caput eccl'ie.ꝛ corpus ꝯcilij.
corp⁹ eccl'ie. Et h̄ ē ver⁹ ꝛ idubitat⁹ ſenſus.q̄ ꝯciliū vl'em eccl'iā re-
pſentare dr̄.ꝛ a dn̄o imediate ptātē hr̄e. Eccl'iam āt in terr̄ꝭ poſitā

cōciliū integrū q̄ ad ptātē repn̄tare dr̄. p q̄nto oīs eccl'ie ptās in eo inuenit̄ p ſeipam. vel ī ſua vicaria. q̄ ad vota vō. qꝛ ītelligit̄ in ip̄m ꝯſentire oīm pſonaꝝ eccl'ie vota. vt pꝫ ex auctoritate Gregorij ſup̄ inducta. Papa āt vl'em eccl'iam ītegrā. ꝛ ī terꝫ eccl'ie ptātē. ꝛ vota difformit̄ repn̄tare inuenit̄. Nā caput. dn̄m. ſ. ieſum chriſtū. ptici/patiue. papatū in ſeipo formal'r. reliq̄ eccl'ie ptātē ꝛ vota eminēter repn̄tat. De dn̄a āt obijciēdo tācta. totū oppoſitū ē. qꝛ dū rōne p̄lature ꝯciliū eccl'iaꝫ repn̄tare dr̄. ꝛ ſolꝰ papa īmediate a chriſto p̄/latꝰ ē. reliquū āt eccl'ie corpꝰ a dn̄o mediāte petro munꝰ ſuſcꝫ. opꝫ dicere. ꝙ papa īmediatiꝰ repſentat eccl'iam q̄ꝫ ꝯciliū. qꝛ papa me/diante ſolo chriſto. ꝯciliū aūt mediante chriſto ꝛ papa

¶ Dixi in c. xiij. ꝙ ptās applicatiua papatꝰ ad pſonā regl'arit̄ et p̄ncipal'r ē ī papa. ꝛ nō niſi ī caſu in ꝯcilio ſeu eccl'ia. Et in c. vj. idē ſub alijs v̄bis. ſ. ꝙ ptās electiua pape ī pape ptātē ē. Et attuli ad h̄ vtrobiq̄ꝫ duo argumēta. Primū ex facto petri. viij. q. j. cap. ſi pe trus. Scd̄m ex eo ꝙ papa determiat de actu electōis. ita ꝙ ꝯrio mō fa/

¶ Obijcit̄. ꝯ q̄tuor. ſ. ꝯ h̄. ꝙ tal' ptās ē in papa. ꝛ ctꝰ ſit irritꝰ. ꝯ h̄. In caſu tm̄ ē in eccl'ia ſeu ꝯcilio. ꝛ ꝯ vtrūq̄ꝫ argumētū. ¶ Prio ḡ arguit̄ ꝯ p̄mū ex Ochā. Si ptās electiua pape eēt ī ptāte pape. ſe q̄ret̄ ꝙ papa poſſet relinq̄re eccl'iam abſq̄ꝫ ptāte electīa. qd̄ ē īpoſſi/bile. ḡ. Et tenet ſeq̄la. Ponēdo ꝙ mortuis vel p̄uatꝫ electoribꝫ. pa pa nō ordinaret electores. Et ſi dicat̄. qd̄ in tali caſu deuoluit̄ ad eccl'iaꝫ. Cōtra. qꝛ tūc ſeq̄ret̄ ꝙ eccl'ia eēt ſupior papa. qd̄ tu negas Et tenet ſeq̄la. qꝛ nūq̄ꝫ ptās aliq̄. ex negligētia alicuiꝰ deuoluit̄ ad alteꝝ. niſi ſit ſimpl'r ꝛ abſolute ſupior. ptās eīm papal' nō deuoluit̄ ad eā ex negligētia pape. nō p̄uidentꝫ alicui bn̄ficio. ſꝫ ecōuerſo. ¶ Preterea. ſi eccl'ia ī illo caſu hꝫ ptātē electiuā. q̄rit̄ a q̄ hꝫ īmedia te. quū a ſeipo nō habeat. Si dicat̄ a chriſto. difficile erit repire ī ſa/cris l'ris fundamētū in q̄ poſſit ſtabiliri. ꝙ ī illo caſu habeat. ꝛ nō re gularit̄. Scd̄o p̄ncipal'r arguit̄ ex Armachano. Nō ē veriſil'e. ꝙ dn̄s volūtati vniꝰ hoīs cōmiſiſſet ptātē electiuā ſummi pōtificꝫ. qꝛ poſſet euenire ꝙ vna pgenies diceret. hereditate poſſideamꝰ ſanc/tuariū dei. dū q̄libet ī fine vite ſuū ꝯſanguineū ſubrogaret Tertio qꝛ ſeq̄ret̄ ꝙ etiā ptās deſtitutiua pape. ī caſu hereſis q̄ deponi pt. eēt in papa. ꝛ ſic par in parem haberet imperiū. Et rurſus. ꝙ Papa poſſet ꝯſtituere. ꝙ papa hereticꝰ a duobꝫ vl' tribꝫ deponi poſſet. Et tenet ſeq̄la. qꝛ p eaſdē cauſas hn̄t gn̄ari ꝛ deſtrui ptātes iſte Quar to. ſi in papa eēt ptās electiua pape. vel ḡ ē ī eo ptās illa ſic ꝙ p ſe/metip̄m pt ſucceſſorē eligere. vl' ſolū. qꝛ aliq̄bꝫ poterit illā ptātē cōi/care. Hoc ſcd̄m nihil hꝫ apparētie. Ex p̄mo aūt. ſi ꝯcedat̄. ſequit̄ h̄ incōueniēs. ꝙ eēt ī ptāte duoꝝ facere. ꝙ alternatꝫ vicibꝫ q̄libet p an nū ī ordīe ſuo eēt ſummꝰ pōtifex. more Anne ꝛ Cayphe. Et pꝫ ꝯn̄a

q̄r vnꝰ papa ꝓ ſua volũtate p̄t eligere alteꝝ in papã. ⁊ in fine anni
ille alter reeliget eũdẽ. ⁊ ſic deinceps Quinto chriſtꝰ nõ ꝯtulit pape
aliquã p̄tãtẽ ꝑnicioſã eccl'ie. ſ; (vt h; gloſa in capl'o ſi petrꝰ) h̄ eſt ꝑ
nicioſum. q̄ aliq̄s eligeret ſibi ſucceſſorẽ. ḡ chriſtꝰ nõ ꝯtulit illã po/
teſtatẽ. ¶Cõtra rõem ex facto petri allatã d̄r ꝑmo. q̄ petrꝰ nõ ĩſtituit
Clemẽtẽ. ſ; ĩſtituẽdũ ordiauit. Dicit̄ ſc'do. q̄ h̄ fecit ĩſtinctu ſpũſſcti
q̄ etiã ꝓuidit mortẽ. Dicit̄ tertio. q̄ papa ĩ caſu neceſſitat̄ q̄ electores
nõ poſſent ꝯgregari. ⁊ ꝓ occurrenti ꝑiculo opꝰ ſit paſtore. p̄t papa
moriẽs ĩſtituere ſucceſſorẽ. ¶Cõtra rõem ãt ex h̄ q̄ papa ſtatuit cir
ca actũ electõis. etiã electores determinãdo ⁊c̄. d̄r q̄ papa non dedit
p̄tãtẽ electiuã cardinalibꝫ. ſ; eccl'ia vl'is. in ſexta ſynodo. in. c. in noīe
dñi. vbi Nicolaꝰ papa nõ ꝓpria auctoritate. ſed ſc̃tõꝝ patꝝ ſtatuit
et ꝓpterea vbi cardiales p̄tãte ſibi tradita abuterent̄ manifeſte. vl'i
tas fideliũ poſſ; eos ꝓuare p̄tãte electiua pape. ⁊ aliis eã ꝯmittere

¶ Rñdeo Et ꝑmo declaro ſenſum ꝟboꝝ meoꝝ ĩ libello illo. Sc'do
q̄d ĩ hac materia mihi videt̄. tertio ſatiſfacere curabo obiect̄ Quo
ad ꝑmũ. nũq̄ dixi q̄ papa p̄t ſibi eligere ſucceſſorẽ. nec q̄ p̄tãs elec
tiua pape ſit in papa formal'r. nec q̄ p̄tãs applicatiua papatꝰ ad ꝑ
ſonã ſit ĩ papa formal'r. ſ; dixi q̄ hmõi p̄tãs ẽ in papa regl'ariter ⁊
ꝓncipal'r. Cõſtat nãq; apd̄ viros doctos. q̄ mlt'a ſit in p̄tãte ſupio
ris. q̄ nõ ſit in illo ⁊ eiꝰ p̄tãte formal'r. ⁊ q̄ etiã nõ p̄t ꝑ ſeipm̄ ĩmedi
ate facere Sũt em̄ ĩ ĩtelligẽtiis q̄s ãgelos dicimꝰ forme ĩferioꝝ. ⁊ eo
rũ p̄tãtes. nõ tñ formal'r. nec ſic q̄ poſſint eaꝝ actꝰ ꝑ ſeipas exercere
Sũt in corpoꝝ celeſtiũ p̄tãte forme elementoꝝ ⁊ eoꝝ p̄tãtes. nõ tñ
formal'r. nec ſic q̄ eoꝝ opa poſſint ꝑ ſeipas exercere. Stat igitur. q̄
hmõi electiua p̄tãs ſit ĩ papa regul'ariter ⁊ ꝓncipal'r. ⁊ nõ ſit ĩ eo for
mal'r. nec poſſit ꝑ ſeipm̄ hmõi p̄tãtis actuꝫ exercere. Sumãt̄ ḡ ꝟba
mea in h̄ ſenſu. q̄ p̄tãs electiua ẽ in p̄tãte pape ꝟtual'r ſeu eminẽter.
et h̄ q̄ ad modũ eẽndi. ⁊ q̄ ĩ p̄tãte pape regl'ariter. i. ordinario iure.
ad dñaꝫ eccl'ie vidue in q̄ ẽ hmõi p̄tãs ĩ caſu. ⁊ ꝓncipal'r ad dñaꝫ
eiuſdẽ eccl'ie in q̄ ẽ ſc'dario. ꝓ q̄zto in caſu p̄t nõ ſolũ eligere. ſ; facere
electores. ⁊ ordinare de mõ electõis. Hec de ꝑmo Quo ad ſc'dm. q̄z
eiꝰ eſt poña cuiꝰ ẽ actꝰ. vt d̄r in de ſomno ⁊ vigilia. ⁊ electiõis pape
actꝰ ſimpl'r ⁊ abſolute nõ ẽ pape. iõ p̄tãs electiua pape. nõ cõuenit
formal'r pape. Probat̄ minor. electio pape ẽ actꝰ factiuꝰ q̄ztũ ex ſe ẽ
tũc pape. ḡ repugnat ei q̄ ꝓſupponat ꝓ tũc papa. Et tenet ꝯña. q̄z
qd̄ fit nõ ẽ. ſi em̄ eſſ;. iã nõ fieret. tũc vltra. ḡ elector pape nõ ẽ papa
Et tenet ſeq̄la. q̄z elector ꝓſupponit̄ ſm naturã electõi. ⁊ ẽ ſil'r tpe cũ
electõe. tũc vltra. ḡ actꝰ electõis pape nõ eſt pape. Et tenet ſeq̄la. q̄z
electio pape ẽ actꝰ electoris pape. Ex h̄ igit̄ p; q̄ p̄tãs electĩa pape.
cuiꝰ actꝰ ſimpl'r ⁊ abſolute ẽ electio factiua ex natura ſua tũc pape
nõ ẽ in pape p̄tãte formal'r. Et ꝯfirmat̄ auctoritate ꝯſuetudinis ec-

cleſiaſtice. q̄ fit vt electōes paſtoꝝ nō fiāt niſi vacatiōis tp̄e. necnō
diuīe ſapīe ſuauit oīa diſponēt᷒. q̄ dixit. ſufficit diei malicia ſua. cra
ſtin⁹ eñ dies ſollicit⁹ erit ſibip̄pi. In ſubiecto igit̃ opportuni tp̄is q̄
ptās electīa eligere dȝ. locata ē formal̄r. ⁊ nō ī papa. q̄ ſolū p̄ueniē/
do ſollicitudīeȝ craſtini diei eligere poſſȝ. vt pȝ. ſubiectū āt hmōi ele
ctiue ptāt᷒ formal̄r iuxta peripatheticā ⁊ aplicā ſil̄r auctoritatē. q̄ in
uiſibilia ex viſibilibꝫ cognoſcēda a nob̄ ſt᷒. ex ipi⁹ electōis act⁹ exer
citatōe īueſtigādū ē. Apparet āt abſqꝫ oī ābiguitate. q̄ electio pape
ad romanā eccl̄iaȝ ſpectauit. ꝯputādo iuxta romanā eccl̄iam ep̄os
cardīales. q̄ velut ſuffraganei romani archiep̄i ītroducti videt̃. ⁊ p
pterea ceſſante oī hūano ſtatuto. certiſqꝫ exn̄tibꝫ eccl̄ie romane mē/
bris. ī eadē regl̄r ē ptās electīa pape. nōmin⁹ q̄ꝫ ī ceterꝭ eccl̄ys ptās
electiua ſuoꝝ ep̄oꝝ. Ex eo eī q̄ xp̄s dn̄s romanā eccl̄iaȝ elegit ī petri
eccl̄iaȝ p̄priā. dū ipi ne ex roma ſic ex anthiochia papatū trāſferret
īhibuit. dicēs. venio romā iteꝝ crucifigi. eccl̄ie romane ptātē elec/
tiuā pape nō poſitiue. ſȝ negatiue. h̄ ē oppoſitū nō ordinādo ꝯceſ/
ſiſſe dr̄. In caſu āt īcertoꝝ electoꝝ eccl̄ie vl̄i eādē ptātē. eadē rōne. qꝛ
ſcȝ ē ep̄s vl̄is eccl̄ie. ⁊ eodē mō. ſcȝ negatiue dediſſe ītelligit̃ Ex ſtatu
to āt hūano ap̄lica auctoritate ꝯctū p̄ viā determīatōis poſitiue eſt
ſubiectū ptāt᷒ electiue. ad cardīales romane eccl̄ie ſolos. Papa eñ
ex eminētia ptāt᷒ cure ac regiminis vl̄is. pt̄ de electiua ptāte decernere
ipamqꝫ ſic dirigere ⁊ ordīare. vt ꝯrio mō faciēdo. irrita ſit ī ſuo ope
et ſubiecto. vt pȝ in geſt᷒ ipoꝝ pōtificū. ⁊ obſeruatōe eccl̄ie. hec de ſe
cūdo ¶ Quo ad tertiū rn̄dēdo obiect᷒. p̄ q̄ꝫto militāt aduerſus hec
dr̄ ad p̄mū q̄ īpoſſibile ē eccl̄iaȝ relinq̄ abſqꝫ papa ⁊ ptāte electiua
pape. qm̄ decedēte papa abſqꝫ vllo decreto de h̄ negatīe relinq̄t ptātē
electiuā eccl̄ie romane. ſicut Lin⁹ ſucceſſor petri īmediat⁹ elect⁹ cre/
dit̃. Rn̄ſio q̄qꝫ data q̄ p̄ viā deuolutiōis ptās applicatiua papat⁹
ad p̄ſonā eēt ī eccl̄ia vl̄i in caſu p̄ q̄ꝫto ex meo libello aſſumit̃. nō in/
telligit̃ de deuolutōe p̄pt̄ negligētiā ꝯ quā obijcit̃. ſȝ cōit̃. ⁊ ppterea
nō ſic artat̃ deuolutōis vocabulū q̄n ſiue deuolutōis ſiue ſucceſſiōis
ſiue ſuppletōis. ſiue cuiuſcūqꝫ alteri⁹ modi ī hac ſn̄ia viam īcludat.
vn̄ nō ſup̄ negligētia electoꝝ. ſȝ ſup̄ defectu ordīarioꝝ electoꝝ fūda
ui. ⁊ ī tali nō ī alio caſu ibi dicta ītelligo Exn̄tibꝫ ſiq̄dē certis electo
ribꝫ q̄ hodie ſt᷒ cardīales. nō ſuccedit romā a eccl̄ia. neqꝫ eccl̄ia vl̄is
defūct᷒ āt oībꝫ cardinalibꝫ romana eccl̄ia a q̄ lin⁹ ē elect⁹ añ hūana
iura nob̄ nota. īmediate ſuccedit. qꝛ tñ p̄s claudit̃ in toto. ⁊ ī eccl̄ia
vl̄i claudit̃ eccl̄ia romana. ſi ꝯciliū gn̄ale cū pace romane eccl̄ie eli/
geret in tali caſu papā. ver⁹ papa eſſȝ ille q̄ elect⁹ ſic eēt. A q̄ āt eccl̄ia
romana aut eccl̄ia vl̄is haberet ī caſu ptātē electiuā pape. ⁊ nō regu
lariter. facile pȝ. nā ꝯſtat q̄ haberet a xp̄o ⁊ ei⁹ vicario negatiue. qꝛ
ſcȝ neuter ordīauit oppoſitū. ⁊ xp̄s dn̄s ſtatuit petꝝ in ſucceſſoribꝫ

ꝑpetuū. Stāte ſiq̄dē h̄ ſcđo quū ſucceſſio cardial' ī nouo teſtamēto
ꝯſilio caſtitatꝫ marie ꝯuenīēti ꝑfectiſſimo ſtatui q̄lis pape ē diſſo/
net. volūtaria q̄ꝙ q̄ſi adoptio vl' inſtitutio ſucceſſoris. ſuaui eccl'ie
diſpōni aduerſeť. via electōis ꝑpetuād⁹ relinq̄ť ſucceſſoꝛ petri. ꝓcul
dubio ab eccl'ia ſua. q̄ qꝛ ē romana ⁊ vl'is. niſi ipe papa determinet
q̄ romanā ⁊ vl'eꝫ eccl'iaꝫ repſentēt ī eligēdo. determiatōni ipi⁹ petri ⁊
dn̄i. q̄ facto (moꝛte. ſ. petri ī ep̄atu romano) determiatū ē. ꝙ eccl'ia ro
mana repn̄tet eccl'iaꝫ vl'eꝫ ī electiua ptāte. vt pꝫ ſi ſecludam⁹ oē ius
poſitiuū ꝑ ītellectū. ⁊ aſpiciam⁹ ad eccl'ie āti q̄ ꝯſuetudinē ſtādū eſt
vn̄ nō oꝫ ſollicitari de auctoꝛe ptātꝫ electiue ī caſu ⁊ nō regl'ariter in
eccl'ia. ¶ Ad ſcđm dr̄. ꝙ nō ē ꝯ̄ ſenſum declaratū. argumētū tn̄ nō eſt
ꝯ̄ſiuū. nec ducēs ad īcōueniēs ex natura ptātis. ſꝫ ex abuſu. ex q̄ ſi
liceret arguere. neſcio q̄ ptās vl'is recte ꝯmitti poſſꝫ vni hoī. ¶ Ad
3m dr̄. ꝙ qꝛ q̄libet ptās eccl'ie ē inferioꝛ ptāte pape. cui reliq̄ ſubiacēt
ptātes. nullū īcōueniēs video ꝯcedere. ꝙ in pape ptāte eminēter
ꝯtineť ptās etiā depoſitiua pape heretici. ⁊ ꝙ poſſꝫ conſtituere ꝙ a
collegio cardinaliū poſſꝫ deponi in caſu q̄ depōnēd⁹ eſt. Nec ſeq̄ť ꝙ
par in parē habeat īperiū. qꝛ nō ſup̄ papā. ſꝫ ſup̄ ꝯiūctōem papat⁹
cū ꝑſona exerceret īperiū. in ſtatu ī q̄ ꝯiūctio illa ē in coꝛrūpi ex di/
uino iure ¶ Ad q̄rtū dr̄. ꝙ ꝓprie loquēdo neutro mō eſt ptās electi
ua ī papa. ſꝫ qꝛ pt determiare electoꝛes ⁊ modū eligēdi. vn̄ nō opꝫ
ad incōueniēs deductū rn̄dere. qđ tn̄ ex abuſu ptātis ſeq̄reť. ¶ Ad
q̄ntū dr̄. ꝙ nō ptās. ſꝫ abuſus ptātis ſi data eſſꝫ a xp̄o eēt ꝑniciosus
¶ Ad obiecta ṽo ꝯtra rōem ex facto petri dr̄. ꝙ p̄ma gloſa videť ꝯ̄
textū dicētē. tradētē ſibi petro. ⁊ nō dt̄ oꝛdināte ꝙ ſibi tradereť. Se/
cūda ṽo gloſa accept[illegible]ri pt. q̄uis nō ſit autētica. p̄ſertim qꝛ moꝛteꝫ
nō inſtinctu ſpūſcti. ſꝫ dn̄i voce agnouit dicētꝫ. venio romā iteruꝫ
crucifigi. Tertia āt gloſa. ſi acceptať emiñetie ptātis pape fauet. vt
pꝫ. ſꝫ q̄uo tūc fuerit tal' necitas deberet apiri. Videť tn̄ mihi qđ vel
iuxta ſcđam gloſaꝫ inſtinctu ſpūſcti petr⁹ h̄ fecerit. vel de eminētia
ptātis. ꝓpter qđ diſſolutū a ſpūſctō dr̄ factū petri. nō ſꝑ erūt petr⁹
⁊ clemēs. vl' poti⁹ ꝙ tāq̄ꝫ incertū factū. auctoꝛitatē firmā nō faciat.
Dico āt incertū. qꝛ eccl'ia Linū ⁊ Cletū reputās ſummos pōtifices
ꝯputatis annis q̄b⁹ q̄libet eoꝝ rexit eccl'iam romanā an̄ Clemēteꝫ
teſtari videť. ꝙ ṽba Joānis pape tertij tāq̄ꝫ narratiua crediti facti
accipiēda ſint. ⁊ nō vt auctoꝛizātia factū qđ narrať. ꝓpter qđ auc/
toꝛitate illa vtimur. vt valeat q̄ꝫtū valere pt. Accedit ad h̄ ṽſus in
gloſa ibidē de Clemēte dicēs. Diſputat h̄ mūd⁹. q̄rt⁹ fuerit ve ſcđs
¶ Ad obiecta demū ꝯtra rōem ex h̄ ꝙ papa ſtatuit de electoꝛib⁹ pa
pe dr̄. ꝙ manifeſte ꝯſtat ex illo caplo In noīe dn̄i. ꝙ ꝓpria auctoꝛi
tate papa illud ſtatuit in ſynodo. vt pꝫ ex illis ṽbis. venerabil' pō/
tifex decernēs auctoꝛitate ap̄l'ica inq̄t. Mirū eſt aūt ꝙ arguentes nō

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

aduerterint gramaticā ↄſtructōez in ſequētibꝫ. vbi dr̄ ꝙ propter in-
ſtructi ꝑdeceſſoꝝ nr̄oꝝ aliorūqꝫ ſctōꝝ patꝝ auctoritate decernimus
vt obeūte ⁊c̄. ⁊ dixerint ꝓpter hec ṽba. ꝙ papa nō ꝓpria ſꝫ ſctōꝝ pa
trū auctoritate ſtatuit. quū ly auctoritate determīet ly īſtructi. ⁊ nō
ly decernimꝰ. vn̄ ſolidū ſtat. ꝙ papa auctoritate ꝓpria ſtatutū illud
fecit. Quāuis etiā oīa ſtatuta de electōe pape q̄ ſummꝰ pōtifex etiā
in ſynodo fecit ꝓpria auctoritate fecerit. ⁊ ſcti pr̄es in ſynodo ↄgre
gati nihil poſſint ſine auctoritate romani pōtificꝭ ſtatuere Hec q̄ꝫ
ex auctoritate pape fieri ↄprobat̄. dū ſtatutū Gregorij decimi cū cō
cilio Lugdun̄. qḋ hr̄ ī ſexto. de elec. vbi ꝑiculū diſponēs de electōne
pape reuocatū ꝑ Adrianū ⁊ Joānē. xxix. ac deinde reaſſumptū per
Celeſtinū q̄ntū. ⁊ Bonifaciū. viij. robur auctoritatꝭ hꝫ. vt glo. in eo
dē ca. dr̄ clemētinā q̄ꝫ. Ne romani de electōe pape. a papa nō a cō
cilio gn̄ali factā eē. pꝫ ī cle. de elec. Multa q̄ꝫ circa electōez pape ſta
tuta in diſ. lxxix. pꝫ a Gratiano referri. ⁊ nouiſſime Juliꝰ. ij. q̄ viuit
et regnat. ſtatutū nouum edidit de electōe pape. abſqꝫ ↄcilio gn̄ali.
Vn̄ negare hmōi poteſtatē in papa. eſt negare ſenſum

¶ Dixi in caplo. xx. xxi. et. xxij. ꝙ in eccl'ia dei eſt ptās auctoritatiua
ſuꝑ ↄiūctōem Petri ⁊ papatꝰ. nō aūt ſuꝑ papā.

¶ Obijcit̄ ↄ tripl'r. ꝑmo qꝛ ↄriāt̄ dictis ī libello illo. ſcḋo qꝛ ↄriā
tur hec duo īter ſe. tertio qꝛ falſuꝫ ē ꝙ ptās depoſitiua pape q̄ ē in ec
cleſia. nō ſit auctoritatiua ſuꝑ papā. Primū oſtēdit̄ ſic. in. ca. vi. et
xiij. dictū ē. ꝙ ptās applicatiua eccl'iaſtice ptātis ad hāc vl' illā pſo
nā ē in ſolo papa. nūc dr̄. ꝙ ptās auctoritatiua ſuꝑ ↄiūctōeꝫ eſt in
eccl'ia. ḡ ↄdictio. Scḋm āt oñdit̄ exēplo q̄ vtoꝛ retorquēdo in me.
Habere eñ ptātē ſuꝑ hoiem. nō ē hr̄e ptātē ſuꝑ aīaꝫ. nec ſuꝑ corpꝰ
ſꝫ ſuꝑ ſepatōe aīe a corpe. cū nihil aliud faciat occidēs hoieꝫ Quid
ḡ aliud ē hr̄e ptātē auctoritatiuā ſuꝑ papā. q̄ꝫ poſſe papatū ab ipo
auctoritatiue ſepare. Tertiū āt. ꝙ ſ. eccl'ia auctoritatiue ſuꝑ papaꝫ
ipm deponit. ꝓbat̄ tripl'r. Primo qꝛ aliter papa hereticꝰ citatꝰ nō te
nebit̄ ↄparere. nec erit ↄtumax nō ↄparēs. iudicabūr ḡ ī auditū aut
nō obligatū r̄ndere Scḋo oīs actꝰ punitiuꝰ pſone rōe ꝓprij pcti. ē
ab hn̄te iuriſdictōeꝫ ſuꝑ eū q̄ punit̄. Tertio arguit̄ ad hoieꝫ meipm
ſcꝫ eccl'ia pt̄ excōicare papā hereticū an̄q̄ꝫ deponat. ḡ hꝫ auctoritateꝫ
iuriſdictōis ſuꝑ papā. Ptꝫ ſeq̄la. ⁊ an̄s ex te ē. qꝛ tu dicis hāc ↄñaꝫ
eē bonā. nō ē excōicatꝰ ipo facto. ḡ nō ē depoſitꝰ. ⁊ iſta erit bona. nō
pt̄ excōicare. ḡ nō pt̄ deponere. ⁊ iſta. pt̄ deponere. ḡ pt̄ excōicare.

¶ R̄ndeo. et ad ꝑmū dr̄. ꝙ nulla ē ī dictꝭ meis ↄrietas. qm̄ ſupiꝰ
de auctoritate eminētie erat ſmo. vbi eccl'ie ptās pape ptāti ↄpaba
tur. Vn̄ dictuꝫ ē ibi ꝙ papa ē moderatoꝛ ⁊ directoꝛ ptātis eccl'ie. ⁊
nō ecōuerſo. h̄ eñ ad eminētiā ⁊ nō eminētiā ptātis ſpectat. Hauteꝫ
ſermo ē de auctoritate efficacie. dū dicimꝰ ꝙ ptās eccl'ie auctoritati
ue pt̄ ſuꝑ ↄiūctōeꝫ ⁊c̄. h̄ eñ nihil aliud ſonat. niſi ꝙ tal' ptās tāq̄ꝫ ſu

perioꝛ ꝯiūctōe illa p̄t efficere illā Agēs em̄ vt ſic. p̄ſtat eo qꝺ fit vt ſic Cū h̄ nāqꝫ pꝫ bn̄ ſtare. ꝙ ptās applicatiua ptātꝫ eccl'iaſtice ſcꝫm emi nētiā ē i ſolo papa. ¶ Ad ſcꝺꝫ ꝟo ꝺꝛ ꝙ hec duo. ſ. ptās ē ſup ꝯiūcti one ꝛ nō ſup papā i nullo repugnāt iter ſe. qꝛ diuerſa ſunt. ꝛ papa ſcꝫcat aliqͥd maiꝰ ꝯiūctōe. qm̄ ſcꝫcat formā papatꝰ ſic dn̄s formā domi nij. ꝓpt̄ qꝺ retorſio exēpli ꝺe hoīe nihil valet. nā nō ꝯuenit pape ſcꝫca tū eq̄parare ſcꝫcato hoīs. ꝛ ſil'r ꝺe vtroqꝫ ferre iudiciū. qꝛ hō ſcꝫcat for mal'r ꝯpoſitū ex aīa ꝛ corpe. Papa ꝟo ſcꝫcat formal'r puꝝ papatū. q̄uis in ꝯcreto. vt pꝫ. ſꝫ h̄ totū Petrꝰ papa ſe hꝫ vt li hō. ꝛ ꝯcedit̄ ꝙ ptās illa p̄t ſup petꝝ papā. rōne ſubiecti vt i libello ꝺꝛ. nō aūt ſup papā. qꝛ nō p̄t ex pte forme Vn̄ pꝫ nullā eē repugnātiā. ꝛ qꝺ aliꝺ ē poſſe ſup papā. ꝛ aliꝺ ſup petꝝ papā. ſic aliꝺ ē poſſe ſup ꝯpoſitū. ꝛ aliꝺ ſup formā ¶ Ad p̄mū āt ꝯ ꝫtiū h̄ ſcꝫ ꝙ ptās eccl'ie nō ē ſup̄ papā Rn̄det̄ ꝙ petrꝰ papa hereticꝰ tenet̄ ad oīa q̄ ſunt necaria ad iudiciū ꝺepōnis ipiꝰ. vt i libello capl'o. xxi. expſſe dictū ē. vn̄ mirādū videt̄ ꝺe obiectōibꝫ. ¶ Dico igit̄. qꝛ petrꝰ papa hereticꝰ rōe ſubiecti ſic diſpo ſiti ſubdit̄ ptāti ꝺepoſitiue eccl'ie. ꝛ i oībꝫ necario p̄ambulis ꝛ ꝯnti bus. Nec ex h̄ ſeq̄t̄ ꝙ ptās eccl'ie ſit ſupꝛa papā. ſꝫ ſupꝛa petꝝ papā ſic diſpoſitū in h̄ tm̄. ꝛ p h̄ pꝫ ſolo p̄mi ꝛ ſecūdi. ¶ Ad tertiū ꝟo ꝺꝛ ꝙ vt pꝫ in capl'o. xix. libelli. vn̄ ipoſitū eſt mihi ꝙ dicā illā ꝯn̄tiam bonā. nūq̄ꝫ ego dixi h̄. nūq̄ꝫ ſomniaui ꝯnexionē iter excōicatōem et ꝺepoſitōem. imo oppoſitū expꝛeſſe ſenſi. Ego em̄ ex illa cōi radice id qꝺ infligit̄ a iudicio hūano nō incurrit̄ ipo facto ex ſolo peccato interioꝛi pure intuli duo. ſcꝫ negatōem excōicatōis. ꝛ negatōem p̄ uationis. ꝛ dixi. ꝙ ſi ex hac radice ſequit̄ nō eſſe excōicatū. multoma gis ſequit̄ nō eſſe p̄uatū. qꝛ ibi nō requirit̄ ꝺeclaratio apud iuriſtas ſicut hic. Argumentū aūt ꝓcedit ꝯtra dicentē illatōnem formalē a negatōe excōicatōis ad negatōem ꝺepōnis. ꝛ ideo nō ē ad ꝓpoſitū

¶ Dixi in capl'o. xxi. ꝙ Papa poſſet ꝯmittere ptātē ꝺepoſitiuā pape heretici collegio cardinaliū

¶ Obijcitur. ꝙ nō poſſum ſic dicendo ſuſtinere quin par in parē habeat imperium.

¶ Reſpondeo. ꝙ facillime pꝫ ex hoc nō ſequi parem in parē ha bere imperiū. qꝛ ptās ꝺepoſitiua nō eſt ſupꝛa papā. ſꝫ ſupꝛa ꝯiun ctionē petri cū papatu. q̄ ꝯiunctio nō eſt par pape. Quare āt hu iuſmodi ptās ꝺepoſitiua pape q̄uīſ minoꝛ papatu nō ſit auferibi lis ab eccl'ia a papa. in pꝛomptu cā eſt. qꝛ diuino iure illi ꝯuenit ꝯtra papā hereticū. vt pꝫ ex dictis in libello

¶ Dixi in capl'o. xxvi. rōnē q̄re papa ꝓ ifidelitate ſola p̄t ꝺeponi. qꝛ ſola infidelitas īter crimina ꝯtrariat̄ ad eē pape.

¶ Obijcit̄ dupl'r ꝯtra hāc rōem. p̄mo qꝛ falſuꝫ eſt ꝙ fides req̄rat̄ ad eē pape. quū papa ſi fiat hereticꝰ adhuc ſit papa apꝺ me. ſufficit

eſſe character baptiſmalis. ſecūdo. qꝛ hec oꝛō eq̄ foꝛtiter ꝓbaret ꝙ
pꝛo hereſi deponi nō poſſet. qꝛ hereſis nō opponit ad eſſe Pape.
¶ Rn̄deo. ꝙ rō mea nō ē itellecta vt ē. Studioſe nāqꝫ nō poſui iter
ꝯditōes req̄ſitas ad eē pape fidē. ſꝫ chꝛiſtianitatē. vt excluderē hāc
obiectōez. nec aſſumpſi ꝙ īfidelitas ſola īter vicia ꝯ̄riat fidei. ſꝫ xp̄ia
nitati ſeu ꝯditōi req̄ſite ad eē pape. vt pꝫ ī libello Cōſtat em̄ xp̄iani/
tatꝫ ſtatui q̄ mēbꝛ xp̄i ꝯſtituit ſolā īfidelitatē īter vicia opponi. ⁊ ꝙ
xp̄ianitas req̄rit neceſſario ad eē pape. ⁊ ī libello eodē caplo. xxvij.
clare manifeſtaui dr̄iam īter xp̄ianitatē ⁊ fidē. ⁊ ꝙ xp̄ianitas ē ſtat⁹
q̄dā eccl'iaſtic⁹ ex charactere ⁊ fide ꝯſtitut⁹. ¶ Sꝫ vt meli⁹ vis rōnis
ꝑſpiciat ex ꝯclōne itēta ⁊ directa oppōne infidelitatꝫ. ꝯſiderādū eſt
ꝙ nō eſt itenta aut deducta ꝯclō ex illa rōne ꝙ papa hꝫ nō eē ꝓpter
infidelitatē ſꝫ ꝙ eſt diſpoſit⁹ ꝓpinq̄ſſime ad nō eſſe. qḋ īfcat ꝯclo di
cens ꝙ eſt deponēd⁹. Et ꝑpterea nō optet ꝙ infidelitas ſic oppona
tur chꝛiſtianitati ꝙ auferat totalr eſſe chꝛiſtianū. Si em̄ h̄ tolleret.
nō deponendū ſꝫ depoſitū papā inferret. ſꝫ ſat ē ꝙ opponat chꝛiſtia
nitati ſic ꝙ ꝯſtituat chꝛiſtianū hoīem. q̄tū ē ex pte hoīs ī nō eē chꝛi
ſtianitatis. Per h̄ ſiq̄dē nō eē chꝛiſtianitatꝫ in petro papa ꝯſtituit
petr⁹ papa in eſſe deponibili. qꝛ ꝑ tale nō eē eſt diſpoſit⁹ ſic vt depo
ni poſſit. vt pꝫ ex dictꝫ in libello. Et manifeſtat ex officio pape Quū
em̄ pape officiū ſit paſcere doctrina ⁊ opere. quū hꝫ fidē foꝛmatā ve
lut ſanus viuit ī papatu. quū āt hꝫ fidē īfoꝛmē ob ꝑditā charitatē
nō paſcit āpli⁹ exēplo. ſꝫ doctrina tm̄. ac ꝑ h̄ velut eger ī papatu ē.
Si demū etiā fidē oīno amiſerit. iā nec doctrina paſcere potēs ē. ⁊ q̄ſi
moꝛtu⁹ ſicut ī extremis vite ꝯſtitut⁹ ad oē op⁹ iualid⁹ diſpoſit⁹ ē vt
moꝛte depōnis auferat a vita papali. Vn̄ pꝫ rn̄ſio ad p̄mū. qꝛ non
obſtat rōni ꝙ infidelitas ſtat cū eē pape. vt pꝫ ex dictis. Et potes
eandē ſn̄iam vnico ṽbo dicere. qḋ fides eſt nec̄aria ad eē pape ſim
pliciter. q̄uis nō ſit nec̄aria ad eē pape ſic. ſ. q̄ſi moꝛtui. imo ex h̄ ꝙ
ꝯſtituit papā ī eē pape ſimplr. ⁊ ei⁹ oppoſitū ꝯſtituit in eē pape q̄ſi
moꝛtui. manifeſte ſeq̄t ꝙ ꝯſtituit papā in eē deponibili. Et ꝑ h̄ ptꝫ
ſolo ſcdi Hereſis em̄ nō ſtat cū eē chꝛiſtianū ſimplr. nec cū eē papā
ſimplr. q̄uis nō auferat totalr vtriuſqꝫ eē. Sꝫ qꝛ ꝯſtituit nō eē chꝛi/
ſtianū q̄tū ē ex pte hoīs. iō ꝯſtituit diſpoſitū ad nō eē pape. qm̄ eē
papā ſimplr ſupponit eſſe chꝛiſtianū ſimplr. Sed argumētū in h̄
fallit. qꝛ accepit hāc rōnem ac ſi inferret nō eē pape ſic ꝙ eēt depoſi/
tus. cui⁹ tn̄ ꝯtrariū ptꝫ in lr̄a. Manet ḡ rō illa nō inuenta adhuc
minus hn̄s q̄uis in ſtatera poſita. vt deſiderare me dixi.
¶ Dixi in eodē. xxvi. caplo. iuncto. xxv. ꝙ ex ſacra ſcriptura ſol⁹ ca/
ſus hereſis excipit ab īpunibilitate pape reſpectu eccl'ie.
¶ Obijcit. qꝛ in ſacra ſcriptura īuenit etiā alias criminoſuꝫ eē ſepa
rādū. vt pꝫ p̄me ad coꝛ. vij. ſi is q̄ frater noīat īter vos ē foꝛnicatoꝛ

aut auar⁹. aut idolis ſeruiēs. aut maledic⁹. aut ebrioſus. aut rapax cū hmōi nec cibū ſumere Et dn̄s Mat. xviij. inuit hoīez ꝑ q̄libet mortali cui ānexa ē ꝯtumacia eē excōicādū Et ſi gloſati fuerit hi text⁹ de ſubdit; i kra. ſil'r gloſabūt text⁹ allegati ꝑ te de heretico. Et ad dicta ſaluatoꝝ ꝛ petri ꝯcedit ꝙ q̄ꝺdiu bn̄ docēt ꝛ remanēt p̄lati ſt; audiēdi ¶ Rn̄deo. ꝙ quū ſacra ſcp̄tura tota ſit ab vno auctore q̄ ē ſpūſſctūs et velut vna ītegra doctrina leg; diuine. nō ē gloſis ſ; textui attribuendū quū ex ꝯiūctōe diuerſoꝝ locoꝝ ſcp̄ture ſenſus vni⁹ colligit. ſic āt ē ī ꝓpoſito. quū em̄ ꝓpt̄ hereſi; maxie. ꝛ ꝓpt̄ etiā alia crimia ſint diuino iure vitioſi ml'ti ſepandi ab eccl'a. ꝛ exceptio fiat de ſolis p̄latis ab ipo diuino iure ī criminibꝫ alijs ab īfidelitate. manifeſte colligit abſq; nr̄is gloſ ꝙ reliq̄ ꝓ ml't; crimībꝫ. p̄lat⁹ āt ꝓ ſola īfidelitate diuino iure ſepand⁹ ordīat Scp̄tura igit loq̄ns de heretico cōis ē p̄latis ꝛ ſubdit;. q2 nulla ſit exceptio ī ea de p̄lato. loq̄ns āt de alijs criminibꝫ. p̄latū ſimpl'r nō ꝯp̄hēdit. q2 excipit eū ¶ Ad rn̄ſiōez ſ'o datā exceptōni dn̄i ꝛ petri. qn̄ except⁹ ē p̄lat⁹ Mat. xxiij. ſup cathedrā Moyſi. ꝛ pͤ petri ſcd'o. obedire ꝑpoſit; diſcol'. d2 ꝙ rn̄ſio illa .ſ. q̄ꝺdiu bn̄ docēt ꝛ ſt; p̄lati. pt bn̄ ꝛ male ītelligi. bn̄ q̄dē ſi ſit ſenſus ꝙ q̄ꝺdiu ꝑ ſe bn̄ docēt ꝛ ſt; p̄lati. ꝛ ſic nihil obſtat ꝓpoſito. qm̄ fides xp̄i ē q̄ ſit doctrina ꝛ q̄ ſuſtinet p̄latū ī eē ſimpl'r. ac ꝑ h̄ q̄ꝺdiu h̄nt fidē. h̄nt vn̄ ꝑ ſe recte doceāt ꝛ ſint p̄lati. q̄ꝺtū ē ex iure diuino. vt p; ī libello. Male āt ſi ſit ſenſus ꝙ nō d2 p̄lat⁹ tolerād⁹ ſ; ſi tolerek audiēd⁹. qm̄ quū ī maiori īcludak min⁹ Et pl⁹ ſit malos p̄latos audire cū effectu ꝛ obedire eiſdē q̄; tōlerare. vt p;. ꝯn̄s ē. ꝙ mādatū dn̄i ꝛ petri de obediētia p̄lati male vite ꝛ bone doctrine claudit ī ſe mādatū de toleratōne ab eiſdē q̄bꝫ obediētiā īdicit Et ſic auctoritas iur; diuini allata efficax ¶ Dixi ī eodē. xxvi. ca⁹ (ad ꝓpoſitū. reſtat ſup̄ firmā petrā fūdata Cōcluſiue ꝙ ī ſolo caſu herek papa ſubijcik eccl'e ita ꝙ poſſit deponi. ¶ Obijcik ꝑmo. q2 in ep'la Clemēt; ad Jacobū ex ore petri ap'li ordinak ꝙ Clemēs papa deponak ꝓpt̄ negligētiā. eccl'ia ſiq̄dē nō ſpernit illā ecl'am. qđ ſufficit. ¶ Secūdo. q2 quū eccl'a ī caſu hereſis ſit iudex pape. ꝛ talē ꝑtātē nō habeat niſi Matt. xviij. et ibi nō ꝯmemorek magis pctm̄ hereſis q̄; qoudcūq; aliud cū ꝯtumacia. ſeq̄k ꝙ nō ſolū in caſu hereſis eccl'a ſit iudex pape. ¶ Tertio. q2 ſi vicari⁹ reg; abſentis tyrannice regeret. cōitas poſſet illū deponere. g̊ eccl'ia pōt deponere vicariū chriſti dn̄i ſi tyrannice regat

¶ Rn̄deo. ꝙ ep'la illa eadē facilitate reijcik q̄ recipik. imo maiori reijcik. vt p; ex oppoſito decreto. xl. diſt. ſi papa vbi manifeſte ꝓpt̄ negligētiā papa nō iudicād⁹ d2. q̄ꝺuis ꝑnicioſa;. vn̄ nō ſufficit illi⁹ auctoritas Auctas āt dn̄i 2° loco allata ꝑtātē eccl'e ſup̄ ſubditos ſibi vtſic maiſeſtat. ꝛ ꝓpterea quū papa ex alijs loc; ſa. ſcrip. nō ſit ſubdit⁹ eccl'e niſi ī caſu herek. ꝯn̄s ē vt ex illa ſn̄ia dn̄i nō habeat eccl'a ꝑtātē

ſup̱ eū q̇ eſt papa niſi in caſu hereſis. qđ em̄ ibi nō eſt expreſſuꝫ. ſuf-
ficit alibi īueniri declaratū ¶ Ad tertiū đꝛ ꝙ ſil'itudo illa deficit du-
pliciter. Primo. qꝛ cōitas libera hꝫ ptātē deponēdi ꝑncipē regē. ſcꝫ
ſi tyrānice regat. ꝛ iō nō ē miꝝ ſi pt deponere etiā vicariū illiꝰ Eccl'ia
āt ſerua ē ꝑncipis ſui ieſu chriſti. Scđo. qꝛ rex purꝰ hō abſens ſuppo
nit̄ ꝛ ſolū ꝑ vicariū gubernare. rex āt nr̄ ſic abſens ē corꝑe vt ꝑ ſeipꝫ
audiat q̄relas ꝯ vicariū ſuū ab eccl'a ꝛ mēbꝛꝭ ſingul'. ꝛ ꝓpterea nō ē
ab eccl'a eiꝰ vicariꝰ deponēdꝰ. ſꝫ recurrēdū ē ad ꝑncipē audiētē ꝛ op
¶ Dixi in eodē. xxvi. capl'o qđ ꝓpt̄ ſcādalū (timū vt deponat
nō eſt ꝑſcindendū caput. iuxta dn̄i ſn̄iam Matth. xviij.
¶ Obijcit̄. ꝙ licet nō ſit auferendū caput total'r. ſic ꝙ nūq̄ꝫ ſit futu
rū aliqđ caput. tn̄ auferendū eſt iſtud caput ſine q̇ in corꝑe rema-
net vita. imo qđ corpꝰ inficit q̄ꝫtū eſt ex ſe
¶ Rn̄deo. ꝙ ex ꝟbis dn̄i negatiue tn̄ vt in libello dictū ē ſumit̄ qđ
nec totaliter. nec hoc caput ꝑſcindendū ē. qm̄ expreſſe đꝛ ſi manus
tua. oculus tuus. pes tuꝰ. Pronomē ſiq̄dē adiūctū oñdit qđ de mē
bro h̄ loq̇t̄. ꝛ ꝯn̄r de capite iſto negatū accipimꝰ ꝙ ꝑſcindat̄ ¶ Falſuꝫ
q̄ꝫ ē ꝙ ſine iſto capite ſit vita. quū ip̄m loco dn̄i ſaluificet eccl'iam.
vt in ca. ſi papa. diſt. xl. đꝛ. nec inficit h̄ caput. ſed recte docet. q̄ꝫuis
abuſus ptāt̄ꝭ capitalis ī iſto īficiat q̄ꝫtū ē ex ſe eccl'iaꝫ. nō h̄ caput. ſꝫ
abuſus illiꝰ ī culpa ē. ꝛ nō ē ꝑſcindēdū ē caput. ſꝫ illiꝰ abuſui ꝯgruis
¶ Dixi ī ca. xxvij. ꝙ deꝰ optīe ꝓuidit eccl'e diſ (remedijs obuiādū
ponēs ꝙ orōis remedio ꝯ papā malū vteret̄. nō āt depōnis ptāte.
¶ Obijcit̄ tripl'r. Prio. qꝛ minꝰ bn̄ īſtituta eēt policia eccl'aſtica q̄ꝫ
ciuil'. Et tenet ſeq̄la. qꝛ ciuil' pt ꝑncipē tyrānice regētē ptinacit̄ depo
nere. eccl'aſtica āt nō poſſꝫ ¶ Scđo qꝛ deꝰ ademiſſet cōitati eccl'e ptātē
ſibi natural'r ꝯueniētē ꝛ necariā ād pacificā ꝯuerſatōeꝫ q̄lis ē ptās
depoſitiua ꝑncipis ī caſu tyrānidis. Et tenet ſeq̄la. qꝛ tal' ptās natu
ral'r ꝯuenit cōitati ꝑfecte ꝛ libere ¶ Tertio. qꝛ quū deꝰ oportuniꝰ re-
mediū q̄ꝫ orōnē eccl'ie potuerit inſtituere. ſ. ptātē depoſitiuā. dicere
nō aliud remediū quā orōnes reliquiſſe. eſt dicere policiā eccl'iaſti
cam nō bn̄ inſtitutā. ꝛ effectā ſeruā ſtrictiſſima ſeruitute
¶ Rn̄deo. ꝙ deꝰ lōge meliꝰ ꝛ eminētiꝰ īſtituit eccl'iaſticā rēpublicā q̄ꝫ
ciuilē. qm̄ illā īſtituit cū ꝓprio ꝛ homogeneo capite viuo ī ꝑpetuū
ſi poña errādi ꝑn̄te ſpūal'r votꝭ oīm ꝛ ſingl'oꝝ vbiq̄ꝫ Nec em̄ ē īſtitu
tio reipublice xp̄iane ſimpl'r. De īſtitutōe āt ad tp̄s. ſ. corpal' abſen-
tie ꝑncipis nr̄i. đꝛ etiā ꝙ optīa ē. qū̄ ꝯſonat ꝑmarie īſtitutōi Et qm̄
reſpublica chriſtiana ſm̄ ſuā ꝑmariā inſtitutōeꝫ ſerua ē nata. ꝛ tota
ptās ē in ſuo ꝑncipe naturali. iō optime ꝯſona īſtitutio ad tp̄s eſt.
vt nō cōitati ſed vicario ꝑncipis ptās plena ꝯmittat̄. vt ꝓdictū ē.
et ꝙ reſpublica q̄ꝫdiu vicariꝰ ꝑncipis ſub ꝑncipe eſt ſimpl'r. qđ fit
ꝑ eſſe chriſtianū ſimpl'r. recognoſcat ꝑncipem viuū. ꝛ recurrat ad

eū audiētē ⁊ paratū exaudire Et ſcito ꝙ ꝯtingit hoīes ī hac re falli
q̄ſi a negatōe modi ad negatōez rei Quū em̄ deponere papā ꝯtigat
multiſ modis. ſ. ꝑ ꝓuidētiā hūanā. ⁊ ꝑ oꝛōez eccl'ie pſeuerātē. ⁊ neu
tro mō opꝰſit niſi ī caſu ſūe necitatiſ. ex h̄ ꝙ eccl'e nō ē ꝯceſſuz ꝙ poſ-
ſit deponere ꝑ viā ꝓuidētie hūane. nō ſeq̄r eccl'e nō ē ꝯceſſuz ꝙ poſ-
ſit deponere papā. q̄m alia via. ſ. oꝛōnis pſeuerātiſ īfallibil'r pt. q̄ em̄
ꝑ amicos poſſumꝰ ꝑ nos aliq̄l'r poſſe teſtaf phs. q̄ꝫ tomagis q̄ ꝑ p̄rez
poſſumꝰ ¶ Ad p̄m̄ g̃ negaf ſeq̄la. ⁊ ad ꝓbatōez d̄r ꝙ vtraq̄ꝫ politia
ſcꝫ tā ciuil' q̄ꝫ eccl'iaſtica pt deponere tyrānice regētē ipaꝫ. ſꝫ diuerſi-
mode. q2 ciuil' pfecta ⁊ libera ptātiue ⁊ ꝑ ꝓuidētiā hūanā. eccl'iaſti-
ca āt ꝑ ptātē ſui patriſ. ꝑ oꝛōnis pſeuerātiā q̄n ſūe oꝫ Et h̄ modꝰ q̄dē
excellētioꝛ ⁊ nō potēs errare ſic p̄mꝰ. ē melioꝛ. ⁊ ꝓpterea nō minꝰ bn̄
ſꝫ meliꝰ ꝓuiſuz ē eccl'iaſtice reipublice de mō abijciēdi a ſe malū mi-
niſtꝝ. q̄ꝫ ciuili ¶ Ad ſcd̄ꝫ negaf etiā ſeq̄la. q2 cōitas chriſtiana nata
ē fua. ac ꝑ h̄ naturali iure ſibi nō ꝯpetit ptās ſup p̄ncipē ſuū. ⁊ ꝯn̄r
nec ſup̄ p̄ncipis vicariū. niſi a p̄ncipe ſibi ꝯcedaf. Vn̄ lꝫ verꝝ ſit ꝙ
eccl'iaſtica cōitas diſticta ꝯ̄ p̄ncipē nō habeat ſup p̄ncipē ⁊ eiꝰ vica
riū tyrānizātē auctoꝛitatiuā ptātē. nō tn̄ adēpta ē ſibi a xpo. aut q̄-
cūq̄ꝫ alio mō. ſꝫ ex natura ſua q2 ſerua nata ē ꝯtraxit hāc negatōem.
¶ Ad 3m āt d̄r. ꝙ nō fuiſſet opoꝛtunꝰ remediū ꝓuidētia hūana q̄ꝫ
oꝛō eccl'e pſeuerās Tū q2 ꝓuidētia hūana falli pt. cogitatōes ſiq̄dē
moꝛtaliū timide ⁊ incerte ꝓuidētie nr̄e. oꝛō aūt eccl'e pſeuerās falli
nō pt. deponeremꝰ foꝛte q̄n nō oꝫ. nō ꝓuidētes futura. nec occulta
ſcrutātes Oꝛō āt eccl'ie pſeuerās nō deponet q̄n nō oꝫ. q2 bonꝰ dn̄s
negat q̄d volumꝰ vt tribuat q̄d mallemꝰ Tū q2 facilioꝛ. minꝰ īpedi-
bil'. ⁊ efficatioꝛ cā ē oꝛō eccl'e pſeuerās. ꝑ ſe. ī necarijs ad ſalutē eccl'e.
q̄ꝫ tota oīm hoīꝫ ꝓuidētia. hec em̄ difficile ꝯſonat. poña īpediri pt.
et oīa ſubiecta nō hꝫ. deſcripta āt oꝛō facile ꝯſonat. nō pt poña aliq̄
hūana īpediri. ⁊ oīa ſub deo ſubiecta hꝫ. Mirꝝ ē āt de ſubiūctiſ. ſ. ꝙ di
cere deū ſolū oꝛōis remediū reliq̄ſſe ⁊c̄. ſolū em̄ h̄ remediū tāq̄ꝫ ſup-
mū ⁊ efficax ſimpl'r relictū dicimꝰ exn̄tibꝫ mltiſ alijs remedijs ꝑ viā
admonitōis ⁊c̄. Mirꝝ āt dico. q2 quū natural'r ex eiſdē tueamur ex
q̄bꝫ ſumꝰ ⁊ ꝯſuamur. ⁊ chriſtiana reſpublica ex oꝛōe ſit adaucta. ⁊ ī
vno ouili ꝯſtituta. dicēte p̄re ad chriſtū Poſtula a me ⁊ dabo tibi
gētes hereditatē tuā. ⁊ ex oꝛōne ꝯſuet. dicēte chriſto ad Petꝝ Ego
rogaui ꝓ te vt nō deficiat fides tua. naturali q̄q̄ꝫ oꝛdīe oꝛōne defen-
dēda ē ꝯ̄ tyrānice regētē Mirꝝ dico. niſi q̄s putet oꝛōez eccl'ie pſeuerā
tē ꝓ ſe ī ſūa ſui necitate poſſe deficere. q̄d ꝓpe īfidelitatē eē. ſi īfideli-
tas nō ē. paruulo meo iudicio videf. diuine ſiq̄dē ꝓuidētie quā in
ſpecie de eccl'ia ſua hꝫ. derogare videf. Si em̄ natura nō deficit ī neca-
rijs q̄uō deꝰ q̄ dedit ſemetipꝫ eccl'ie deficiet illi ī necarijs. ſuatiſ ex pte
eccl'ie ſuādis. vt pꝫ ex deſcriptiſ ꝯditōibꝫ oꝛōnis Mirꝝ demū dico. q̄m

ſi efficax hoc orōnis eccl'ie ꝛc. remediū indubie credit. cur inſuffici-
enter ꝓuiſuz eccl'ie dr̄ de remedio oportuno? Et ꝑ hūc modū exclu-
dendi papā tyrannū ab eccl'ia ſatiſfit oībꝫ q̄ obijciūt de corꝑe reſpe
ctu mēbri ꝯtagioſi ⁊ ſilibꝫ. Ad oīa ſiq̄dē ſat eſt orō ꝑſeuerās eccl'ie.
ꝓ cuiꝰ zelo hāc rn̄dendi curā ſuſcepi. arbitratꝰ q̄buſdā (lꝫ nō oībꝫ)
friuolis obiectis rn̄diſſe vituperādū nō ēē hac vice. ¶ Rogo igit̄ le
ctores vt eq̄s ſe p̄bcāt interp̄tes. aut cenſores. nihil eīm hic vbi alibi
mihi ſꝫ rōni vel auctoritati allate tribui volo. ⁊ h̄ etiā vbiq̄ ⁊ ſemꝑ
ſub ſacroſctē Romane eccl'ie correctōe. Rome die. xxviij. Nouēbris.
M. ccccc. xij. Ad laudem ⁊ gl'am dn̄i nr̄i ieſu chriſti Amen.

¶ FINIS

¶ Contenta in hoc opere

¶ Intētio ⁊ cā ſuſcepti operis. ⁊ ex quibꝫ fundamētis īueſtigari oportet
ſubiectū eccl'iaſtice ꝑtātis. Folio. ꝑmo.
¶ Cōitatē eccl'iaſticā ex natura ſua vtpote ſeruā natā ⁊ nō liberā q̄ ad ius
ꝑncipādi. nō hr̄e ꝙ poſſit diſponere de ſuo ꝑncipe naturali q̄ eſt chriſtus
ieſus. nec de eiꝰ vicario papa q̄ ab illo ꝑncipe viuo ⁊ regnāte hꝫ auctoritat-
tem ꝓbat̄. ⁊ aliq̄bꝫ ꝯtrarijs rn̄det̄ fo. ij.
¶ Cōitatē eccl'iaſticā ēē ſeruā q̄ ad ius ꝑncipādi īfallibili ſigno oñdit̄. ij.
¶ Opinio ꝙ iure diuino ex illis ꝟbis Matt. xviij. ſi peccauerit ꝛc. Dic
eccl'ie ꝛc. cōitas eccl'iaſtica habeat ꝑtātē ſuꝑ papā recitat̄ eodē
¶ Illō ꝟbū Dic eccl'ie nō poſſe ītelligi de eccl'ia vl' ꝑciſe. nec de eccl'ia ſim-
pliciter. nec de aliq̄ determinata eccleſia. nec de cīm eccl'ia collectiue vel diſ-
tributiue. ſꝫ de eccl'ia indiſtincte ⁊ indefinite. ꝓbat̄ eodē.
¶ Eccl'ie vocabulū ibidē ſ̄care ꝯuocatōnem fidelium auctoritatiuā. q̄ ſcꝫ
includit p̄latū illiꝰ eccl'ie multiplr̄. fo. iij.
¶ Cōitati eccl'iaſtice ſine capite ēē datā ꝑtātē iuriſdictōis a deo īmediate
ꝑ illa ꝟba Dic eccl'ie ꝛc. repugnat ordini īter papā ⁊ eccl'iam. itē ꝯſuetudi-
ni eccl'ie. itē ꝓfeſſiōi ⁊ ordini eccl'iaꝝ. ⁊ hec ꝓfunde ꝓbant̄ fo. iiij.
¶ Cōitati eccl'iaſtice ſine capite nō eſſe datā auctoritatē ꝑ illa ꝟba Dic ec-
cleſie ꝛc. ꝓbat̄ diſcurrēdo ꝑ ſingula ꝟba. ⁊ ſilr̄ rōne fo. v.
¶ Efficacia ꝑtātis q̄ eſt in eccl'ia ꝑ illa ꝟba exꝑmit̄ ſꝫ nō dat̄. ⁊ illoꝝ ꝟboꝝ
rū verus ſenſus literalis eodem.
¶ Cōitatē eccl'iaſticā ꝑfectā hr̄e ꝑtātē iuriſdictiōis a deo īmediate rōne
ꝑtis tm̄. puta capitis. ⁊ nō rōne ſue totalitatis ſiue ꝯſideret̄ vt totū ho-
mogeneū ſiue vt totū etherogeneū. ꝓbat̄ fo. eo.
¶ Cōitas eccl'iaſtica q̄uo ꝑt hr̄e iuriſdictōis ꝑtātē rōne totalitatis ſue. ſꝫ
illa nō eſt aliq̄ extranea ꝑtās a ꝑtialibꝫ ſꝫ ex eis ꝯſurgēs ꝑ viā ꝯmuniōis
ſeu accumulatōis partialiū ꝑtātum fo. vi.
¶ Rn̄. ad obiec. ꝯ illō ꝙ dn̄s eccl'ie regimē ſic ordīauit vt petꝝ ſūmū pōtiſ-
ficē inſtituerit a q̄ via ordīaria in reliquū eccl'ie ꝑtās deriuaret. ⁊ ꝙ aplis
alijs via ꝓuentōis gratuite ꝑtātem dedit fo. eodē
¶ Ꝑtātē electiuā pape nō fuiſſe ī eccl'a an̄q̄ fieret petrꝰ papa ꝓbat̄ eodē

Tabula

¶ Rñſio .ad obiectōes ꝯ illō. ꝙ papa eſt caput vlis eccl'ie ⁊ nō ſolū ſin-gulorꝝ membrorꝝ. fo. viij
¶ Rñ. ad obiec. ↄtra illud. ꝙ ↄciliū autorizatū a papa nō eſt maioris au-ctoritatis ꝙ̄ ipe papa eodē.
¶ Rñ. ad obiec.. ↄtra illō ſi cōitas eccl'ie ſecluſo Papa haberet ptātem ſu-pra papā. eccl'ie regimē eſſet populare fo. eodem.
¶ Rñ. ad obiec. ꝯ illō ꝙ papa eſt ſupra cōitatē totius eccl'ie ex illa aucto-ritate Paſce oues meas eodem.
¶ Rñ. ad obiec. ↄtra illud ex illa auctoritate. fiet vnū ouile ⁊ vnus paſtor ꝙ papa eſt paſtor ouilis ⁊ hꝫ ſuꝑ illud ptātem eodeꝫ
¶ Rñ. ad obic. ꝯ illō Nō minꝰ papa ē paſtor eccl'ie catholice ꝙ̄ ꝗlibet eps eccl'ie ſue inferēdo ex h̄ ſuꝑioritatē pape ad eccl'iam fo. viij.
¶ Rñ. ad ob. ꝯ illō Papa hꝫ ſupmā ptātē i eccl'a. ꝗ ē ſuꝑ vl'em eccl'aꝫ. fo. ix
¶ Rñ. ad obiec. ↄtra illud. Papa eſt ꝓrimus ⁊ imediatꝰ vicariꝰ chriſti. ergo nullā hꝫ in terris ptātem ꝑorē ſe eodem
¶ Papā eſſe vicariū imediatū chriſti nō ſolū rōne inſtitutiōis ſue ptātis ſed etiā in ꝑncipando. ꝓbatur eodem
¶ Rñ. ad obiec. ſeptē ꝯ illō. Pape ptās eſt ſupra eccl'am vl'em ⁊ ↄcilium gñale vt diſtinguit' ↄtra papā. fo. x.
¶ Quare fit recurſus ad ↄciliū gñale. cū ꝗuis nō ſit ſuꝑiꝰ papa eodē.
¶ Prelati quō dicant' miniſtri chriſti ⁊ eccl'ie fo. xi.
¶ Optime ꝓuiſum eſt policie ſpūali ꝯ malū vicariū ſui ꝑncipis natura-lis ꝑ remediū ſuꝑnaturale orōnū ⁊ aliorꝝ bonorꝝ eccl'ie fo. xij.
¶ Papa quō eſt filius eccl'ie eodem.
¶ Rñ. ad ob. ꝯ illō ꝙ Cōſtātieñ ↄciliū ꝑ tpe ꝗ fecit decreta de ptāte ſyno-di nō erat verꝝ ↄciliū vl'is eccl'ie. ⁊ ꝙ Baſilieñ ↄciliū ſcḋo illō errauit. eo.
¶ Rñ. ad obiec. ꝯ gloſaꝫ datā ad illa v̄ba Aug. Qñ petrꝰ claues accepit ſ̄cauit eccl'iam. ꝙ ꝑ h̄ itelligit' claues officio capitis in petro ⁊ ſucceſſoribꝫ datas eſſe. fo. xiij.
¶ Rñ. ad nouē obiec. ↄtra illud ꝙ papa nō p̄t errare errore iudiciali in fi-de. qꝛ ad ipm ſpectat finalis determinatio de fide fo. xiiij
¶ Nicolaus papa nūꝗ̄ determinauit iudicialr' chriſtū ⁊ apl'os nihil ha-buiſſe in cōi. vt pꝫ ex illa decretali extꝰ q̄ ſeminat. eodem.
¶ Pulchra declaratio illiꝰ decretalis Innocentij extra. q̄ filij ſint legitimi. capl'o. per venerabilē. fo. xv.
¶ Papa hꝫ ſupmā ptātem in ſpūalibꝫ directe. reſpectu aūt tpalium indi-recte. ſcꝫ in ordine ad ſpūalia eodē.
¶ Rñ. ad obiec. ꝯ illā rōeꝫ q̄re papa nō p̄t errare in fide. qꝛ eēt error vl'is eccl'e. ⁊ qꝛ chriſtꝰ orauit ꝓ eo Ego ꝓ te rogaui petre ⁊c̄. fo. eo.
¶ Rñ. ad obiec. ↄtra expōnē illiꝰ v̄bi ſcti Hieronymi. ſi auctoritas querit' orbis eſt maior vrbe. fo. xvi.
¶ Rñ. ⁊ impugnatio ꝯ gloſas falſas allatas ad multa capl'a decretorꝝ qbꝫ ꝓbat' papā nō hr̄e ſuꝑiorē in terris eodem
¶ Rñ. ad ſeptē obiectōnes ↄtra illud qḋ eccl'ie ſecluſo Papa nō eſt data ptās papalis aut ſuperioꝛ papali in euāgelio Mat. xviij. Et ꝙ in eccl'ia hmōi nō eſt talis ptās fo. xvij.
¶ Quatuor puncta ſemꝑ ante oculos hn̄da in hac materia ex qbꝫ obie-ctiones multe facile ſoluunt'. eodem.

¶ Papa quõ cõdeſcendẽdo ſenſui multoꝝ pt dici minor ſynodo ſm po
teſtatem declarat pulchre.
¶ Rñ. ad obie. cõ illð. ꝙ ex miſſuz eẽ nõ ſeqꝰ eſſe ſubditū fo. eo.
¶ Rñ. ad obiectõez ↄtra illã decretalẽ ſcaſti. extra de ele. in q̃ dr ꝙ ↄcilia eodem.
a papa habent auctoritatẽ
¶ Rñ. ad obiec. multas ↄtra illð. ꝙ ↄciliū gñale legitime ↄgregatū pt er fo. xviij
rare in definiẽdo papa abſente vel nõ ↄſentiente
¶ Cõciliū Ariminẽ erravit cū Arrio. ⁊ Epheſinū ſm cū Euticete. fo. xix eodem
¶ Articulꝰ ille Credo in vnã ſanctã ecclam catholicã declarat codẽ
¶ Ecclam nõ poſſe errare in fide iudicialr ↄuenit ei nõ rõne totalitatꝭ ſꝫ
capitis preciſe. ſicuti ⁊ ceteri actus iuriſdictionales
¶ Conciliū gñale ſquõ repñtat ecclam vlem. codẽ
¶ Papa imediatius repñtat ecclam q̃ ↄciliū faciat codeꝫ
¶ Rñ. ad plures obie. cõ illð. ꝙ ptãs applicatia papatꝰ ad pſonã. ſeu ptãs co.
electiua pape ẽ regulariter ⁊ pncipalr i papa ⁊ nõ niſi i caſu i ↄcilio. fo. xx.
¶ Ptãtẽ electiuã pape nõ eẽ formalr i papa ſꝫ eminẽter. pbat pulchre. co.
¶ Ceſſante oi ſtatuto hūano ecclaꝫ Romanã ſi certa habeat mẽbra. i caſu
ſūt icertoꝝ ecclaꝫ vlem. nūc ãt ex ſtatuto hūano auctoritate aplica Reue
rẽdiſſimos Cardinales eſſe ſubiectū poteſtatis electiue Pape formalr.
pulchre oſtenditur
¶ A q̃ eccla romana aut etiã vlis i caſu hrẽt ptãtẽ electiuã pape. codeꝫ.
¶ Papã ꝓpria auctate ſtatuiſſe de electoribꝫ ⁊ mõ electõis pape pbat. fo. xxi.
¶ Rñ. ad obie. cõ illð. ꝙ in eccla eſt ptãs auctoritatiua ſup ↄiūctõez pe co.
tri ⁊ papatus. nõ aūt ſup papã
¶ Rñ. ad obie. ↄtra illud ꝙ papa pt ↄmittere ptãtẽ depoſitiuã pape here codẽ
tici collegio cardinaliū
¶ Rñ. ad obie. cõ rõem datã q̃re ꝑ infidelitate ſola pt deponi papa. qꝛ in fo. xxij.
fidelitas iter crimina ↄtrariat ad eſſe pape.
¶ Rñ. ad obiec. ↄtra illud, ꝙ ex ſacra ſcriptura ſolus caſus hereſis exci fo. xxiij.
pit ab ipunibilitate pape reſpectu eccle
Rñ. ad ob. ꝙ i ſolo caſu herꝰ papa ſubijcit eccle ita ꝙ poſſit deponi. eodem
¶ Rñ. ad obie. ↄtra illud. ꝙ ꝓpter ſcandalū nõ eſt pſcindendū caput iux xxiiij
ta dñi ſnĩam Matthei. xviij
¶ Rñ. ad obie. cõ id ꝙ deꝰ optie puidit eccle diſponẽs ꝙ orõnis remedio eodem
ↄtra malū papã vteret. nõ aūt depõnis ptãte
¶ Eccla ꝑ viã orõnis pſeuerãtꝭ ifallibilr pt deponere papã malū. eo.
¶ Orõnem pſeuerantẽ eccle meliꝰ remediū eſſe ↄtra papã malū. q̃ puiſ
dentiã hūanã ex multis oñdit
¶ Orõ hmõi eſt naturale remediū eccle in hmõi. qꝛ eccla orõne ↄſerua fo. codẽ.
ta ⁊ aucta eſt. g etiã naturalr tuet orõne fo. codẽ.

Finis

¶ Impreſſum Colonie in officina ingenuoꝝ literoꝝ
Quentell. Anno dñi. M.ccccc.xiiij. ad maium.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

andh [illegible] [illegible] ... [illegible]

q locus n [illegible] loci [illegible] dimissi[illegible] corp[us] [illegible] locus [illegible]

[illegible] loco [illegible] si locus [illegible] puteu

[illegible] q locus [illegible] a loco [illegible] locus [illegible]

[illegible] locus [illegible] corpus [illegible]

[illegible]

[illegible] ex loco [illegible]

[illegible] loco [illegible] motu [illegible] locus [illegible]

[illegible] loco [illegible]

locati [illegible] locus [illegible] q locus immobile e [illegible]

[illegible]

[illegible] q [illegible] locum [illegible]

[illegible] q locum esse [illegible] locatus [illegible]

ut [illegible] dimissi[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] locus [illegible] dimissi[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] loco [illegible] locus [illegible]

[illegible] loco [illegible] locato [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] puteu [illegible]

[illegible] loco [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

de puteo [illegible]

[illegible] puteu [illegible] dimissi[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

locus [illegible] loco [illegible] locus [illegible] loco [illegible]

[illegible] loco [illegible]

[illegible] loco [illegible] loco [illegible] locus [illegible]

[illegible] loco [illegible] locus [illegible]

[illegible]

[illegible] locus [illegible] immobile [illegible]

[illegible] locus e immobile [illegible] locus [illegible]

[illegible]

[illegible] loco [illegible]

[illegible]

[illegible] locus [illegible]

[illegible] motus [illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

[illegible] motu est [illegible] q. est [illegible] quod movetur [illegible]
[illegible] infinitum [illegible] locum [illegible]
[illegible]
[illegible] in infinitum [illegible]
[illegible] levitas [illegible] non movetur [illegible]
[illegible] in infinitum [illegible] exemplum [illegible]
[illegible]
[illegible] in eadem [illegible]
[illegible] movetur [illegible] gravius et levius [illegible]
[illegible]

[illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Th
5974